

รายงานฉบับสมบูรณ์
โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู
โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย
ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ปีที่ 2

โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร และคณะ

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
ภายใต้ความร่วมมือ มรภ.-สกว.

มีนาคม 2562

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู
โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย
ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือ ปีที่ 2

คณะผู้วิจัย

1. ผศ.ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
 2. รศ.ว่าที่ ร.ต. สกล แก้วสิริ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 3. อาจารย์ ดร.ปรมินทร์ อริเดช คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
 4. ผศ.ดร.พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
 5. รศ. ดร.วชิระ วิชชุกรนนท์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 6. ผศ. ดร.ธนสาร เพ็งพุ่ม คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 7. ผศ.ดำรงสวิทย์ ปทุมมาศ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 8. ผศ.ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- และคณะวิจัยประกอบด้วยอาจารย์นักวิจัย และนักศึกษา ตามรายชื่อในภาคผนวก

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภายใต้ความร่วมมือ มรภ.-สกว.

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

ชื่อโครงการวิจัย: โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิด
จิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2

คณะทำงาน: มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ

ปี : 2562

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 3) เพื่อศึกษากลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์ และเครือข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความต่อเนื่องและยั่งยืน การดำเนินการของ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัย 8 แห่ง ประกอบด้วย 1) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 4) มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์ 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 7) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และ 8) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กลุ่มเป้าหมาย ในการ ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรครุศาสตร บัณฑิต ชั้นปีที่ 5 2) ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3) อาจารย์นิเทศของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แนวทางในการดำเนินการวิจัยเป็นการพัฒนากระบวนการผลิต และพัฒนาครู ใช้การบูรณาการ CCR เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาครูของครู นักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่ ด้วยการ “โค้ช” เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เครือข่ายกัลยาณมิตร เปลี่ยนแปลง ปฏิกิริยา ผลิต พัฒนาครูในระบบการผลิตครู โดยเปลี่ยนแปลง Mindset ของผู้ผลิตและพัฒนาครู เข้าใจและลงมือปฏิบัติ โดยเน้นการพัฒนาเพื่อ เสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู โดยมีชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) เข้ามามีส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกัน ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ได้องค์ความรู้และผลของการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยนักศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) มีคุณลักษณะที่ดีในความเป็นครู และสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ในการจัดการเรียนรู้และสามารถนิเทศการสอนโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง และเกิดชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (PLC)

2. ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบและใช้เป็นต้นแบบ การศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในอนาคต

3. ได้ระบบกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถนำไปใช้เป็นกลไกในการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
ตอนที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามในการวิจัย	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
แผนการดำเนินการโครงการ	7
ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ	12
1) ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวม ของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ	12
2) องค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับภูมิภาค	15
3) ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับภูมิภาค	19
4) แนวทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในระดับภูมิภาค	23
5) การบูรณาการและผลการบูรณาการกับงานอื่นๆ	27
6) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข	28
7) ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป	30
ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัยของกลุ่มภาคเหนือ	31
1) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	31
2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	42
3) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	60
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	70
5) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	95
6) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	107

7) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	124
8) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	135
ภาคผนวก	169
ภาคผนวก ก ภาพกิจกรรม	170
ภาคผนวก ข คำสั่งสำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ 007/2561	174

ตอนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณดินทรเทพยวรางกูรที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การยกระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยเฉพาะการผลิตและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพและตรงสาขาวิชาที่ขาดแคลน ควบคู่ไปกับการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งตรงกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ดำเนินการวิจัยและบริการวิชาการในด้านนี้มาอย่างต่อเนื่องโดยมีทุนสนับสนุนทั้งจากภายในมหาวิทยาลัยเองและจากแหล่งทุนภายนอก ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา มีโครงการวิจัยด้านการพัฒนาครูที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และภาคีเครือข่ายหลายโครงการและหลายพื้นที่

ผลการดำเนินการวิจัยของโครงการต่างๆ ทำให้ครูและนักเรียนในโรงเรียนส่วนหนึ่งได้รับการพัฒนาด้วยการปฏิบัติจริงในกระบวนการขับเคลื่อนของการวิจัย ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีนวัตกรรม คือ การเรียนรู้แบบโครงงาน (PBL) การเรียนรู้แบบโครงงานฐานวิจัย (RBL) การเปลี่ยนบทบาทครูผู้สอน (Teacher) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เป็นโค้ช (Coacher)

ส่วนการพัฒนาการผลิตครูยังมีน้อยเมื่อเทียบกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏในลักษณะวิจัยในชั้นเรียนบ้าง ซึ่งถ้าละเลยการพัฒนาระบบการผลิตครูคาดว่าจะมีช่องว่างระหว่างครูประจำการและบัณฑิตครูในอนาคตตลอดจนอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาครู หรือครูของครู

ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏตระหนักถึงปัญหาและเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่นระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 เพื่อดำเนินงานสนับสนุนการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาวัตถุประสงค์หนึ่งตามบันทึกข้อตกลงนี้คือการสร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่นเชิงประเด็น อาทิ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อท้องถิ่น วิทยาศาสตร์ท้องถิ่น นำไปสู่การสร้างอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมสภาอธิการบดีมีมติเห็นชอบให้สภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยการฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัย โดยใช้แนวคิดจาก ผลของโครงการวิจัย Teacher Coaching และโครงการวิจัย

เพาะพันธุ์ปัญญาเป็นฐาน แล้วนำมาเชื่อมโยงกับกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีแนวคิดหลักที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดและกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา แนวคิดและกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL) จากงานวิจัยโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา แนวคิดการโค้ชจากงานวิจัย Teacher Coaching

ระยะที่ 2 การศึกษากระบวนการและผลการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์/คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยการฝึกหัดครู จากระยะที่ 1 ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในอนาคต ดำเนินการโดยพัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมาย และให้นักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการในระยะที่ 1 นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครูและอาจารย์นิเทศก์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาบัณฑิตครูพร้อมทั้งเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกชั้นวัดกรรมที่ได้รับการพัฒนาจากนักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงเป็น “โค้ช” ที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากการดำเนินการในระยะที่ 1 คือ ในปีการศึกษา 2559 ได้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พร้อมทั้งได้พัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน เพื่อให้นักศึกษากลุ่มเป้าหมายนำไปใช้จริงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตลอดทั้งปีที่ 5 ซึ่งในการดำเนินการในระยะที่ 2 ในปีการศึกษา 2561 นี้ จะมุ่งเน้นการเติมเต็มในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ให้กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง ซึ่งความรู้ที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้มีประสิทธิภาพ สนองพระบรมราโชบายและบรรจุเป้าประสงค์ของพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค (Node) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไร

2. ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และครีอข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไร

3. กลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และครีอข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความต่อเนื่องและยั่งยืน ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

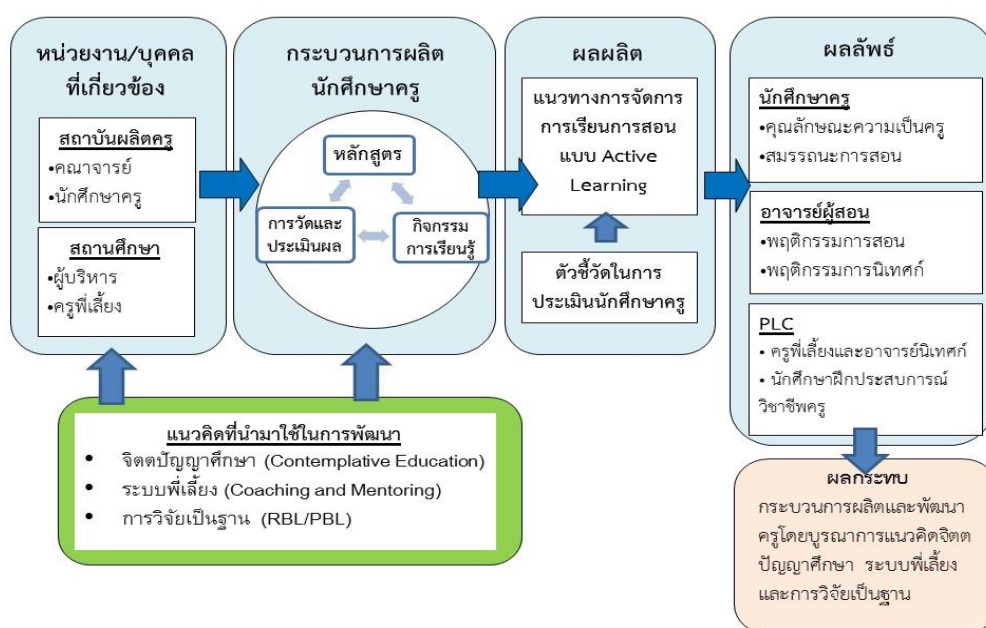
1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และครีอข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และครีอข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. เพื่อศึกษากลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และครีอข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework)

กรอบแนวคิดในภาพรวม

ขอบเขตของการวิจัย

การดำเนินการโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ประกอบด้วย 8 แห่ง

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 7) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 8) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 5
- 2) ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3) อาจารย์นิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

มหาวิทยาลัย	จำนวน นักศึกษา	จำนวนครูพี่ เลี้ยง	จำนวนอาจารย์ นิเทศก์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	50	50	5
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	29	29	6
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	35	35	6
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	8	8	8
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	40	15	8
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	111	103	12
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	50	50	10
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	15	15	6
รวม	338	305	61

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการ 3 แนวคิด ประกอบด้วย 1) จิตตปัญญาศึกษา 2) ระบบพี่เลี้ยง และ 3) การวิจัยเป็นฐาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการผลิตและพัฒนาครู หมายถึง ลำดับหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ทำให้ นักศึกษาครูมีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีและมีสมรรถนะในการสอนที่เกิดจากการบูรณาการ แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน กระบวนการผลิตและพัฒนาครูดังกล่าว ประกอบด้วย 3 กระบวนการย่อย ได้แก่ กระบวนการพัฒนา กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน และ กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครู หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม และ สมรรถนะที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาครู อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง หลังการใช้ กระบวนการผลิตและพัฒนาครูไปแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา

กลไกความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในทุกระดับร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการทำให้นักศึกษาครูมีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีและมีสมรรถนะในการสอนที่เกิดจากการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

กลไกความสำเร็จ หมายถึง ปัจจัยและหรือเงื่อนไขขององค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้ กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัย เป็นฐาน บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้องค์ความรู้ของกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบและใช้เป็นกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีประสิทธิภาพในอนาคต
2. ได้ข้อมูลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบและใช้เป็นต้นแบบการศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในอนาคต
3. ได้ข้อมูลกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค

ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ สามารถนำไปใช้เป็นกลไกในการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

แนวทางการวิจัย

1. กระบวนการผลิตและพัฒนาครู ใช้การบ่มเพาะความรู้ที่ร่วมกันตามแนวคิดจิตตปัญญาให้ครูของครู นักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่ เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงผ่านโครงการฐานวิจัย (Research-Based Learning-RBL) มีการพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาครูของครู นักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่ ด้วยการ “โค้ช” เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เครือข่ายกัลยาณมิตร เปลี่ยนแปลง ปฏิรูป ผลิต พัฒนาครูในระบบการผลิตครู โดยเปลี่ยนแปลง Mindset ของผู้ผลิตและพัฒนาครู เข้าใจและลงมือปฏิบัติ โดยเน้นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู โดยมีชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) เข้ามามีส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

2. แนวทางการวิจัยใช้แนวทางการศึกษาในลักษณะของความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมกับกระบวนการพัฒนา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การผสมผสานวิธี คือ ทั้งวิธีเชิงปริมาณด้วยการเก็บด้วยแบบสอบถาม วิธีเชิงคุณภาพใช้หลากหลายวิธี เช่น การสังเกต การพิจารณาจากหลักฐานและสถานการณ์ การสนทนาและการสัมภาษณ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม การประชุมวิพากษ์วิจารณ์

3. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อประกอบการอธิบายเชิงเนื้อหา

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย นักศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ของนักศึกษา
กลุ่มเป้าหมาย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง รวมทั้งสิ้น 704 คน

การจัดแบ่งเขตพื้นที่การดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 6 เครือข่ายภูมิภาค (Node) โดยภาคเหนือ จำนวน 8 มหาวิทยาลัย ผู้ประสานงานหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

รายละเอียดขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1) ประชุมเพื่อทบทวนความเข้าใจโครงการพัฒนาการผลิตและกระบวนการพัฒนาครู โดยบูรณาการใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง คณะทำงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 8 แห่ง

2) ประชุมหารือ พิจารณาวัตถุประสงค์ และวางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง คณะทำงาน

ขั้นดำเนินงาน

1) การกำหนดขอบเขตและแผนการดำเนินการปีที่ 2

2) พัฒนานักวิจัย ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ และนักศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การบูรณาการใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

3) การติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายภูมิภาค

4) การติดตามและการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของ คณะและเครือข่ายภูมิภาค

5) วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเขียนรายงานผลการวิจัย

แผนการดำเนินการโครงการ

การดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ได้กำหนดแผนการดำเนินงานในกิจกรรมของโครงการ ดังนี้

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผลที่ได้รับ
1	ความเข้าใจร่วมกับผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนฝึก ประสบการณ์ของนักศึกษา เกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ของนักศึกษาในการนำมา	- ผู้บริหาร - ครูพี่เลี้ยง ใน โรงเรียนฝึก ประสบการณ์ของ นักศึกษา	กพ-เม.ย 61	ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียน ฝึกประสบการณ์ของนักศึกษามี ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของ การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็น ฐาน (CCR) ของนักศึกษาในการ

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผลที่ได้รับ
	พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน			นำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
2	พัฒนาอาจารย์นิเทศก์โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ให้กับอาจารย์นิเทศก์	อาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัย	เมย.-พค 61	อาจารย์นิเทศก์มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) มาพัฒนานักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่ ด้วยการ “โค้ช” เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เครือข่าย ภัลลายนมิตร โดยเปลี่ยนแปลง Mindset เข้าใจและลงมือปฏิบัติ โดยเน้นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู โดยมีชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) เข้ามามีส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
3	พัฒนานักศึกษา ครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และร่วมกันวางแผนการนิเทศนักศึกษา ร่วมกับครูพี่เลี้ยง	- นักศึกษา - ครูพี่เลี้ยง		- นักศึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และมีความพร้อมที่จะนำไปบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโดยการบูรณาการแนวคิด CCR - อาจารย์นิเทศก์มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็น

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผลที่ได้รับ
				ฐาน (CCR) และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการหนุนเสริมด้วยการโค้ช และ PLC
4	นักศึกษาบูรณาการใช้นวัตกรรม (CCR) ที่ได้รับการพัฒนากับนักเรียนของตนเองนำไปใช้จริงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็น “โค้ช”	นักศึกษา	พค.-กย. 61	นักศึกษาสามารถบูรณาการใช้นวัตกรรม (CCR) ที่ได้รับไปพัฒนานักเรียนของตนเองได้ภายในการดูแล หนุนเสริม และให้คำแนะนำจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ
5	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันและในการเสริมหนุนนำนักศึกษาโดยการเป็นพี่เลี้ยงนักศึกษากลุ่มเป้าหมายร่วมกัน	- อาจารย์นิเทศก์ - ครูพี่เลี้ยง	ตลอด ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1/2561 พค.-กย. 61	- มีความเข้าใจและสามารถหนุนเสริมนักศึกษาโดยการเป็นพี่เลี้ยงได้อย่างมีคุณภาพ - เกิดเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์จากมหาวิทยาลัยและครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน
6	นักวิจัยติดตาม สนับสนุนและหนุนเสริมอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	- อาจารย์นิเทศก์ - ครูพี่เลี้ยง - นักศึกษา	ตลอด ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1/2561 พค.-กย. 61	- อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง ได้เกิดทักษะเพิ่มเติม ได้แนวคิดในการให้คำแนะนำนักศึกษาในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น - นักศึกษามีความมั่นใจและเห็นคุณค่าของการนำแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ไปใช้พัฒนาผู้เรียน

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผลที่ได้รับ
				-ทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการหนุนเสริมด้วยการโค้ช และ PLC - เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันด้วยชุมชนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน
7	สร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง พร้อมเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	- อาจารย์นิเทศก์ - ครูพี่เลี้ยง - นักศึกษา	ตลอดระยะเวลาภาคเรียนที่ 1/2561 พค.-กย. 61	- อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง ได้เกิดทักษะเพิ่มเติม ได้แนวคิดในการให้คำแนะนำนักศึกษาในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น - นักศึกษามีความมั่นใจและเห็นคุณค่าของการนำแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ไปใช้พัฒนาผู้เรียน -ทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการหนุนเสริมด้วยการโค้ช และ PLC - เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันด้วยชุมชนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน
8	จัดเวทีการจัดการความรู้ (KM) เพื่อถอดองค์ความรู้ระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา	- อาจารย์นิเทศก์ - ครูพี่เลี้ยง - นักศึกษา - ผู้บริหารสถานศึกษา	กย. 61	-ได้สรุปผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ -ได้แนวทางในการพัฒนาระบบและกระบวนการในการผลิตและ

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผลที่ได้รับ
				พัฒนาครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
9	สรุปผลรายงานและเอกสาร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการ ดำเนินงานและองค์ความรู้ที่ ได้รับ	-นักวิจัย	ตค. 61	ได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการ ดำเนินงานและองค์ความรู้ที่ได้รับ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ ที่สนใจ

ตอนที่ 2

ผลการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ผลการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

จากการดำเนินโครงการการวิจัยการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ปีที่ 2 ได้ผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวม ของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ

การผลิตและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ นำเสนอผลการดำเนินการ ดังนี้

1. วางแผนร่วมกันระหว่างคณะนักวิจัย/คณะทำงาน ทั้ง 8 มหาวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการดำเนินงานในการพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในฐานะโหนดภาคเหนือตอนบนได้นำเอาประเด็นที่ได้จากการแลกเปลี่ยนมาประชุมกับคณะทำงานทั้งนักวิจัยชุดเดิมและนักวิจัยใหม่ พร้อมทั้งปรึกษาทีมหนุนเสริมวิชาการ (Roving Team) ว่าควรมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเติมเต็มองค์ความรู้ของการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการใช้วิจัยเป็นฐาน (CCR) ให้กับนักวิจัยทั้ง 8 มหาวิทยาลัย โดยขอให้ทีมหนุนเสริมวิชาการมาเป็นวิทยากร ในการเติมเต็มองค์ความรู้ให้กับนักวิจัยและอาจารย์นิเทศทั้ง 8 มหาวิทยาลัย พร้อมทั้งให้นักวิจัยชุดเดิมของแต่ละมหาวิทยาลัยได้เล่าประสบการณ์ในการทำงานในปีที่ผ่านมาให้กับนักวิจัยและอาจารย์นิเทศชุดใหม่ได้เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ เชื่อมใจเข้าร่วมกันในการมองไปยังผลลัพธ์สุดท้ายที่คุณภาพของนักศึกษาครู

3. ประสานงานให้แต่ละมหาวิทยาลัยทำความเข้าใจร่วมกับผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียน ฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ของนักศึกษาในการนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

4. มหาวิทยาลัยทั้ง 8 มหาวิทยาลัยดำเนินการพัฒนานักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และร่วมกันวางแผนการนิเทศ

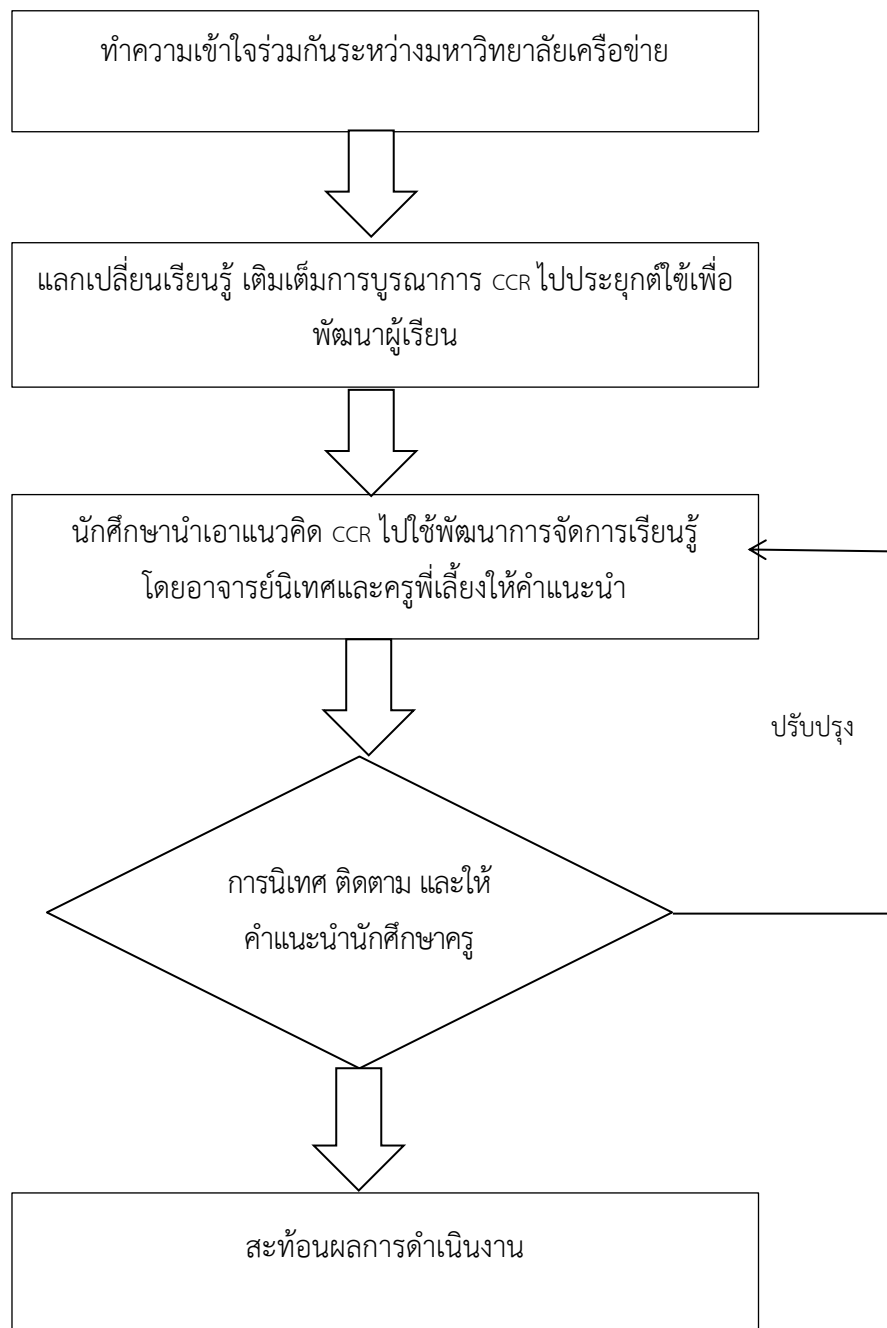
นักศึกษาร่วมกับครูพี่เลี้ยง รวมถึงการติดตามและให้คำแนะนำ นักศึกษาที่บูรณาการใช้นวัตกรรม (CCR) ที่ได้รับการพัฒนามักับนักเรียน

ของตนเองนำไปใช้จริงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็น “โค้ช” พร้อมทั้งสนับสนุนและหนุนเสริมอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. โหนดได้ประสานงานแต่มหาวิทยาลัยในการสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง พร้อมเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

6. ใช้ระบบการสื่อสารหลากหลายช่องทางในการประสานงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยแต่ละมหาวิทยาลัยทั้งการประชุมร่วมกันเพื่อพบปะพูดคุยและเรียนรู้ร่วมกันในประเด็นที่แต่ละมหาวิทยาลัยต้องการเพิ่มเติม การโทรศัพท์ติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะการใช้สังคมออนไลน์ โดยได้ตั้งไลน์กลุ่ม เพื่อเป็นช่องทางที่จะได้พูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ การแลกเปลี่ยนความรู้ พร้อมทั้งเป็นช่องทางในการแจ้งข่าวสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคณะทำงานทั้ง 8 มหาวิทยาลัย รวมถึงการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการติดตามประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาตามตัวชี้วัดความสำเร็จ รวมถึงการวางแผนการจัดเวทีการจัดการความรู้ (KM) เพื่อถอดองค์ความรู้ระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาระบบและกระบวนการในการผลิตและพัฒนาครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

รูปแบบการดำเนินงานในโครงการการวิจัย
การผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน
ของเครือข่ายมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคเหนือ

2) องค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับภูมิภาค

การดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ได้ดำเนินการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ดังนี้

C- Contemplative Education แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา เป็นการเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ การเรียนรู้ที่ดีและมีความมุ่งมั่นนั้นต้องเริ่มด้วยใจ ซึ่งมนุษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ด้วยใจที่ตั้งมั่น จิตตปัญญาศึกษาต้องอาศัยกระบวนการในการเปิดใจ เปิดรับต่อความหลากหลาย เรียนรู้การสร้างสัมพันธ์ภาพด้วยการรับฟังอย่างลึกซึ้งผ่านประสบการณ์ตรงของบุคคล การใช้ชีวิตอยู่กับปัจจุบันอย่างมีสติ ซึ่งนับเป็นฐานความรู้ที่แท้จริงหรือที่เรียกว่าปัญญา

จิตตปัญญาศึกษา มีแนวทางในการนำมาบูรณาการในการพัฒนาการศึกษาได้ ดังนี้ 1) Critical – Based คือ การสอนให้มองโลกในแงุ่มุมที่ดี ให้ความคิดวิจารณ์ญาณ รู้จักการวิเคราะห์หาเหตุผล หากนำมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเป็นคนที่เข้าใจผู้อื่น มองโลกในแง่ดี เข้าใจความแตกต่างของบุคคลและมีการยอมรับ รวมทั้งสามารถคิดวิเคราะห์ถึงเหตุและผลของสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 2) Creative – Based คือ การสอนให้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ รู้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเน้นการฝึกปฏิบัติพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ไม่จำกัดศาสตร์ สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างแท้จริง 3) Productivity – Based คือ การสอนให้มองที่ผลงาน ให้รู้จักสร้าง รู้จักผลิต รู้จักคิดอะไรใหม่ ๆ บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ โดยนำไปสู่การตั้งคำถามที่ลึกซึ้งต่อการศึกษา การพัฒนาโดยไม่มีการจำกัดการเรียนรู้เพียงในกรอบ ซึ่งมนุษย์ทุกคนนั้นมีศักยภาพในการสร้าง ผลิตด้วยใจที่ใคร่ครวญเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ เป็นผู้ที่อยู่ในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันก็ตาม 4) Responsibility – Based คือ การสอนให้รู้จักตัวเอง รู้จักการเสียสละ ให้ผลักดันสังคมให้ก้าวหน้าด้วยมือของเรา บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ผ่านการเข้าใจตนเอง รู้จิตตนเองก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตนเองสู่การเปลี่ยนแปลงในชุมชนและสังคมต่อไป

กระบวนการของจิตตปัญญา ในการเข้าใจตนเอง ผู้อื่น การฟังอย่างใคร่ครวญ นั้นสามารถดำเนินการได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1) การฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep Listening) คือการฟังด้วยหัวใจ ด้วยความตั้งใจอย่างสัมผัสได้ถึงรายละเอียดของสิ่งที่เราฟังอย่างลึกซึ้ง ด้วยจิตที่ตั้งมั่น ในที่นี้ยังหมายถึงการรับรู้ในทางอื่น ๆ ด้วย เช่น การมอง การอ่าน และการสัมผัส

2) การน้อมสู่ใจอย่างใคร่ครวญ (Contemplation) เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการฟังอย่างลึกซึ้ง ร่วมกับประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตทางอื่น ๆ เมื่อเข้ามาสู่ใจแล้วมีการน้อมนำมาคิด

ใคร่ครวญอย่างลึกซึ้ง ซึ่งต้องอาศัยความสงบเย็นของจิตใจเป็นพื้นฐาน จากนั้นก็ลงนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เห็นผลจริง ก็จะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ขึ้นอีกระดับหนึ่ง

3) การเฝ้ามองเห็นตามที่เป็นจริง (Meditation) การปฏิบัติธรรมหรือภาวนา คือ การเฝ้าดู ธรรมชาติที่แท้ของจิต นั่นคือการเปลี่ยนแปลง ไม่คงที่ ความบีบคั้นที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงและ สภาวะของการเป็นกระแสแห่งเหตุปัจจัย ที่ไหลต่อเนื่อง การปฏิบัติภาวนาฝึกสังเกตธรรมชาติของจิต จะทำให้เราเห็นความเชื่อมโยงจากภายในสู่ภายนอก เห็นความเป็นจริงที่พ้นไปจากอำนาจแห่งตัวตน ของตนที่หาได้มีอยู่จริงตาม ธรรมชาติ เป็นเพียงการเห็นผิดไปของจิตเพียงเท่านั้น

C = Coaching ระบบพี่เลี้ยง เป็นการเรียนรู้โดยมีพี่เลี้ยงให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ โดยในการพัฒนานักศึกษาคู่มือจะมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศเป็นพี่เลี้ยงสอนงานให้อย่างมีขั้นตอน ส่งเสริมให้นักศึกษาคู่มือมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักศึกษาคู่มือมีการ นำไปใช้ปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะ ให้คิดเป็นทำเป็น ช่วยแก้ปัญหาในการทำงาน นับว่าการใช้ระบบพี่เลี้ยงเป็นกระบวนการหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school-based training) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญมาก ทั้งการพัฒนาในช่วงที่เป็นนักศึกษาคู่มือ (pre-service) ได้แก่ การเป็นครูพี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยผู้เป็นพี่เลี้ยงหรือโค้ช ใช้การ แนะนำเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้นักศึกษาคู่มือมีความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และ คุณลักษณะเฉพาะตัว (Personal Attributes) ในการทำงานนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายหรือผลงานที่พี่เลี้ยงต้องการหรือคาดหวังให้เกิดขึ้น (Result-Oriented) โดยจะต้องตกลงและยอมรับร่วมกัน(Collaborative) การสอนงานนอกจากจะมุ่งเน้นไป ที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงานแล้ว การสอนงานยังมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพ (Potential) ของ บุคคลด้วย เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการสอนงานมีพัฒนาการของความรู้ ทักษะและความสามารถเฉพาะตัว และมีศักยภาพในการทำงานที่สูงขึ้นต่อไป เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไป

โดยในการพัฒนานักศึกษาคู่มือระบบพี่เลี้ยงควรเป็นไปลักษณะที่ไวต่อความรู้สึกและเอื้อ ออาทร (sensitivity and care) ในการทำงานที่ช่วยให้ดำเนินไปตามแนวทางที่ถูกต้อง ดังนี้

1. ไวต่อจังหวะก้าวการเรียนรู้ของครู ผู้ใหญ่เรียนรู้ในอัตราที่แตกต่างกัน การทำงานจึง ต้องจัดให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคนอย่างใส่ใจและเข้าใจ โปรตรระลึกว่าเรากำลัง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตามลำดับเป็นเวลานานแล้ว จึงจำเป็นต้อง อาศัยเวลาและฝึกวิธีทั้งไม่เรียนหรือละทิ้งความรู้ชุดเดิม (unlearn) หรือการเรียนรู้เรื่องเดิมด้วยมิติของ การเรียนรู้ใหม่ (relearn)

2. การคาดหวังงานหรือการตอบสนองต่องาน (high-quality work and response) การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่บางครั้งเกิดขึ้นเล็กน้อยมาก และมีการอธิบายในทุก

ความพยายาม ที่เกิดขึ้น แต่เมื่อไปถูกทางทั้งครูและพี่เลี้ยงครูจะรู้ว่ามันเกิดขึ้นแล้ว ควรพิจารณา การเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นอย่างสงบให้มากกว่าการตั้งมาตรฐานที่สูงเกินไป ถ้าพฤติกรรมหรือ การปฏิบัติยังไม่เป็นไปตามที่ตั้ง หวังไว้ ให้ชื่นชมกับความสำเร็จเล็ก ๆ ทำงานต่อไป และรักษา เป้าหมายที่ถูกต้องนั้นเอาไว้

3. การถามคำถามปลายเปิด (open-ended question) เมื่อได้พูดคุยถึง การเปลี่ยนแปลง ควรถามคำถามที่ให้มากกว่าเพียงคำตอบเดียว พี่เลี้ยงครูจะเป็นแม่แบบ (modeling) ให้ได้ ว่าการเป็นครูควรมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนอย่างไร เหมือนกับที่พยายามช่วยให้ครู สะท้อนการพัฒนาของตนเอง

4. ใช้วิธีการสะท้อนและทำซ้ำ (reflection and repetition) การช่วยให้ครูพิจารณาสิ่ง ที่กระทำอยู่ (watch) และไตร่ตรองการเรียนรู้ (reflect) ของตนเอง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และ อารมณ์ ความรู้สึกถือเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

การโค้ชหรือการสอนงานนับได้ว่าเป็นรูปแบบของการสื่อสารอย่างหนึ่งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการระหว่างพี่เลี้ยงและผู้ที่ได้รับการสอนงานคือนักศึกษาคู เรียกว่าการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่พี่เลี้ยงใช้ในการชี้แจงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้ที่ได้รับการสอน งาน เพื่อให้เกิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือให้ผลงานดีขึ้น

R = Research-Based Learning (RBL) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนใช้ กระบวนการวิจัย ให้คิด วิเคราะห์ หรือใช้เหตุ-ผล ในการเรียนรู้ โดยลักษณะของการจัดการเรียนรู้ แบบ RBL มีดังนี้

หลักการที่ 1 แนวคิดพื้นฐาน เปลี่ยนแนวคิดจาก ‘เรียนรู้โดยการฟัง/ตอบให้ถูก’ มาเป็น ‘การถาม/หาคำตอบเอง’

หลักการที่ 2 เป้าหมาย เปลี่ยนเป้าหมายจาก ‘การเรียนรู้โดยการจำ/ทำ/ใช้’ มาเป็น ‘การ คิด/ค้น/แสวงหา’

หลักการที่ 3 วิธีสอน เปลี่ยนวิธีสอนจาก ‘การเรียนรู้โดยการบรรยาย’ มาเป็น ‘การให้ คำปรึกษา’

หลักการที่ 4 บทบาทผู้สอน เปลี่ยนบทบาทผู้สอนจาก ‘การเป็นผู้ปฏิบัติเอง’ มาเป็น ‘การ จัดการให้ผู้เรียน’

การเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นฐานนั้น เป็นการเรียนรู้ที่สามารถสร้างระบบคิดและ ทักษะการเรียนรู้ใหม่พร้อมไปกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักวิจัยที่ดีได้อย่างทรงพลัง โดย เน้นการสร้างโจทย์วิจัยจากการทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติค้นหาคำตอบ จริง นอกจากนี้ ระบบการคิดซึ่งประกอบด้วยความคิดเชิงวิเคราะห์ และสังเคราะห์จะเกิดได้เมื่อ ผู้เรียนใช้หลักการวิจัยเป็นเครื่องมือ เพราะการทำวิจัยต้องใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์มาเข้าใจ

ความสัมพันธ์ของข้อมูล และใช้ความคิดเชิงสังเคราะห์ร่วมกับหลักวิชาในการตีความข้อมูล ซึ่งผลที่ได้จากการตีความ คือความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และหลังจากที่ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้แล้ว การแปลความข้อมูลใหม่จะมีความรอบคอบรอบด้านมากขึ้น นั่นคือจุดตั้งต้นของการคิดได้อย่างมีวิจารณญาณ อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาแบบการทำโครงการบนฐานวิจัย

ในการดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ นั้น ในแต่ละมหาวิทยาลัยได้พัฒนานักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการเป็นครูมืออาชีพ และมีทักษะการสอนที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยได้ดำเนินการเพิ่มเติมในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ให้กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง ซึ่งความรู้ที่ได้สามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้มีประสิทธิภาพ โดยในการดำเนินการของแต่ละมหาวิทยาลัยอาจมีการใช้กระบวนการ CCR ในลักษณะที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับลักษณะนักเรียนในพื้นที่ ที่นักศึกษาครูไปปฏิบัติการสอน ซึ่งโดยภาพรวมทุกมหาวิทยาลัยของกลุ่มภาคเหนือตอนบนนั้นได้บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ในลักษณะดังนี้

1) การนำจิตตปัญญา ไปในการจัดการเรียนการสอน คือการนำเข้าสู่บทเรียน โดย Check-in ในระกวางการจัดการเรียนรู้ และการสรุปบทเรียน check-out รวมถึงปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นครู

2) การ coaching มาใช้ในการให้คำแนะนำ ปรีกษา ติดตาม งานที่ได้รับมอบหมาย ระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์ รวมถึงการ coaching ของนักศึกษาครู ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่โค้ชนักเรียน โดยไม่ใช่วิธีการบอก จด จำ และจะเป็นการแนะนำและให้นักเรียนคิด เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะคิดของนักเรียนอย่างแท้จริง

3) การนำ RBL ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อฝึกให้นักศึกษาได้ลงมือ ปฏิบัติจริง (active learning) ตลอดจนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงจริง

4) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (PLC) ผ่านการสะท้อนคิด จากประสบการณ์ที่ได้ปฏิบัติจริง

5) มีกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการคิดขั้นสูง โดยใช้คำถามเชิงเหตุผล และให้คิดค้นหาคำตอบเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์

จากการได้นำองค์ความรู้ CCR มาใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับภูมิภาคครั้งนี้พบว่าจากความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนบนกับโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในการร่วมมือพัฒนานักศึกษาร่วมกัน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ กิจกรรมการพัฒนาอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การสร้างชุมชนสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน รวมถึงการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการโค้ช และ PLC และหาแนวทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันในการผลิตและพัฒนาครู เป็นผลทำให้เกิดกระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ

3) ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับภูมิภาค

การดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2” ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ได้ดำเนินการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ในการขับเคลื่อนโครงการ เกิดผลกับนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง ดังนี้

3.1 ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่เกิดกับนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงในภาพรวมระดับภูมิภาค

ผลที่เกิดกับนักศึกษา	ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง
1. นักศึกษามีความเข้าใจและความสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ในการจัดการเรียนรู้

ผลที่เกิดกับนักศึกษา	ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง
2. นักศึกษาสามารถประยุกต์แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ในการจัดการเรียนรู้ตามบริบทของนักเรียนได้	2. มีความสามารถในการนิเทศการสอนโดยบูรณาการแนวคิด CCR เช่น บางโอกาสใช้ระบบพี่เลี้ยงทำหน้าที่เป็นโค้ช คอยให้คำปรึกษา คำแนะนำกับผู้เรียน ฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดหาคำตอบและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่ชี้นำ
3. เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดและมุมมองต่อผู้อื่น มีการพัฒนาทางด้านอารมณ์ที่ดีขึ้น คิดรอบคอบ ไตร่ตรองก่อนตัดสินใจทำหรือพูด ฟังเหตุผลคนอื่นมากขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเห็นความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น	3. ปรับเปลี่ยนวิธีการนิเทศจากเดิม คือการไปสังเกตการณ์สอน แนะนำบอกข้อดี-ข้อด้อยให้นักศึกษารับทราบ ปรับแนวคิดคือมีการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาเพิ่มขึ้น ฝึกให้นักศึกษาประเมินการสอนของตนเอง กระตุ้นให้นักศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนรวมถึงแลกเปลี่ยนความคิดจากมุมมองของนักศึกษา โดยไม่ตัดสิน ชี้นำนักศึกษา
4. ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ จากเดิมบรรยาย และเน้นการฟัง จดและจำ มาเป็นจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ มากกว่าการรอฟังคำตอบจากครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว	4. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ยอมรับว่านักศึกษามีความแตกต่างกัน เข้าใจและยอมรับว่าทุกคนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ โดยการฝึกฝนและพัฒนาไป ได้เรียนรู้จากความผิดพลาดซึ่งถือเป็นประสบการณ์ที่ดีที่สุดที่จะทำให้นักศึกษาได้นำมาปรับปรุงและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง
5. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง มีการคิดที่เป็นระบบ มีวินัยในตนเอง มีสมาธิมากขึ้นทั้งในการทำงานและใช้ชีวิตประจำวัน	5 ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ มีการปรับการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้ดีขึ้น มีความตั้งใจ และเข้าใจผู้เรียน มีความเป็นกัลยาณมิตรเพิ่มมากขึ้น และเกิดการทำงานที่อยู่บนฐานของความใคร่ครวญ ทำให้มีการทำงานอย่างมีสติ มีเทคนิคการสอนเพิ่ม มีความสนใจและใคร่เรียนรู้เพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้อง
6. นักศึกษาครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ปัญหาอุปสรรค และการแก้ไข ปัญหา ระหว่างโรงเรียนเครือข่ายต่างๆ	6.อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง ได้เกิดทักษะเพิ่มเติม ได้แนวคิดในการให้คำแนะนำนักศึกษาในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการ

ผลที่เกิดกับนักศึกษา	ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง
นักศึกษาเข้าใจความแตกต่างระหว่างโรงเรียนมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	วิจัยเป็นฐาน (CCR) ไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น
7. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับระหว่างเพื่อนนักศึกษา และครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างและใช้สื่อที่หลากหลาย การวัดและประเมินผล รวมถึงการเรียนรู้เรื่องกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและรัก ศรัทธาในวิชาชีพครูเพิ่มขึ้น	7. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพี่เลี้ยงด้วยกัน ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในการนำสิ่งที่ได้ไปพัฒนาในการจัดการเรียนรู้และการนิเทศต่อไป ทำให้เกิดชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (PLC) ทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนเครือข่ายและมหาวิทยาลัยทำให้เกิดการทำงานร่วมกันด้วยกันในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนอื่นและหน่วยงาน

3.2 ผลการวิเคราะห์และนำเสนอคุณลักษณะต้นแบบนักศึกษา อาจารย์ และครูพี่เลี้ยง

คุณลักษณะต้นแบบนักศึกษา

นักศึกษาต้นแบบของครูที่ดี เป็นครูมืออาชีพ ควรมีคุณลักษณะดังนี้

- เป็นครูที่มีใจรักและศรัทธาในวิชาชีพครู โดยมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรักและเข้าใจผู้เรียน มีจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ เข้าใจความแตกต่างของผู้เรียน เป็นผู้ที่มีใจเปิดกว้างเรียนรู้ รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เป็นผู้แนะนำ ชี้แนะมากกว่าเป็นผู้สอน เป็นผู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความจริงใจต่อตนเองและผู้อื่น
- เป็นครูที่มีลักษณะต้นแบบที่ดี โดยมีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งการแต่งกาย ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมกับความเป็นครูที่ดี
- เป็นครูที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์ของตนอย่างแท้จริงและสามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม บูรณาการแนวคิดการสอนใหม่ๆ ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยปฏิบัติ เช่นการบูรณาการแนวคิด CCR ในการจัดการเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและความแตกต่างของผู้เรียนได้ จัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย และมีความตระหนักในตนเองในการศึกษา

ค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง มีความใฝ่เรียนรู้ และกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองเพื่อนำองค์ความรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์

คุณลักษณะต้นแบบอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ต้นแบบที่ดี ควรมีคุณลักษณะดังนี้

- เป็นผู้ที่มีความเป็นครูอย่างแท้จริง เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ และเมตตาต่อนักศึกษา มีการรับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างเป็นกัลยาณมิตร แนะนำ กระตุ้นให้นักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ ตลอดจนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ด้วยตัวของนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศเป็นผู้ให้สนับสนุน ช่วยเสริมให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความเป็นครูมืออาชีพได้อย่างแท้จริง
- เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างแท้จริง มีความมุ่งมั่นในการศึกษาองค์ความรู้ที่สามารถที่จะให้คำแนะนำนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม อาทิ มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและที่มาของโครงการ CCR ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ที่จะสามารถพัฒนาได้จริง มีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR ซึ่งจะเป็แนวทางในการให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เกิดความต้องการให้มีการดำเนินงานโครงการเพื่อการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สามารถนำแนวคิด CCR ไปใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่สอนโดยการคิดต่อยอดเพิ่มเติมอย่างสร้างสรรค์ เป็น Active Teacher
- เป็นอาจารย์นิเทศก์ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์ของวิชาชีพครูอย่างแท้จริงและสามารถให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาครูได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างหลากหลาย มีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเป็นอย่างดี เพื่อการชี้แนะให้นักศึกษาได้อย่างถูกต้อง มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อนำองค์ความรู้มาพัฒนาการในการนิเทศนักศึกษาครูได้อย่างเหมาะสมต่อไป

คุณลักษณะต้นแบบครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงต้นแบบที่ดี ควรมีคุณลักษณะดังนี้

- เป็นผู้ที่มีความเป็นครูอย่างแท้จริง เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ และเมตตาต่อนักศึกษา มีการรับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างเป็นกัลยาณมิตร แนะนำ กระตุ้นให้นักศึกษานักศึกษาสามารถคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ ตลอดจนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ด้วยตัวของนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศเป็นผู้ให้สนับสนุน ช่วยเสริมให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความเป็นครูมืออาชีพได้อย่างแท้จริง

- เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างแท้จริง มีความมุ่งมั่นในการศึกษาองค์ความรู้ที่สามารถที่จะให้คำแนะนำนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม อาทิ การจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR เป็นผู้เปิดรับสิ่งใหม่ มีใจเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษา ร่วมวิเคราะห์และวางแผนการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มีส่วนร่วมเรียนรู้และถอดบทเรียนจากการนิเทศและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

4) แนวทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในระดับภูมิภาค ระบบบริหารจัดการ

การดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2” มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ได้ดำเนินการโดยมีระบบและกลไกในการดำเนินการ ดังนี้

1. การดำเนินการโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” นั้น ทางมรภ-สกว. ได้ให้คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งเป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งทำให้การขับเคลื่อนโครงการได้ดี มีความเข้าใจตั้งแต่ระดับผู้บริหารคณะ โดยผู้บริหารคณะใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งเป็นหัวหน้าโครงการ หรืออาจดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้อาจารย์ในคณะที่เป็นคณะวิจัยดำเนินงานอย่างมีอิสระ โดยคณบดีทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาโครงการ ในภาคเหนือ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏ 8 แห่ง ดังนี้ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 7) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และ 8) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยผู้ประสานงานหลักของภาคเหนือ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

2. ผู้ประสานงานหลักของภาคเหนือ ได้เชิญคณบดี และนักวิจัยทั้ง 8 มหาวิทยาลัย ร่วมประชุมเพื่อทบทวนความเข้าใจโครงการพัฒนาการผลิตและกระบวนการพัฒนาครู โดยบูรณาการใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน เพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของโครงการร่วมกัน

3. ประชุมหารือและวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในการพัฒนานักวิจัย อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษา ในการบูรณาการใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

4. ดำเนินการพัฒนาศักยภาพ และเติมเต็มองค์ความรู้ของนักวิจัย อาจารย์นิเทศก์ ตามที่วางแผนร่วมกัน เพื่อให้ผู้ดำเนินงานโครงการวิจัยเข้าใจการบูรณาการใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ต่อจากนั้นแต่ละมหาวิทยาลัยดำเนินการพัฒนาครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

5. นักศึกษาบูรณาการใช้นวัตกรรม (CCR) ที่ได้รับการพัฒนามกับนักเรียนของตนเอง นำไปใช้จริงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็น “โค้ช”

6. นักวิจัยติดตาม สนับสนุนและหนุนเสริมอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7. สร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง พร้อมเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยในการดำเนินการดำเนินการ PLC นั้น แต่ละมหาวิทยาลัยจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องระหว่างอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาครูในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันว่าอาจารย์นิเทศก์แต่ละท่านได้เรียนรู้ในการให้คำปรึกษาในการนิเทศนักศึกษาแต่ละครั้งเป็นอย่างไร นำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนร่วมกันซึ่งการ PLC ร่วมกันของอาจารย์นิเทศคือการพัฒนานักศึกษาครูให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และนอกจากนั้นอาจารย์นิเทศก์ยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการนิเทศร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเติมเต็มซึ่งกันและกัน

การดำเนินการ PLC ของนักศึกษาครุ นั้น จะมีการดำเนินการระหว่างนักศึกษาครูในโรงเรียนเดียวกันในลักษณะพูดคุย ในช่วงเวลาพักหรือช่วงเย็นที่นักศึกษาว่างตรงกัน มาร่วมแลกเปลี่ยนวิธีการดำเนินการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) ในการจัดการเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมกันในการแนะนำในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่งกัน ซึ่งเป็น การเติมเต็มของนักศึกษา นอกจากนั้นยังมีเวทีในการดำเนินการ PLC ร่วมกันระหว่างนักศึกษาต่างสถานศึกษา เป็นระยะ อาทิการประชุมร่วมกันในระหว่างมาประชุมที่มหาวิทยาลัย เพื่อนำปัญหาวิธีการหรือข้อเรียนรู้ที่ดีมาแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนนักศึกษาที่ฝึกสอนต่างสถาบัน

ส่วนการดำเนินการ PLC ของครูพี่เลี้ยงนั้น มีทั้งในรูปแบบการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาร่วมกันระหว่างครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน หรือมีการร่วมแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ ประสบการณ์ในการนิเทศร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยเพื่อร่วมมือ ร่วมใจในการพัฒนานักศึกษาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

8. ติดตามผล ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา

9. ประชุม สะท้อนคิด จากการดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2

โดยผู้ประสานงานหลักของภาคเหนือ ดำเนินการในการสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะนักวิจัยของมหาวิทยาลัยในเครือข่ายภูมิภาค โดยการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ/หรือดูงานพื้นที่ต้นแบบ โดยประกอบการจัดกิจกรรมระดับภูมิภาค และสนับสนุนการดำเนินการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเครือข่าย ดำเนินการแจ้งและโอนงบประมาณให้แก่มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังดำเนินการประสานงานและสนับสนุนการทำงานของคณะนักวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัยในเครือข่าย โดยใช้ช่องทาง online โดยใช้ Line เป็นช่องทางประสานงานระหว่างผู้ประสานงานกับคณะทำงานแต่ละมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้แต่ละมหาวิทยาลัยได้สร้างระบบและกลไกที่ดีตามบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อให้โครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนโครงการทั้งในระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ คัดเลือกนักวิจัยที่มีความพร้อมในการดำเนินการ อาจารย์นิเทศที่มีความสนใจในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 ทำให้ของมหาวิทยาลัย

2. มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างคณะทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการมีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับนักวิจัย อาจารย์นิเทศก์ ร่วมกับผู้บริหารครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เกี่ยวกับกระบวนการจิตตปัญญาศึกษาที่ได้พัฒนา

3. มีระบบการติดตาม เกื้อหนุนอย่างเป็นระบบ ในการขับเคลื่อนโครงการในครั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือมีระบบในการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจ และตระหนักถึงประโยชน์เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัยก่อนนำไปใช้จริงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นอกจากนี้ยังมีระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง ให้เข้าใจในกระบวนการ แนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐาน โดยจัดอบรม

เชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการลงพื้นที่ติดตามแลกเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันและหาแนวทางการนิเทศนักศึกษา และมีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพของกลุ่มนักศึกษาและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศและครู พี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง

4. มีระบบการบริหารงานวิจัยที่ดี มหาวิทยาลัยมีระบบการบริหารที่ดีโดยมีการประชุมให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมเข้าใจร่วมกัน มีการบริหารนักวิจัย และอาจารย์นิเทศ ที่ดี ประกอบด้วยผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินการ CCR ในระยะที่ 1 ร่วมกับผู้ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ในระยะที่ 2 ได้เรียนรู้ไปด้วยกัน มีระบบการวางแผนในการดำเนินงาน รวมถึงการนิเทศนักศึกษาร่วมกัน โดยจัดทำแผนการนิเทศที่ใช้วิธีการหนุนเสริมด้วยการ “Coaching” และ PLC กลไกเบื้องต้นคือความร่วมมือและการสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้นยังมีการสนับสนุนและเติมเต็มองค์ความรู้ให้กับนักวิจัย อาจารย์นิเทศครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ระบบเครือข่าย

การดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2” จะดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ ต้องมีระบบเครือข่ายที่ดี ที่จะร่วมกันพัฒนานักศึกษาครู โดยมีการบริหารจัดการให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แบ่งปันความรู้แบ่งปันทรัพยากร รวมถึงในการทำงานโดยมีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาครู โดยการทำงานด้วยระบบเครือข่ายจะทำให้งานสัมฤทธิ์ผล ทั้งความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกประสบการณ์ที่เป็นเครือข่ายของมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยงที่ร่วมกันพัฒนา ขับเคลื่อนและเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษา อาจารย์นิเทศที่มีบทบาทสำคัญในการนิเทศให้คำปรึกษา เป็นพี่เลี้ยงจุดประกายให้นักศึกษาสามารถบูรณาการกระบวนการ CCR ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารและคณะวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ให้ความช่วยเหลือ หนุนนำ ช่วยเสริมองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความต้องการของอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง และมีการเชื่อมต่อ ประสานงานด้วยระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วย PLC อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลสูงสุด

องค์ความรู้ที่เหมาะสม

การดำเนินการโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ในครั้งนี้ได้นำแนวคิดของจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) มาใช้ในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนานักศึกษาครูให้มีคุณภาพ ซึ่งแนวคิดการใช้ CCR นี้เป็นแนวคิดที่เหมาะสมมากในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพราะในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย

ตนเอง ไม่ใช่เพียงฟังและจำเท่านั้น เป็นการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งกระบวนการบูรณาแนวคิด CCR นั้นน่าจะเหมาะสมมาก

โดยการจัดการเรียนรู้โดยการนำจิตตปัญญา ไปบูรณาการคือการนำเข้าสู่บทเรียน โดย Check-in และการสรุปบทเรียน check-out รวมถึงการปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นครูในระหว่างที่ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนระบบพี่เลี้ยงนั้นนักศึกษาครู อาจนำมาใช้ในการให้คำแนะนำปรึกษา ติดตาม งานที่ได้รับมอบหมาย หรือกระตุ้น จุดประกายให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ การคิดวิเคราะห์ ร่วมกับการใช้วิจัยเป็นฐานโดยการนำ RBL ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ เข้าใจถึงเหตุและผล ส่งเสริมกระบวนการคิดขั้นสูง โดยใช้คำถามเชิงเหตุผล และให้คิดค้นหาคำตอบเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อไปได้ นอกจากนี้ ยังเป็นการฝึกให้นักศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริง (active learning) ตลอดจนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น

5) การบูรณาการและผลการบูรณาการกับงานอื่นๆ

การดำเนินการโครงการ”การวิจัยและพัฒนาาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” เป็นโครงการวิจัยที่ดีเหมาะกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนต้องคิดวิเคราะห์เป็น เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติปรับเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เรียนเป็น Passive มาเป็น Active

นอกจากนี้โครงการวิจัยนี้ยังสอดคล้อง ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี รวมถึงโมเดลผลิตครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่นำแนวคิด CCR เข้าไปในการผลิตครู และหลักสูตรการผลิตและพัฒนาครูคุณภาพสูง (Premium Teacher) ที่เน้นมีการนำองค์ความรู้ CCR เข้าสู่กระบวนการบ่มเพาะ ดังนั้นโครงการ ”การวิจัยและพัฒนาาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ครั้งนี้ จึงเป็นการดำเนินงานที่สามารถนำเอาองค์ความรู้ไปบูรณาการ ขับเคลื่อนคุณภาพของนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง และการขับเคลื่อนการวิจัยรวมถึงผลการจากดำเนินการวิจัยครั้งนี้ก็นำไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาครูทั้งระบบของประเทศต่อไป

6) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข

ปัญหา อุปสรรค

1. ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินการทำโครงการของนักวิจัยแต่ละมหาวิทยาลัย อาจเข้าใจไม่ตรงกัน

2. ระยะเวลาการดำเนินโครงการกับการเปิดภาคเรียนของโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน มีผลต่อการเก็บข้อมูลที่ต้องรายงานตามช่วงเวลา สกว.กำหนด
3. อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการมีภารกิจมาก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกันอาจทำให้บางท่านไม่สามารถเข้าร่วมได้
4. จำนวนนักวิจัยในระยะที่ 2 มีทั้งนักวิจัยเดิม และนักวิจัยใหม่ ซึ่งบางมหาวิทยาลัยไม่มีนักวิจัยเดิมทำงานในระยะที่ 2 ต่อ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนผู้บริหาร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ รับทราบข้อมูลของการดำเนินงานในระยะที่ 1 มาก่อน แต่การได้รับทราบผลการดำเนินการของระยะที่ 1 ล่าช้า ทำให้นักวิจัยที่เข้าร่วมในระยะที่ 2 ไม่เข้าใจเพราะขาดข้อมูลและผลสรุปงานวิจัย อาจส่งผลในบางมหาวิทยาลัยหานักวิจัยเข้าร่วมได้ยากเพราะไม่เห็นรายละเอียดของผลสรุปงานวิจัย

แนวทางการแก้ไข

1. ผู้รับผิดชอบโครงการ/คณะนักวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัย ควรมีการจัดการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเพิ่มเติมความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักวิจัย อาจารย์นิเทศก์แต่ละมหาวิทยาลัยเกิดความเข้าใจร่วมกัน
2. ควรมีระบบการสนับสนุนให้อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้ดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องและบูรณาการด้วย CCR และหาเวทีในการเผยแพร่ผลงานเพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้ที่ดีและกว้างขึ้น
3. ควรจัดทำเอกสารคู่มือ CCR จากส่วนกลางที่เป็นรูปแบบสมบูรณ์ มีตัวอย่างในการจัดกิจกรรมที่ถูกต้อง ใช้เป็นตัวอย่างได้ เพื่อให้นักศึกษาได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่ตนเองรับผิดชอบได้ โดยหากวิเคราะห์ในรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขสามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
1. มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารในระดับประเทศ ในระหว่างการดำเนินโครงการ จึงทำให้ขาดความชัดเจนและความต่อเนื่องในการดำเนินงานและประสานงานกับทีมนักวิจัย (รอยต่อของการเปลี่ยนผู้บริหารระดับคณะ)	1. การส่งมอบการดำเนินงานของการเปลี่ยนถ่ายผู้บริหารโครงการระดับประเทศ โดยจัดทำ MOU ร่วมกันของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับสกว. ให้ทางสกว.จัดประชุมชี้แจงให้ผู้บริหารระดับภูมิภาค และมหาวิทยาลัยของคณะครุศาสตร์ (ใหม่) ประชุมรับทราบร่วมกันกับ สกว. และชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันแต่ละมหาวิทยาลัย

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
2. การดำเนินงานของระดับประเทศไม่มีการกำหนดกรอบระยะเวลาให้ชัดเจน และไม่กำหนดการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในรูปแบบเดียวกัน	2. การดำเนินงานระดับประเทศควรมีการกำกับติดตามให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และมีวิธีการสรุปร่วมกัน ให้ชัดเจน

6.2 ด้านนักวิจัย

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะ
1. อาจารย์นักวิจัยบางท่านมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง CCR เพียงพื้นฐานและไม่ชัดเจนจึงทำให้ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. เพื่อให้อาจารย์นักวิจัย มีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมโดยใช้ CCR ผู้อบรมควรจัดกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้ CCR ด้วยเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	2. ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การวิจัยโดยใช้ CCR ระหว่าง อาจารย์นักวิจัย ภายในมหาวิทยาลัย ภายในโหนด หรือระหว่างโหนด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
	3. มีการคัดเลือกอาจารย์นักวิจัยมีความสมัครใจ และพร้อมที่จะเรียนรู้ในการใช้ CCR

6.3 ด้านนักศึกษา

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะ
1. นักศึกษายังไม่เข้าใจการนำจิตตปัญญาศึกษาไปบูรณาการกับการโค้ชและการวิจัยเป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน และบางคนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง CCR ไม่ชัดเจนจึงทำให้ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. มีการกระตุ้นให้นักศึกษาพัฒนาความรู้ โดยเติมเต็มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR ผ่านครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ
	2. พัฒนาอาจารย์ให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีสอนให้เป็น Active Learning อย่างแท้จริง

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะ
	3. สร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน PLC การชุมชนแห่งวิชาชีพครู (PLC: Professional Learning Community) ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิด CCR อย่างต่อเนื่อง

6.4 ด้านครูพี่เลี้ยง

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะ
1. ครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความสามารถในการบูรณาการแนวคิด CCR แตกต่างกันจึงทำให้ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิด CCR สำหรับครูพี่เลี้ยง อย่างต่อเนื่อง
	2. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ นักศึกษาและครูพี่เลี้ยงในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนด้วย CCR

7) ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศควรทำความร่วมมือกับ สกว. ส่งเสริมกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตติปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เข้าในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ทุกชั้นปี ควบคู่กับการออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 5

2. การบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานโครงการวิจัยประสบความสำเร็จ ควรมีการดำเนินงานในรูปแบบภูมิภาค โดยให้มีตัวแทนของมหาวิทยาลัยในแต่ละภูมิภาคเป็นผู้ประสานงาน โดยการดำเนินงานควรแบ่งเป็นภูมิภาค 6 ภูมิภาค ดังนี้ 1) ภาคเหนือ 2) ภาคใต้ 3) ภาคอีสานล่าง 4) ภาคอีสานบน 5) ภาคตะวันออก 6) ภาคตะวันตก และมีสภาคณบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นกำกับการดำเนินงาน เพื่อให้การทำงานสามารถประสานงานเกิดความเข้าใจร่วมกันและเกิดความต่อเนื่องยั่งยืน

3. ควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะ ของอาจารย์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เป็น Active Learning อย่างแท้จริง

ตอนที่ 3

ผลการดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัยของกลุ่มภาคเหนือ

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.1) ประมวลองค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	การดำเนินการ
21 - 22 เมษายน 2561	ชื่อกิจกรรม การอบรมเชิงปฏิบัติการ CCR เสริมทักษะการเรียนรู้ก่อน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สถานที่ ณ ห้องประชุม 2331 อาคาร 23 มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 29 คน	อบรมเชิงปฏิบัติการ
30 มิถุนายน 2561	ชื่อกิจกรรม การอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างความเข้าใจกระบวนการ CCR แก่ครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สถานที่ ณ ห้องประชุม 2331 อาคาร 23 มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมาย ครูพี่เลี้ยงที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 28 คน	อบรมเชิงปฏิบัติการ
25 ธันวาคม 2561	ชื่อกิจกรรม การเรียนการสอนนักศึกษาครูในมหาวิทยาลัยในประเทศ ญี่ปุ่น สถานที่ ห้องประชุมคณะครุศาสตร์	การถอดบทเรียนการ จัดการเรียนการสอน นักศึกษาครูใน มหาวิทยาลัยใน ประเทศญี่ปุ่น

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	การดำเนินการ
	กลุ่มเป้าหมาย คณะผู้วิจัย	
10 กุมภาพันธ์ 2562	ชื่อกิจกรรม การเขียนเล่าสะท้อนการเรียนรู้ที่สื่อความหมายและ คุณค่า สถานที่ ห้องประชุมคณะครุศาสตร์ กลุ่มเป้าหมาย คณะผู้วิจัย	การถอดบทเรียนการ เขียนเล่าสะท้อนการ เรียนรู้ที่สื่อความหมาย และคุณค่า

1.2) ประมวลองค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	การดำเนินการ	ความคาดหวัง
21 - 22 เมษายน 2561	ชื่อกิจกรรม การอบรมเชิงปฏิบัติการ CCR เสริมทักษะการ เรียนรู้ก่อนฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู สถานที่ ณ ห้องประชุม 2331 อาคาร 23 มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ ที่เข้า ร่วมโครงการ จำนวน 29 คน	อบรมเชิงปฏิบัติการ	ความคาดหวัง นักศึกษามีความ พร้อมและมีทักษะการ เรียนรู้ก่อนฝึก สิ่งที่ได้เรียนรู้ - นักศึกษาเข้าใจ กระบวนการจัดการ เรียนการสอนโดยใช้ กระบวนการ CCR - นักศึกษาสามารถ ออกแบบกระบวนการ จัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการ CCR สิ่งที่ต้องการเพิ่มเติม ไม่มี

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	การดำเนินการ	ความคาดหวัง
30 มิถุนายน 2561	ชื่อกิจกรรม การอบรมเชิง ปฏิบัติการสร้างความ เข้าใจกระบวนการ CCR แก่ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ครู สถานที่ ณ ห้องประชุม 2331 อาคาร 23 มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมาย ครูพี่เลี้ยงที่เข้าร่วมโ รงการทั้งหมด 28 คน	อบรมเชิงปฏิบัติการ	ความคาดหวัง ครูพี่เลี้ยงทราบ แนวทางในการสร้าง นักศึกษาครูคุณภาพ สิ่งที่ได้เรียนรู้ -ครูพี่เลี้ยงเข้าใจการ ใช้เอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการนิเทศโดยใช้ กระบวนการ CCR - ครูพี่เลี้ยงเข้าใจ หลักเกณฑ์ และ กระบวนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้กระบวนการ CCR - ครูพี่เลี้ยงเข้าใจ วิธีการประเมินผลการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการ CCR สิ่งที่ต้องการเพิ่มเติม ไม่มี
25 ธันวาคม 2561	ชื่อกิจกรรม การเรียนการสอน นักศึกษาครูใน มหาวิทยาลัยใน ประเทศญี่ปุ่น สถานที่ ห้องประชุมคณะครุ ศาสตร์ กลุ่มเป้าหมาย	การถอดบทเรียนการ จัดการเรียนการสอน นักศึกษาครูใน มหาวิทยาลัยใน ประเทศญี่ปุ่น	ความคาดหวัง ได้เทคนิคการสอน นักศึกษา สิ่งที่ได้เรียนรู้ การจัดกิจกรรมให้กับ นักเรียน สิ่งที่ต้องการเพิ่มเติม ไม่มี

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	การดำเนินการ	ความคาดหวัง
	คณะผู้วิจัย		
10 กุมภาพันธ์ 2562	ชื่อกิจกรรม การเขียนเล่าสะท้อน การเรียนรู้ที่สื่อ ความหมายและคุณค่า สถานที่ ห้องประชุมคณะครุ ศาสตร์ กลุ่มเป้าหมาย คณะผู้วิจัย	การถอดบทเรียนการ เขียนเล่าสะท้อนการ เรียนรู้ที่สื่อ ความหมายและคุณค่า	ความคาดหวัง ได้เทคนิคการสอน นักศึกษา สิ่งที่ได้เรียนรู้ การจัดกิจกรรมให้กับ นักเรียน สิ่งที่ต้องการเพิ่มเติม ไม่มี

1.3) ประมวลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยแยกเป็นผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง

แบบประเมินความสามารถในการนิเทศโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 1 (N=29)	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 2 (N=29)
1	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงความเป็น กัลยาณมิตรกับผู้เรียนในการรับฟังเรื่องราว แสดงความ เข้าใจ และเห็นใจผู้เรียน	4.55	4.76
62	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจา ที่แสดงถึงการเป็นผู้มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน	4.55	4.79
3	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจา ที่แสดงความปรารถนาดีต่อ ผู้เรียน ทั้งการเอาใจใส่ และการเสนอความช่วยเหลืออย่าง จริงใจ	4.76	4.97
4	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงถึงการเสริมพลัง อำนาจ กระตุ้นความคิด กำลังใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน พัฒนาตนเอง	4.55	4.93

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 1 (N=29)	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 2 (N=29)
5	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงถึงการมีความสามารถในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนที่ก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน	4.59	4.90
6	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ กับผู้เรียนอย่างถูกต้องชัดเจน ในเชิงบวก	4.79	4.93
7	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.76	4.97
8	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ทั้งด้านสาระ และวิธีการ	4.41	4.90
9	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศ	4.586207	4.93
10	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศอย่างเหมาะสม	4.517241	4.97

แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษา

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 1 (N=29)	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 2 (N=29)
1	สามารถบอกคุณลักษณะที่ดี และด้อยของตนเอง	3.79	3.97
2	มีพฤติกรรมแสดงออกทางกายและวาจาในการชื่นชม และเห็นคุณค่าของตนเอง	3.83	3.97
3	มีพฤติกรรมแสดงออกทางกาย และวาจา ถึงการมีวินัย อดทน อดทน อดกลั้น เมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง	3.66	3.97
4	มีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.83	4.00

5	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความเป็นผู้มีจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน	3.97	4.00
6	มีพฤติกรรมทางกาย วาจา ที่แสดงถึงการยอมรับและเห็นคุณค่าของผู้เรียนอย่างจริงใจ	3.97	4.00
7	มีพฤติกรรมช่วยเหลืออาสา ในงานที่ตนเองไม่ได้รับผลประโยชน์เกี่ยวข้อง	3.79	3.97
8	มีพฤติกรรมที่สะท้อนทัศนคติเชิงบวกต่อผู้เรียน	3.83	4.00
9	มีพฤติกรรมทางกาย วาจา แสดงออกถึงการเห็นคุณค่าของงานครู	3.83	4.00
10	มีทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างการเรียนรู้กับผู้เรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร	3.97	4.00

**แบบวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา
ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)**

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 1 (N=29)	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 2 (N=29)
1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้		
1.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม/บูรณาการ CCR	3.48	3.97
1.2 ระบุสาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ CCR	3.62	3.97
1.3 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ CCR	3.83	4.00
1.4 กำหนดการวัดประเมินชิ้นงาน/ภาระงานที่สะท้อนผลการเรียนรู้ครอบคลุม CCR	3.97	4.00
2.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว CCR		
2.1 มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนแบบใดแบบหนึ่งตามแนวคิด CCR เช่น กิจกรรมจิตตปัญญา เกม คำถาม กระตุ้นคิด เป็นต้น	3.83	4.00
2.2 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นการเรียนรู้	3.83	4.00
2.3 เน้นการใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน	3.83	4.00
2.4 ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นทีมและเรียนรู้การทำงานเป็นทีม	3.97	4.00
2.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่น	3.79	3.97
2.6 จัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน	3.83	4.00

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 1 (N=29)	ค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมครั้งที่ 2 (N=29)
2.7 ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.83	4.00
2.8 มีการใช้กิจกรรมที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	3.79	3.97
2.9 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection) รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น สุนทรียสนทนา AAR เป็นต้น	3.79	3.97
2.10 มีการสืบค้น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปความรู้	3.97	4.00
2.11 มีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์	3.83	4.00
3. การวัดและประเมินผล		
3.1 มีการประเมินแบบมีส่วนร่วม (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อน และประเมินโดยผู้สอน)	3.97	4.00
3.2 มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้	3.97	4.00
3.3 มีการประเมินผลผลิตการเรียนรู้	3.83	4.00
3.4 มีการสะท้อนหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง	3.97	4.00
4. ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้		
4.1 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยตนเองหรือระหว่างนักเรียนกับผู้สอน	3.97	4.00
4.2 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	3.83	4.00
4.3 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล	3.83	4.00
4.4 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.97	4.00

แบบประเมินความสามารถในการวิจัย

ตัวชี้วัด	ขั้น เชี่ยวชาญ (4)	ขั้น ชำนาญ (3)	ขั้นกำลัง พัฒนา (2)	ขั้นเริ่มต้น (1)	ไม่มี ร่องรอย/ หลักฐาน (0)	ค่าเฉลี่ย (N=29)
1. การระบุและอธิบาย ปัญหา หมายถึง การ นิยามปัญหาด้วยคำพูด ของตนเอง	27	2	0	0	0	3.93
2.การวิเคราะห์ทางออก ของปัญหา หมายถึง การเปรียบเทียบและการ เทียบเคียงเพื่อให้เห็น ความแตกต่างของวิธีการ ที่มีอยู่ในการแก้ปัญหา	26	3	0	0	0	3.77
3. การคัดเลือกวิธีการ แก้ปัญหา หมายถึง การ คัดเลือกวิธีการในการ แก้ปัญหามา1วิธีที่ เหมาะสมมากที่สุดพร้อม ให้เหตุผลรองรับ	28	1	0	0	0	3.97
4. การประเมินวิธีการ แก้ปัญหา หมายถึง การ ระบุจุดอ่อนหรือ ข้อจำกัดของวิธีการ แก้ปัญหาคัดเลือกมา 1 วิธี	28	1	0	0	0	3.97
5. การสังเคราะห์วิธีการ แก้ปัญหา หมายถึง การ เสนอแนะแนวทางเพื่อ ปรับปรุงหรือทำให้	28	1	0	0	0	3.97

ตัวชี้วัด	ชั้น เชี่ยวชาญ (4)	ชั้น ชำนาญ (3)	ชั้นกำลัง พัฒนา (2)	ชั้นเริ่มต้น (1)	ไม่มี ร่องรอย/ หลักฐาน (0)	ค่าเฉลี่ย (N=29)
วิธีการแก้ปัญหาที่ คัดเลือกมา 1 วิธีมีความ สมบูรณ์หรือเหมาะสม มากยิ่งขึ้น						
6. การสะท้อนผล วิธีการแก้ปัญหา หมายถึง การสะท้อนผล การทำงานตลอด กระบวนการตั้งแต่ เริ่มต้นจนสิ้นสุดการ แก้ปัญหาเพื่อระบุถึงสิ่งที่ ได้เรียนรู้จาก กระบวนการทำงาน และ สิ่งที่ควรดำเนินการต่อไป เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนา ผลการทำงานให้ดีขึ้น	28	1	0	0	0	3.97

1.4) ประมวลข้อมูลและข้อเสนอแนะแนวทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กระบวนการนิเทศ

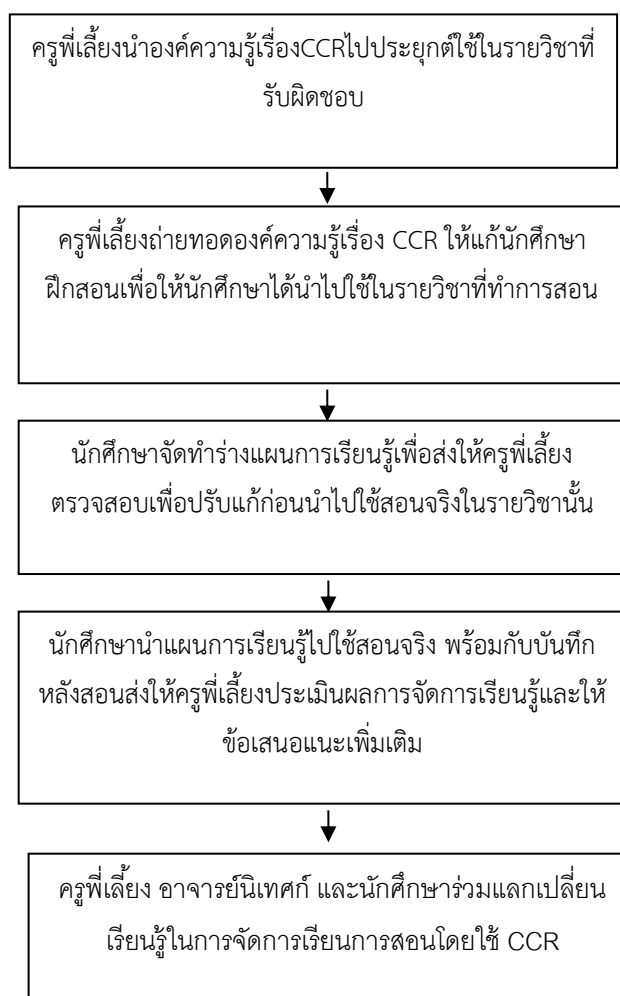
กระบวนการนิเทศข้างต้นจะเห็นได้ว่าขั้นตอนที่ 2 การประสานงานติดต่อโรงเรียนจะพบข้อที่ควรได้รับการพัฒนา ดังนี้

1. อาจารย์ควรวางแผนการขออนุญาตออกนิเทศล่วงหน้าอย่างน้อย 1 – 2 สัปดาห์ เพื่อให้ผ่านขั้นตอนการอนุญาตจากภาควิชาและคณะต้นสังกัดได้เร็วขึ้น

2. หลังจากอาจารย์ได้รับจดหมายขออนุญาตเข้านิเทศนักศึกษาจากคณะครุศาสตร์แล้ว ควรรีบดำเนินการจัดส่งให้ทางโรงเรียนรับทราบ โดยอาจแจ้งด้วยวิธีการแบบไม่เป็นทางการก่อน

ในขั้นตอนที่ 6 การทำ PLC หลังเสร็จสิ้นการนิเทศระหว่างผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์นั้น บางสถานศึกษาผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องติดภารกิจเร่งด่วนจึงไม่สามารถร่วมกระบวนการ PLC ได้ ดังนั้น อาจารย์นิเทศก์ควรสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้ผู้บริหารได้เห็นความสำคัญของกระบวนการนี้

การติดตามผลการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา

จากขั้นตอนการติดตามผลการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาพบว่า จากการอบรมครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ก่อนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกสอนในสถานศึกษานั้นทำให้ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์มีความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ CCR และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการให้คำแนะนำนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ CCR อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับรายวิชา เนื้อหา และระดับชั้นที่สอน

1.5) การบูรณาการและผลบูรณาการกับงานอื่นๆ

บูรณาการกับยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครูโดยมีเป้าหมายพัฒนาศักยภาพครูและพัฒนานวัตกรรมการผลิตและพัฒนาครู ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2559 – 2563) ประจำปี 2561 ในยุทธศาสตร์ที่ 1

การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.6) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	การแก้ปัญหา
1	ช่วงเวลาในการจัดอบรมอาจมีครูพี่เลี้ยงบางท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมได้ครบ	อาจารย์นิเทศเข้าไปประสานให้ข้อมูลในหัวข้อที่ครูพี่เลี้ยงไม่ได้เข้าร่วมอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน
2	ความล่าช้าของการได้รับเครื่องมือประเมิน	ปรับระยะเวลาในการเก็บข้อมูลให้เหมาะสม
3	ได้รับหัวข้อการสรุปรายงานวิจัยล่าช้า และประเด็นในการสรุปไม่ชัดเจน	ติดต่อสอบถามโดยตรง

1.7) ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ขยายผลต่อไปยังสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ขยายผลไปยังหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตอีก 12 หลักสูตร
3. พัฒนาครูพี่เลี้ยงที่อยู่ในสถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ให้นำCCRไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนต่อไปแม้ว่าจะไม่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนก็ตาม
4. นักวิจัยควรเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 4 ปี เพื่อพัฒนาให้เป็นรูปแบบ โมเดลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ CCR ของแต่ละสาขาวิชา

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

2.1 ผลการดำเนินงาน

ตาราง 2.1 แสดงผลการประเมินคุณภาพรายละเอียดของ มคอ.3/4 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่	รายการประเมิน	พบ	ไม่พบ	การดำเนินการที่บูรณาการ CCR
ด้านการกำหนดจุดประสงค์				
1	กำหนดจุดประสงค์ตาม Curriculum Mapping	5		มีการวิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์ตาม Curriculum Mapping ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐาน TQF

ที่	รายการประเมิน	พบ	ไม่พบ	การดำเนินการที่บูรณาการ CCR
2	มีการกำหนดจุดประสงค์บูรณาการการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ	5		มีการวิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์ที่นำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน มาบูรณาการให้ครอบคลุม KPA ในรายวิชาคณิศรวิทยา และกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกัน
ด้านการออกแบบการเรียนการสอน				
3	มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนแบบใดแบบหนึ่งในลักษณะ Active Learning	5		มีการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ลงมือปฏิบัติจริงและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อภิปรายร่วมกัน รวมถึงมีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
4	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	5		เน้นการจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการลงพื้นที่เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงผ่านการทำโครงงาน
5	มีการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5		มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง และมีการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลคติชนวิทยาจากชุมชน
6	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่าน การสะท้อนคิด(reflection)	5		มีการ Reflect การเรียนรู้ ผ่านการใช้คำถาม กิจกรรมและการประเมินตนเอง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ
7	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นครู	5		มีการจัดกิจกรรมที่มีการใช้กรณีศึกษาเกี่ยวกับความเป็นครู รวมถึงการให้ประเมินตนเอง

ที่	รายการประเมิน	พบ	ไม่พบ	การดำเนินการที่บูรณาการ CCR
8	มีการใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน (ถามคือสอน)	5		มีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการคิดของนักศึกษา รวมถึงการฝึกให้นักศึกษาได้รู้จักตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการ KWL เข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรม
9	มีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์	5		มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการนำเสนอตามความถนัดและสนใจ และเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างสร้างสรรค์
10	มีกิจกรรมสรุปความรู้จากการเรียนรู้สาระรายวิชา	5		มีกิจกรรมให้นักศึกษา Reflect ถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และร่วมกันเสนอประเด็นที่ตนเองสนใจ
ด้านการวัดและประเมิน				
11	การประเมินแบบมีส่วนร่วม (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเมินโดยผู้สอน)	5		มีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลตนเองและเพื่อน และแลกเปลี่ยนแสดงความความคิดเห็นระหว่างกันในห้องเรียน
12	มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ (เช่น มีการประเมินกระบวนการและขั้นตอนดำเนินงานของผู้เรียน ทั้งขั้นเตรียมการ ดำเนินการ และสรุป)	5		มีการประเมินการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และประเมินระหว่างกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมทั้งชั้นนำเสนอสรุป
13	มีการประเมินระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน (เช่น การถามคำถามโต้ตอบระหว่างเรียน การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน การให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญหลังเรียน การให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด/ความรู้สึกละหลังเรียน)	5		มีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจระหว่างเรียน การสังเกตจากการลงมือปฏิบัติจริง

ที่	รายการประเมิน	พบ	ไม่พบ	การดำเนินการที่บูรณาการ CCR
14	มีการประเมินผลผลิต/ชิ้นงานที่เป็นผลจากการเรียนรู้ (เช่น ประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นตามผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ของรายวิชาโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และมีการระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินอย่างชัดเจน)	5		มีการประเมินผลจากชิ้นงานตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และเน้นการประเมินกระบวนการสร้างสื่อและนวัตกรรมจากโครงงานฐานวิจัย
15	มีการประเมินให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและบอกข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตนเองหรือสะท้อนความคิดหลังการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนา/ปรับปรุงตนเอง)	5		มีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ประเมินตนเองและ Reflect การเรียนรู้ของตนเอง รวมถึงมีการประเมินและให้ผลสะท้อนกลับเพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขตนเอง
ด้านการใช้ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้				
16	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน	5		มีการใช้สื่อที่เอื้อต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้สอน
17	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน	5		มีการใช้สื่อที่เอื้อต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาเพื่อให้ได้มีทักษะทางสังคมร่วมกันและนำไปใช้ในการสร้างองค์ความรู้ได้
18	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล	5		มีการให้นักศึกษาได้ใช้สื่อโดยลงพื้นที่ศึกษาคติชนวิทยาในท้องถิ่นของตนเองและให้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ด้วยตนเอง และให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้สร้างสื่อนวัตกรรมจากเรื่องที่ได้ศึกษา
19	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความรู้ด้วยตนเอง	5		มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อความสนใจของนักศึกษา และให้นักศึกษาได้สร้างสื่อจากการค้นคว้าอันเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ที่	รายการประเมิน	พบ	ไม่พบ	การดำเนินการที่บูรณาการ CCR
20	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	5		มีสื่อที่หลากหลาย โดยเฉพาะคลิปวิดีโอที่กระตุ้นความสนใจและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา

ข้อบันทึก นักวิจัยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้ง 5 คน มีผลการประเมินรายวิชาทุกด้านครบจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 2.2 แสดงจำนวนอาจารย์ที่มีพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้ แบบ Active learning (ตามการรับรู้ของนักศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่	รายการ	จำนวน (N)	มี	ร้อยละ	ไม่มี	ร้อยละ
ด้านการกำหนดจุดประสงค์						
1	ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาก่อนเรียน	124	124	100	-	-
2	ผู้สอนมีการแจ้งประเด็นที่จะประเมินและเกณฑ์การวัดและประเมินผลในรายวิชาอย่างชัดเจนก่อนเรียน	124	124	100	-	-
ด้านการออกแบบการเรียนการสอน						
3	ผู้สอนมีกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเรียน	124	124	100	-	-
4	ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	124	124	100	-	-
5	ผู้สอนมีการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	124	124	100	-	-
6	ผู้สอนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection)	124	124	100	-	-
7	ผู้สอนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาอยากเป็นครูที่ดี	124	124	100	-	-
8	ผู้สอนมีการใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน	124	124	100	-	-
9	ผู้สอนมีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์	124	124	100	-	-
10	ผู้สอนมีกิจกรรมให้ผู้เรียนสรุปความรู้จากการเรียนรู้สาระรายวิชาด้วยตนเอง	124	124	100	-	-
ด้านการวัดและประเมิน						
11	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและ/หรือประเมินโดยเพื่อน ร่วมกับประเมินโดยผู้สอน	124	124	100	-	-

ที่	รายการ	จำนวน (N)	มี	ร้อยละ	ไม่มี	ร้อยละ
12	ผู้สอนมีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา (เช่น มีการประเมินกระบวนการและขั้นตอนดำเนินงานทั้งขั้นเตรียมการ ดำเนินการ และสรุป)	124	124	100	-	-
13	มีการประเมินระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน (เช่น การใช้คำถามโต้ตอบระหว่างเรียน การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน การให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญหลังเรียน การให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด/ความรู้สึกลังเรียน)	124	124	100	-	-
14	ผู้สอนมีการประเมินผลผลิต/ชิ้นงานของนักศึกษาโดยมีการระบุเกณฑ์ที่ชัดเจน	124	124	100	-	-
15	ผู้สอนมีการสะท้อนให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและบอกข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตนเอง หรือสะท้อนความคิดหลังการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนา/ปรับปรุงตนเอง)	124	124	100	-	-
ด้านการใช้ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้						
16	ผู้สอนมีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน	124	124	100	-	-
17	ผู้สอนมีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา	124	124	100	-	-
18	ผู้สอนมีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผลของนักศึกษา	124	124	100	-	-
19	ผู้สอนมีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา	124	124	100	-	-
20	ผู้สอนมีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของนักศึกษา	124	124	100	-	-

จากตาราง 2.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ครบทุกด้าน
คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 2.3 แสดงความคิดของนักศึกษาเห็นต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเอง

ตารางที่ 2.3.1 แบบสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน

ที่	รายการ	การจัดการเรียนการสอน						
		ก่อน		ระหว่าง		หลัง		แปลผล
		N	%	N	%	N	%	
1	นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน (เช่น ศึกษาขอบเขตเนื้อหา รายวิชาก่อนเรียน ทบทวนเนื้อหา ก่อนเรียน)	113	91.1 2	120	96.7 7	123	99.1 9	พฤติกรรมดีขึ้น

จากตารางที่ 2.3.1 จากพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน พบว่า

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนจำนวน 113 คนคิดเป็นร้อยละ 91.12 ส่วนนักศึกษาไม่มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนจำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 8.88

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนจำนวน 120 คนคิดเป็นร้อยละ 96.77 ส่วนนักศึกษาไม่มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 3.23

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนจำนวน 123 คนคิดเป็นร้อยละ 99.19 ส่วนนักศึกษาไม่มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.81

ระบุรายละเอียดที่พบ

- นักศึกษาจะเตรียมเนื้อหาและรายละเอียดตามที่คุ้นกันไว้ พร้อมในการนำเสนอทุกเมื่อ
- นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการเรียน มีการศึกษารายละเอียดในเรื่องที่จะศึกษา

ก่อนเสมอ

- นักศึกษาจะเตรียมเนื้อหาและรายละเอียดตามที่คุ้นกันไว้ พร้อมในการนำเสนอทุกเมื่อ
- นักศึกษามีเตรียมความพร้อมโดยค้นคว้าจากเว็บไซต์และห้องสมุด

ตารางที่ 2.3.2 จากพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

ที่	รายการ	การจัดการเรียนการสอน						แปลผล
		ก่อน		ระหว่าง		หลัง		
		N	%	N	%	N	%	
2	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	124	100	124	100	124	100	พฤติกรรมดีขึ้น
3	มีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	122	98.38	122	98.38	123	99.19	พฤติกรรมดีขึ้น
4	แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	124	100	124	100	124	100	พฤติกรรมดีขึ้น
5	ปฏิบัติกิจกรรม/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง	122	98.38	122	98.38	124	100	พฤติกรรมดีขึ้น
6	จัดทำผลงาน/ชิ้นงานที่คิดและลงมือทำด้วยตนเอง	124	100	124	100	124	100	พฤติกรรมดีขึ้น
7	ส่งงานตรงเวลา/ก่อนเวลาเสมอ	124	100	124	100	124	100	พฤติกรรมดีขึ้น

จากตารางที่ 2.3.2 จากพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอทุกคน

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอทุกคน

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอทุกคน

ข้อที่ 3 นักศึกษามีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 98.38 ส่วนนักศึกษาไม่มีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.62

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 98.38 ส่วนนักศึกษาไม่มีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.62

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 99.19 ส่วนนักศึกษาไม่มีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.81

ข้อที่ 4 นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกคน

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกคน

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกคน

ข้อที่ 5 นักศึกษาปฏิบัติตามกิจกรรม/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการปฏิบัติตามกิจกรรม/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 98.38 ส่วนนักศึกษาไม่มีการปฏิบัติตามกิจกรรม/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้งจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.62

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการปฏิบัติตามกิจกรรม/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 98.38 ส่วนนักศึกษาไม่มีการปฏิบัติตามกิจกรรม/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้งจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.62

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการปฏิบัติตามกิจกรรม/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้งทุกคน

ข้อที่ 6 นักศึกษาจัดทำผลงาน/ชิ้นงานที่คิดและลงมือทำด้วยตนเอง

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการจัดทำผลงาน/ชิ้นงานที่คิดและลงมือทำด้วยตนเองทุกคน

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการจัดทำผลงาน/ชิ้นงานที่คิดและลงมือทำด้วยตนเองทุกคน

หลังจาก นักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการจัดทำผลงาน/ชิ้นงานที่คิดและลงมือทำด้วยตนเอง ทุกคน

ข้อที่ 7 นักศึกษาส่งงานตรงเวลา/ก่อนเวลาเสมอ

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการส่งงานตรงเวลา/ก่อนเวลาเสมอทุกคน

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการส่งงานตรงเวลา/ก่อนเวลาเสมอทุกคน

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการส่งงานตรงเวลา/ก่อนเวลาเสมอทุกคน

ตารางที่ 2.3.3 แบบสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านการประเมินการเรียนรู้และนำผลการประเมินไปใช้

ที่	รายการ	การจัดการเรียนการสอน						
		ก่อน		ระหว่าง		หลัง		แปลผล
		N	%	N	%	N	%	
8	ประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	116	93.54	119	95.96	123	99.17	พฤติกรรมดีขึ้น
9	ยอมรับผลการประเมินจากเพื่อนหรืออาจารย์	124	100	124	100	124	100	พฤติกรรมดีขึ้น
10	นำผลประเมินไปปรับปรุง/พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	124	100	124	100	124	100	พฤติกรรมดีขึ้น

จากตารางที่ 2.3.3 ความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเอง พบว่า

ข้อที่ 8 นักศึกษาประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจำนวน 116 คนคิดเป็นร้อยละ 93.54 ส่วนนักศึกษาไม่มีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจำนวน 8 คนคิดเป็นร้อยละ 6.46

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจำนวน 119 คนคิดเป็นร้อยละ 95.96 ส่วนนักศึกษาไม่มีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 4.04

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจำนวน 123 คนคิดเป็นร้อยละ 99.19 ส่วนนักศึกษาไม่มีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 0.81

ระบุรายละเอียดที่พบ

- ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนแนวคิดและข้อเสนอแนะซึ่งกันและกันกับเพื่อนร่วมชั้นทุกครั้ง เพื่อสะท้อนจุดเด่นและข้อควรปรับปรุงต่อไป

- นักศึกษามีการสะท้อนคิดสิ่งที่ได้รับจากกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ
- ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนและเสนอแนะ ซึ่งกันและกันกับเพื่อนร่วมชั้นทุกครั้ง เพื่อสะท้อน

จุดดีและข้อควรปรับปรุงของตนเองและของกลุ่มต่อไป

ข้อที่ 9 นักศึกษายอมรับการประเมินจากเพื่อนหรืออาจารย์

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการยอมรับผลการประเมินจากเพื่อนหรืออาจารย์ทุกคน

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการยอมรับผลการประเมินจากเพื่อนหรืออาจารย์ทุกคน

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการยอมรับผลการประเมินจากเพื่อนหรืออาจารย์ทุกคน

ระบุรายละเอียดที่พบ

- นักศึกษาทุกคน ทุกกลุ่มตั้งใจฟังผลการประเมินจากผู้สอน และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และนำไปปรับปรุงงานชิ้นต่อไป

- นักศึกษาทุกคน ยอมรับผลการประเมินจากเพื่อนและอาจารย์ และนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

ข้อที่ 10 นักศึกษานำผลประเมินไปปรับปรุง/พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ก่อน จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการนำผลประเมินไปปรับปรุง/พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกคน

ระหว่าง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการนำผลประเมินไปปรับปรุง/พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกคน

หลัง จากนักศึกษาทั้งหมด 124 คน นักศึกษามีการนำผลประเมินไปปรับปรุง/พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกคน

ตารางที่ 2.4 รายชื่อนักวิจัย และคณะดำเนินงาน

นักวิจัย	นักศึกษา	โรงเรียน	ครูพี่เลี้ยง
อาจารย์ ดร.สุดาพร ปัญญาพฤกษ์ (รับผิดชอบนักศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา จำนวน 10 คน)	1. นายวิวัฒน์ บัวบาน	อนุบาลจุน อ.จุน จ.พะเยา	นางรัชนีวรรณ พัฒใหม่
	2. น.ส.สุวรรณี ธงสิบเจ็ด	แม่ใจวิทยาคม อ.แม่ใจ จ. พะเยา	นางสาวชลนิภา แสง ภัคดี
	3. น.ส.กัลยารัตน์ อนุรุส	ขุนตาลวิทยาคม อ.ขุนตาล จ. เชียงราย	นายเอนก แก้วมาลา

นักวิจัย	นักศึกษา	โรงเรียน	ครูพี่เลี้ยง
	4. น.ส.กรวิกา จำศีล	ขุนตาลวิทยาคม อ.ขุนตาล จ. เชียงราย	นายสันติพงษ์ กันทะ
	5. น.ส.ปิยรัตน์ คำร้อง	ห้วยสักวิทยาคม อ.เมือง จ. เชียงราย	นางสาวสุจินต์ ตาละ กาญจนวัฒน์
	6. นายก้องกัมปนาท กุล ปัญญา	เชียงคำวิทยาคม อ.เชียงคำ จ.พะเยา	นายสุทิน เรืองนภารัตน์
	7. นายรัชนาท ยะมงคล	เชียงคำวิทยาคม อ.เชียงคำ จ.พะเยา	นางกุลวดี ตาจันทร์อินทร์
	8. นายธวัชชัย เพ็ชรแสง	เทศบาล 5 เด่นห้า อ.เมือง จ.เชียงราย	นายวิทยา ไชยวุฒิ
	9. น.ส.ศิริมาศ หมูก่อ	ปงรัชดาภิเษก อ.ปง จ. พะเยา	นางสุภัทร ภิญโญ
	10. น.ส.สุทธมาศ เหล็กศรี สืบ	ชุมชนบ้านแม่ข้าวต้มหลวง อ. เมือง จ.เชียงราย	นางสาวอวยพร อินแปลง
อาจารย์ ดร.สุธาสิณี ศรีวิชัย (รับผิดชอบนักศึกษา วิชาเอกคหกรรม จำนวน 10 คน)	1. นายประชา มุลตะกอน	โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	นายมนู ยอดปัญญา
	2. น.ส.ปาริชาติ ปารมณ	โรงเรียนบ้านดู่	นางราตรี พันธุ์จำเริญ
	3. น.ส.วนาริ สัญญานุพันธ์	โรงเรียนเม็งรายวิทยาคม	นางมณฑยา ภูแสงสี
	4. น.ส.อัญญารัตน์ พูแสง	โรงเรียนบ้านเทอดไทย	น.ส.รังสิมารัตน์ เกิดชื่น
	5. น.ส.หนึ่งฤทัย เชื้อนแก้ว	โรงเรียนบ้านดู่	นางราตรี พันธุ์จำเริญ
	6. น.ส.อังคณา กองพรม	โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	นายมนู ยอดปัญญา
	7. น.ส.สุนิสา ชมพูนุทแจ่ม จรัส	โรงเรียนบ้านเทอดไทย	น.ส.รังสิมารัตน์ เกิดชื่น
	8. น.ส.วัชรภรณ์ อินคำ	โรงเรียนเม็งรายวิทยาคม	นางมณฑยา ภูแสงสี
	9. นายบงกช แปสนม	โรงเรียนอนุบาลเชียงของ	นายเสกสรร ช่วยแก้ไข
	10. น.ส.อาทิตยา ทรงอำพัน	โรงเรียนอนุบาลเชียงของ	นายเสกสรร ช่วยแก้ไข
อาจารย์วัฒน์ วรรณรัตน์ (รับผิดชอบนักศึกษา วิชาเอกการศึกษา	1. น.ส.มนัญชยา อินแก้ว	โรงเรียนกาวิละอนุกุล	นางอภัยรัตน์ คำสุริย์
	2. น.ส.กรรณิการ์ กันทิยะ	โรงเรียนกาวิละอนุกุล	นางพยุศรี ทองคำกุล
	3. น.ส.อัญชิษฐา มาลารัตน์	โรงเรียนกาวิละอนุกุล	น.ส.วันทนี เรียงโรสวัสต์
	4. น.ส.ชลนิภา สะเอียบคง	โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล	นางสาวสุกัญญา สีเคน

นักวิจัย	นักศึกษา	โรงเรียน	ครูพี่เลี้ยง
พิเศษ จำนวน 10 คน)	5.น.ส.นพรัตน์ เมฆอากาศ	โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล	นางสาวมลฤทัย โลกคำลือ
	6.น.ส.รุ่งนภา ละพวก		
	7.น.ส.วรรณพิมล อรณะหมอก	โรงเรียนกาวีละอนุกุล	นางสุรณี วรรณิกา
	8.น.ส.พวงผกา ใจใจ	โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์	นางจิตาภา เรืองอร่าม
	9.น.ส.เมณัฐดา ต๊ะวงศ์	โรงเรียนศรีสังวาลย์	บัวเรียม พรหมจีน
	10.น.ส.กรรณิการ์ ชาวแพร่	โรงเรียนศรีสังวาลย์	รสริน รินคำ
อาจารย์นิชาพัฒน์ไชยเสนบดินทร์ (รับผิดชอบนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย จำนวน 10 คน)	1.น.ส.อัญธิดา เชื้อชาญ	โรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย (สันทรายราษฎร์ดรุณานุเคราะห์)	นางสุชนิษฐ มณีรัตน์
	2.น.ส.อรวรรณ สิงห์บุตร	โรงเรียนบ้านนางแล	นางอารีย์ แก้ววงศ์
	3.น.ส.กนกพร ทาแกง	โรงเรียนพานพิทยาคม	น.ส.มยุรี ธิป้อ
	4.น.ส.ณัฐกานต์ วงศ์นาง	โรงเรียนเทศบาล1(บ้านเก่า)	น.ส.ชลธิชา อนันต์ชัยพัทธนา
	5.น.ส.วรัญญา พรหมเหล็ก	โรงเรียนไชยปราการ	นางอัญธิมา มีวรรณ
	6.นายอาทิตย์ ลายแสง	โรงเรียนแม่อาววิทยาคม	นางภัทรินญา ไสคำ
	7.น.ส.อชิรญาณ์ สีชา	โรงเรียนอนุบาลนางแล (บ้านทุ่ง)	นางณัฐรี ตุ่นแก้ว
	8.น.ส.กนกวรรณ เถินโจง	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ข้าวต้มหลวง	นางอำไพ ต่างใจ
	9.น.ส.อัญชลี เกเย็น	โรงเรียนสันทราย(พรหมณีวิทยา)	นางสุทธิพร สุภาษา
	10.น.ส.มนธิญา สายวงศ์ให้	โรงเรียนบ้านทุ่งยั้งหัวฝายวิทยา	นางน้ำอ้อย เทพชาติ

นักวิจัย	นักศึกษา	โรงเรียน	ครูพี่เลี้ยง
อาจารย์ไอลดา มณี ภาค (รับผิดชอบนักศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา จำนวน 10 คน)	1.นายมงคลศักดิ์ ดีบหน่อ	โรงเรียนเทศบาล5 เด่น 5	นางมยุรา สุวรรณชะต้น
	2.นายณัฐพล สุทธิแสน	โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	นางเพียรผจง บัณฑิต สมบูรณ์
	3.น.ส.ภัทรา คำสบาย	โรงเรียนเทิงวิทยาคม	นางอุไรวรรณ เปล่งรัมย์
	4.นายสุทธิสิทธิ์ บัณฑิตชู สกุล	โรงเรียนเรียนจุฬารักษ์ เชียงราย	นายจุลดิษฐ์ วีระศิลป์
	5.นายชินดนัย คำต๊ะ	โรงเรียนอนุบาลบ้านพระ นคร	นางพจนพร อารีย์
	6.นายภาคภูมิ ไช้คำ	โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีเกิด	นางวาสนา ศรีทา
	7.น.ส.ศรัณย์รัชต์ ไจวรรณ	โรงเรียนองค์การบริหารส่วน จังหวัดเชียงราย	นางแสงสุรีย์ คำวัง
	8.นายณัฐภัทร ศิริบาล	โรงเรียนพากกวันวิทยาคม	วิชยา ทำดี
	9.น.ส.พนิตรา สายอุปราช	โรงเรียนอนุบาลบ้านพระ นคร	นางพจนพร อารีย์
	10.น.ส.มุขรินทร์ ทาแกง	โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม	นางอภิตา ผ้าเจริญ

ตารางที่ 2.5 แสดงความประทับใจของอาจารย์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ CCR

ที่	ชื่อ - นามสกุล (อาจารย์ผู้สอน)	ความประทับใจ	ระบุเหตุผล
1	นางสาวสุราสินี ศรี วิชัย	ได้ความรู้อย่างหลากหลายจาก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของ อาจารย์ต่างมหาวิทยาลัย	1. มีการจัดอบรมให้ความรู้และฝึกฝนร่วมกัน 2. มีการจัดกลุ่ม PLC สำหรับกลุ่มการทำงาน ตามสาขาวิชา
2	นางสาวสุตาพร ปัญญาพฤษ	ต่อกระบวนการเรียนการสอนที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ของนักศึกษา และยังเอื้อต่อการ นำไปใช้ประโยชน์	1. มีกระบวนการสร้างองค์ความรู้ โดยการบูร ณาการวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนโดยเน้นการทำกิจกรรม กลุ่ม การสืบค้น การลงมือปฏิบัติจริง โดยมี อาจารย์คอยกระตุ้น ให้คำปรึกษา และชี้แนะ แนวทาง

3	นายวสันต์ วรรณรัตน์	ประทับใจต่อนักศึกษาที่ได้ลงมือ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและ แสดงออกถึงความพยายามใน การเรียนรู้ รวมถึงมีการแสดง ความคิดเห็นส่วนตัวเชิงอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินค่า ได้เป็นอย่างดี	1. อาจารย์มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณา การ วิธีการในการกระตุ้นสร้างองค์ความรู้แก่นักศึกษา 2. เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ จะ แสดงพฤติกรรมที่หลากหลายออกมา และทำ จนเกิดความเคยชิน
4	นางสาวณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์	ประทับใจต่อกระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่ทำให้นักศึกษา เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรเรียน ได้ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู พร้อมที่จะพัฒนาตนเองเพื่อเป็น ครูที่ดีในอนาคต	1. อาจารย์สร้างกิจกรรมการเรียนการสอนที่ หลากหลายวิธีและสม่ำเสมอ 2. นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะร่วม กิจกรรม และให้ความร่วมมืออยู่เสมอ ถึงแม้ บางกิจกรรมจะขัดต่อความรู้สึกส่วนตัวบ้าง 3. อาจารย์เป็นที่ปรึกษา คอยแนะนำ เกี่ยวกับการ เรียนการสอนและการปฏิบัติเพื่อเป็นครูที่ ดี
5	นางสาวไอลดา มณี ภาค	ความประทับใจ คือ ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้และ กระบวนการกลุ่ม	1. นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นใน การเรียนมากขึ้น เนื่องจากมีกิจกรรมที่เน้นการ ลงพื้นที่ศึกษานอกห้องเรียน และมีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย 2. นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และมี ปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์มากขึ้น 3. นักศึกษามีการแบ่งหน้าที่กันในการ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ 2.6 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ปัญหา อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1. ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินการ ทำโครงการ	1. พยายามสร้างความเข้าใจและติดต่อสื่อสารอย่าง สม่ำเสมอ
2. ระยะเวลาการทำโครงการกับการเปิดภาค เรียนไม่สอดคล้องกัน มีผลต่อการเก็บข้อมูลที่ ต้องรายงานตามเวลาที่ สกว.กำหนด	2. ยืดหยุ่นการทำงานและปรับกิจกรรมให้เอื้อต่อการ ดำเนินงาน
3. ช่วงเวลาที่ต้องได้รับการอบรมหรือเพิ่มพูน ความรู้จาก Node เป็นช่วงที่อาจารย์ไม่สามารถ เข้าร่วมได้ทุกคน	3. การจัดสรรผู้เข้าร่วมอบรม ให้รับผิดชอบตาม ประเด็นที่อบรม
4. งบประมาณของโครงการไม่เพียงพอ	4. ผู้เข้าร่วมโครงการต้องใช้จ่ายเงินไปราชการของตนเอง

**รายงานการสะท้อนความคิดจากการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)**

ครั้งที่ 1

1. ปฏิบัติการ พฤติกรรม หรือการแสดงออกของนักศึกษาที่ท่านสังเกตเห็นหรือรู้สึกได้ในระหว่างการ
นิเทศ
 - นักศึกษายังมีความประหม่า
 - นักศึกษามีกิจกรรมรายทศ รู้จักการวางตัว อ่อนน้อมถ่อมตน ช่วยเหลือผู้อื่น
 - การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างดี และมีสื่อการสอนเกือบทุกครั้งที่ทำการสอน มี
ความตั้งใจในการสอนดี
 - นักศึกษามีความตั้งใจในการสอน แต่บางครั้งนักศึกษาพูดค่อนข้างเร็ว ทำให้นักเรียนฟังไม่ทัน
เกิดความไม่เข้าใจ
 - มีความยอมรับและพร้อมที่จะพัฒนาตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
 - ระหว่างการนิเทศนักศึกษามีความพร้อมในการสอนมีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ในการสอนดี
นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนดีมาก นักศึกษาแก้ปัญหา นักเรียนที่
ไม่ส่งงานในคาบเรียน โดยการให้นักเรียนออกมาบอกเหตุผลที่ไม่ส่งงานตามเวลาและให้
นักเรียนไปทำที่บ้านมาส่งในคาบหน้า
 - นักศึกษามีพฤติกรรมที่ดีเป็นตัวอย่างที่ดีได้ และนักศึกษามีความยอมรับในการแนะนำของครู
พี่เลี้ยงและสามารถปรับปรุงบุคลิกภาพบางอย่างให้เหมาะสมมากขึ้น

- นักศึกษามีความเอาใจใส่และเป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้นักเรียนกล้าซักถาม
- นักศึกษามีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมที่จัดให้
- นักศึกษามีความเมตตา เอาใจใส่และปฏิบัติต่อศิษย์ทุกคนด้วยความยุติธรรมเท่าเทียมกัน
- นักศึกษาจัดการเรียนการสอนด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจและเรียนรู้งานต่างๆ ในโรงเรียน
- นักศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สำเร็จตามแผนที่วางไว้ แต่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับความมั่นใจและการควบคุมชั้นเรียน
- นักศึกษายังไม่ค่อยกล้าในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

2. ปัญหาหรือคำถามที่นักศึกษามักจะปรึกษาท่านในระหว่างกรณีศึกษา

- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเตรียมสื่อว่าเหมาะสมหรือไม่
- ความถูกต้องของเนื้อหาสาระในบางวิชา
- แนวทางการแก้ปัญหาที่นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ขาดความรับผิดชอบไม่ส่งงาน ส่งเสียงดัง ทำงานไม่เรียบร้อยและไม่ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย
- การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การทำแบบทดสอบ การทำกิจกรรมเสริมนอกชั้นเรียน
- ปรึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอรายงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- แนวทางการดูแลนักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ เช่น สมาธิสั้น เป็นต้น
- แนวทางการปฏิบัติเมื่อไม่สามารถสอนนักเรียนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้

3. พัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา

- ยังมีบางจุดที่ต้องปรับปรุงในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในเรื่องความละเอียดของกิจกรรมในการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- นักศึกษามีความใส่ใจ ซักถามเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในประเด็นที่ไม่เข้าใจ
- ปฏิบัติตามข้อแนะนำที่ได้บอก และทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดีขึ้น
- พฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาขึ้น โดยจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ตามความสนใจของนักเรียน มีการวัดประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน
- พัฒนาบุคลิกภาพให้มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าคิด กล้าทำ กล้าพูด มีกลยุทธ์ในการพูดโน้มน้าว พูดให้นักเรียนเชื่อฟังได้ดี

- สามารถจัดทำสื่อที่น่าสนใจมากขึ้น
- มีการติดตามสอบถาม และแก้ไขนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบโดยการปรับกิจกรรมที่นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้
- การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีความละเอียด ชัดเจนมากขึ้น สามารถนำไปใช้ได้ดี
- การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และเปิดโอกาสให้เพื่อนได้ซักถามมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ

4. ความรู้สึกของท่านที่มีต่อการนิเทศครั้งนี้

- เป็นสิ่งที่ดีที่จะได้ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาตนเอง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- รู้สึกดีมาก เพราะจะเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ
- นักศึกษามีการเตรียมตัวเตรียมพร้อมในการจัดการสอนดี จึงมีความรู้สึกที่ดี สบายใจ ในความเป็นครูที่ดีต่อไปได้ และนักศึกษามีการยอมรับในคำชี้แนะ และสามารถนำพัฒนาตนเองต่อไปได้ดี
- มีความสุขกับการได้ดูแล ให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีของความเป็นครู ถ่ายทอดให้กับผู้ร่วมวิถีความเป็นครูด้วยกัน เพื่อจะได้ครูที่ดี มีคุณภาพต่อไป
- รู้สึกชื่นชมที่นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตั้งใจทำงาน ละทำหน้าที่ของตนเองได้ดีมาก มีความมุ่งมั่น ตั้งใจและเรียนรู้งานต่างๆ ด้วยความตั้งใจและปฏิบัติตามระเบียบวินัย ข้อบังคับของสถานศึกษา
- นักศึกษามีการเตรียมตัวเป็นอย่างดี ทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ การแต่งกาย บุคลิกภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม แต่ควรเพิ่มความมั่นใจในการสอนเนื้อหา การพูดอธิบายและการควบคุมชั้นเรียน
- นักศึกษายังมีความประหม่า และยังไม่ค่อยกล้าแสดงออกอย่างเต็มที่

5. ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการนิเทศครั้งนี้

- นักศึกษาควรพูดหรืออธิบายให้ช้าลง
- นักศึกษาควรมีวิธีการ ทักษะหรือเทคนิคเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์ และสามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็น

ครั้งที่ 2

1. ปฏิบัติการ พฤติกรรม หรือการแสดงออกของนักศึกษาที่ท่านสังเกตเห็นหรือรู้สึกได้ในระหว่างการนิเทศ
2. ปัญหาหรือคำถามที่นักศึกษามักจะปรึกษาท่านในระหว่างการนิเทศ
3. พัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา
4. ความรู้สึกของท่านที่มีต่อการนิเทศครั้งนี้
5. ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการนิเทศครั้งนี้

ครั้งที่ 3

1. ปฏิบัติการ พฤติกรรม หรือการแสดงออกของนักศึกษาที่ท่านสังเกตเห็นหรือรู้สึกได้ในระหว่างการนิเทศ
2. ปัญหาหรือคำถามที่นักศึกษามักจะปรึกษาท่านในระหว่างการนิเทศ
3. พัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา
4. ความรู้สึกของท่านที่มีต่อการนิเทศครั้งนี้
5. ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการนิเทศครั้งนี้

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ในการดำเนินโครงการ”การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏปีที่ 2” มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้ศึกษากระบวนการและผลการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จากปีที่ 1 ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในอนาคต ในการดำเนินการในปีที่ 2 ครั้งนี้ ทางคณะนักวิจัยจะดำเนินการสร้างความเข้าใจร่วมกัน พร้อมทั้งพัฒนาอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมาย และนักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์นิเทศก์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พร้อมทั้งเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฝึกใช้นวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนามากับนักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงเป็น “โค้ช” ที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

โดยคาดหวังว่าระหว่างการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะมีการถอดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง รวมทั้งการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำเสนอชุดความรู้แก่เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน และอาจดำเนินการวิจัยและพัฒนาอาจารย์ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาชุดต่อไปเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 สาขาวิชา ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 17 โรง รวมนักศึกษา 35 คน ประกอบด้วย

1.1 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	จำนวน 12 คน
1.2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	จำนวน 13 คน
1.3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	จำนวน 10 คน
2) อาจารย์นิเทศก์	จำนวน 6 คน
3) ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษา	จำนวน 35 คน

สรุปผลการวิจัย

3.1) ประมวลผลการดำเนินงานของระดับมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางได้ดำเนินการโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนโครงการทั้งในระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ คัดเลือกนักวิจัยที่มีความพร้อมในการดำเนินการ อาจารย์นิเทศของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่มีความสนใจในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 เข้าร่วมโครงการ

2. ความเข้าใจร่วมกับผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา เกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ของนักศึกษา ในการนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. ดำเนินการพัฒนานักวิจัย อาจารย์นิเทศก์โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ให้กับอาจารย์นิเทศ

4. อาจารย์นิเทศก์ ร่วมแลกเปลี่ยนและทำความเข้าใจร่วมกับครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาที่ดำเนินการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ของนักศึกษาในการนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และร่วมกันวางแผนการนิเทศศึกษาร่วมกับครูพี่เลี้ยง

5. พัฒนานักศึกษา เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) โดยมีอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนแนวคิด และการบูรณาการในการนำเอาองค์ความรู้ไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วย

6. นักศึกษابูรณาการใช้วัตรกรรม (CCR) ที่ได้รับการพัฒนากับนักเรียนของตนเอง นำไปใช้จริงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็น “โค้ช”

7. มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างคณะทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการมีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับนักวิจัย อาจารย์นิเทศก์ ร่วมกับผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง ในการเสริมหนุนนำนักศึกษาโดยการเป็นพี่เลี้ยงนักศึกษากลุ่มเป้าหมายร่วมกัน

8. นักวิจัยติดตาม สนับสนุนและหนุนเสริมอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีระบบการติดตาม เกื้อหนุนอย่างเป็นระบบ ในการขับเคลื่อนโครงการในครั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีระบบในการพัฒนาเพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงประโยชน์เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

9. สร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง พร้อมเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันและหาแนวทางการนิเทศนักศึกษา และมีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพของกลุ่มนักศึกษา และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง

จากการดำเนินการของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางในการดำเนินโครงการ”การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2 มีการวางแผนที่เป็นระบบ มีการบริหารงานวิจัยที่ดี มีการประชุมให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมเข้าใจร่วมกัน มีการบริหารนักวิจัยและอาจารย์นิเทศก์ที่ดี ประกอบด้วยผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินการ CCR ในระยะที่ 1 ร่วมกับผู้ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ในระยะที่ 2 ได้เรียนรู้ไปด้วยกัน มีระบบการวางแผนในการดำเนินงาน รวมถึงการนิเทศศึกษาร่วมกัน โดยจัดทำแผนการนิเทศที่ใช้วิธีการหนุนเสริมด้วยการ “Coaching” และ PLC

กลไกเบื้องต้นคือความร่วมมือและการสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้นยังมีการสนับสนุนและเติมเต็มองค์ความรู้ให้กับนักวิจัย อาจารย์นิเทศครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้สามารถส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3.2) ประมวลองค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

กระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน เป็นกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยเริ่มต้นจากความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางกับโรงเรียนเครือข่าย ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยร่วมมือพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ กิจกรรมการพัฒนาอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การสร้างชุมชนสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (CCR) โดยแนวทาง CCR ที่นำมาบูรณาการเพื่อการจัดการเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาความคิด จิตใจ อารมณ์ภายในตนเองอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง รู้คุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยปราศจากอคติ เกิดความรักความเมตตา มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถประยุกต์เชื่อมโยงกับศาสตร์ต่างๆ การพัฒนาผู้เรียนได้ ด้วยเหตุนี้แนวทาง CCR จึงเป็นทั้งแนวคิดและแนวปฏิบัติที่มีจุดมุ่งหมายให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ในระดับต่างๆ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงภายในตน (Self/Personal Transformation) การเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร (Organizational Transformation) และการเปลี่ยนแปลงภายในสังคม (Social Transformation) โดยที่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นการใช้แนวทาง CCR มาพัฒนานักศึกษาคูรุนั้นนับได้ว่าเป็นการนำแนวทางที่ดีและเหมาะสม โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายในตัวบุคคลก่อน โดยจะต้องผ่านขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ การรับรู้ (perception), การสร้างมโนทัศน์ (conception), การคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) และ การคิดเชิงสร้างสรรค์สร้าง (creative thinking) โดยมีการจัดระบบจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล เพื่อสร้างความคิดรวบยอดของสิ่งนั้นเรื่องนั้น

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้อง

ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ซึ่งประกอบด้วย

C = Contemplative (จิตตปัญญาศึกษา) เป็นการพัฒนาจิตใจ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยใจ มีใจพร้อมที่จะเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อนักเรียนมีเจตคติที่ดี ส่งให้มี ความตั้งใจเรียน มีความพยายาม ขยัน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการสูงขึ้น

C = Coaching เป็นการเรียนรู้โดยมีครู เป็นพี่เลี้ยงสอนงานให้อย่างมีขั้นตอน และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ มีการติดตามการทำงานเพื่อให้นักเรียนมีการนำไปใช้ปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะ ให้คิดเป็นทำเป็น ช่วยแก้ปัญหาในการทำงานและเกิดความมั่นใจ

R = Research-Based Learning (RBL) หมายถึง การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหา โดยอาจใช้การประมวลผลงานวิจัยมาประกอบการสอนเนื้อหาสาระ ใช้ผลการวิจัยมาเป็นเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ ใช้กระบวนการวิจัย ในการศึกษาเนื้อหา

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR มาพัฒนานักศึกษาครูในครั้งนี้นับได้ว่าเป็น การปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นครูในระหว่างที่ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีระบบพี่เลี้ยงทั้งจากอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง ที่ดูแลนักศึกษาครู โดยการให้คำแนะนำ ปรีกษา ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย หรือกระตุ้น จุดประกายให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ การคิดวิเคราะห์ ร่วมกับการใช้วิจัยเป็นฐานไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ เข้าใจถึงเหตุและผล ส่งเสริมกระบวนการคิดขั้นสูง โดยใช้คำถามเชิงเหตุผล และให้คิดค้นหาคำตอบเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์ ทำให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันในการผลิตและพัฒนาครู เป็นผลทำให้เกิดกระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถสะท้อนได้จากผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะการสอนที่ดีของนักศึกษาครู

3.3) ประมวลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัย แยกเป็นผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง

ผลที่เกิดกับนักศึกษา	ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง
1. นักศึกษามีความเข้าใจและความสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ในการจัดการเรียนรู้

ผลที่เกิดกับนักศึกษา	ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง
2. นักศึกษาสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน ได้นำความรู้ไปปรับใช้กับแผนโดยการนำเอาความรู้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning มากขึ้น	2. มีความสามารถในการนิเทศการสอนโดยบูรณาการแนวคิด CCR เช่น บางโอกาสใช้ระบบพี่เลี้ยง ทำหน้าที่เป็นโค้ช คอยให้คำปรึกษาคำแนะนำกับผู้เรียน ฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดหาคำตอบและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่ชี้แนะ
3. เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดและมุมมองต่อผู้อื่น มีการพัฒนาทางด้านอารมณ์ที่ดีขึ้น คิดรอบคอบ ไตร่ตรองก่อนตัดสินใจทำหรือพูด ฟังเหตุผลคนอื่นมากขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเห็นความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น	3. ปรับเปลี่ยนวิธีการนิเทศจากเดิม คือการไปสังเกตการณ์สอน แนะนำบอกข้อดี-ข้อด้อยให้นักศึกษารับทราบ ปรับแนวคิดคือมีการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาเพิ่มขึ้น ฝึกให้นักศึกษาประเมินการสอนของตนเอง กระตุ้นให้นักศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนรวมถึงแลกเปลี่ยนความคิดจากมุมมองของนักศึกษา โดยไม่ตัดสิน ชื่นมนักศึกษา
4. การจัดการเรียนรู้สามารถจัดกิจกรรมหลากหลาย คำนึงถึงผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากที่สุด และในการเรียนรู้มีใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนสามารถเกิดความคิดที่หลากหลาย	4. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ยอมรับว่านักศึกษามีความแตกต่างกัน เข้าใจและยอมรับว่าทุกคนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ โดยการฝึกฝนและพัฒนาไป ได้เรียนรู้จากความผิดพลาดซึ่งถือเป็นประสบการณ์ที่ดีที่สุดที่จะทำให้นักศึกษาได้นำมาปรับปรุงและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง
5. ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้จากเดิมที่สอนโดยการบรรยาย อธิบายตามแผน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ฟัง (Passive Learner) ปรับเปลี่ยนเป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนได้คิดมากขึ้นและให้ฝึกทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง มีการสังเกตทดลอง ค้นหาข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ครูเป็นผู้	5. อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง ได้เกิดทักษะเพิ่มเติมได้แนวคิดในการให้คำแนะนำนักศึกษาในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

ผลที่เกิดกับนักศึกษา	ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง
อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมของ ผู้เรียนแทนการบอก	
6. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับระหว่างเพื่อน นักศึกษา และครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ การสร้างและใช้สื่อที่หลากหลาย การวัด และประเมินผล รวมถึงการเรียนรู้เรื่อง กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ทำใ้ นักศึกษามีความมั่นใจและรัก ครีธาในวิชาชีพ ครูเพิ่มขึ้น	6. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพี่เลี้ยงด้วยกัน ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันในการนำสิ่งที่ได้ไปพัฒนาในการ จัดการเรียนรู้และการนิเทศต่อไป ทำให้เกิด ชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (PLC) ทั้งใน โรงเรียน ระหว่างโรงเรียนเครือข่ายและ มหาวิทยาลัยทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน ด้วยกันในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนอื่นและ หน่วยงาน

3.4) แนวทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณา การแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

ระบบบริหารจัดการ

การดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณา
การแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช
ภัฏ ปีที่ 2” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้ดำเนินการโดยมีระบบและกลไกในการดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการประชุมเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน รวมถึงการวางแผนการดำเนินงาน
โครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตต
ปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนโครงการทั้งในระดับ
มหาวิทยาลัย ระดับคณะ คัดเลือกนักวิจัยที่มีความพร้อมในการดำเนินการ อาจารย์นิเทศของคณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่มีความสนใจในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครู ชั้นปีที่ 5 เข้าร่วมโครงการ

2. ความเข้าใจร่วมกับผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา
เกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ของนักศึกษา
ในการนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. ดำเนินการพัฒนานักวิจัย อาจารย์นิเทศก์โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยน
เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ให้กับอาจารย์นิเทศ

4. อาจารย์นิเทศก์ ร่วมแลกเปลี่ยนและทำความเข้าใจร่วมกับครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาที่ดำเนินการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ของนักศึกษาในการนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และร่วมกันวางแผนการนิเทศศึกษาร่วมกับครูพี่เลี้ยง

5. พัฒนานักศึกษา เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) โดยมีอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนแนวคิดและการบูรณาการในการนำเอาองค์ความรู้ไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วย

6. นักศึกษาบูรณาการใช้นวัตกรรม (CCR) ที่ได้รับการพัฒนากับนักเรียนของตนเอง นำไปใช้จริงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็น “โค้ช”

7. มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างคณะทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการมีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับนักวิจัย อาจารย์นิเทศก์ ร่วมกับผู้บริหารครูพี่เลี้ยง ในการเสริมหนุนนำนักศึกษาโดยการเป็นพี่เลี้ยงนักศึกษากลุ่มเป้าหมายร่วมกัน

8. นักวิจัยติดตาม สนับสนุนและหนุนเสริมอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีระบบการติดตาม เกื้อหนุนอย่างเป็นระบบ ในการขับเคลื่อนโครงการในครั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีระบบในการพัฒนาเพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงประโยชน์เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

9. สร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง พร้อมเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

10. ติดตามผล ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา

11. ประชุม สะท้อนคิด จากการดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2

ระบบเครือข่าย

การดำเนินงานโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2” จะดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ ต้องมีระบบเครือข่ายที่ดีที่จะร่วมกันพัฒนานักศึกษาครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ รวมถึงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการร่วมกัน เพื่อจะได้เห็นประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา

ครู โดยการทำงานด้วยระบบเครือข่ายจะทำให้งานสัมฤทธิ์ผล ทั้งความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกประสบการณ์ที่เป็นเครือข่ายของมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยงที่ร่วมกันพัฒนา ขับเคลื่อนและเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ที่มีบทบาทสำคัญในการนิเทศให้คำปรึกษา เป็นพี่เลี้ยงจุดประกายให้นักศึกษาสามารถบูรณาการกระบวนการ CCR ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารและคณะวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ให้ความช่วยเหลือ หนุนนำ ช่วยเสริมองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง และมีการเชื่อมต่อ ประสานงานด้วยระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วย PLC อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลสูงสุด

องค์ความรู้ที่เหมาะสม

การดำเนินการโครงการ”การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตติปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ”ในครั้งนี้ได้นำแนวคิดของจิตติปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) มาใช้ในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนานักศึกษาครูให้มีคุณภาพ

นำกระบวนการ CCR สามารถนำไปใช้ได้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนทุกขั้นตอน การเสริมกิจกรรมต่างๆมากมายที่จะให้นักเรียนมีสมาธิก่อนเรียน เช่น การนั่งสมาธิ การมีกิจกรรมจดจ่อต่างๆ การบริหารสมอง (Brain Gym) การร้องเพลง การประยุกต์ใช้ CCR ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนมีดังนี้ 1) จิตตปัญญาศึกษาการพัฒนาจิตใจให้นักเรียนมีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่เรียน เช่น การนั่งสมาธิ การทำกิจกรรมกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง การมีสมาธิในการเรียนรู้ เป็นต้น 2) Coaching การเป็นโค้ชที่ให้การแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้คิดมากกว่าการบอกและให้ทำตาม และ 3) Research Based Learning คือการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนในรูปแบบกระบวนการงานวิจัย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์

การนำเอาองค์ความรู้ของ CCR มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูนั้น เกิดประโยชน์ในหลายมิติ เช่น

1. ได้แนวทางที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีสมาธิมากขึ้นและทำกิจกรรมต่างๆอย่างมีความสุข
2. มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด CCR มากขึ้น โดยได้รับสนับสนุนจากครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ ที่ได้ชื่นชมเกี่ยวกับวิธีการสอนที่นำมาใช้ในชั้นเรียน
3. การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนมีความสุขมากขึ้น ผู้สอนหรือตัวนักศึกษาสามารถควบคุมการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ดีขึ้น

4. นักศึกษาครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยนักศึกษาหันหาความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆอยู่เสมอ และนำมาปรับใช้กับกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน

5. ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ ได้แลกเปลี่ยนเรียน เติบโตประสบการณ์ ให้กับนักศึกษาฝึกสอน ทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆ

6. นักเรียนที่ได้เรียนรู้กับครูที่สอนโดยการบูรณาการ CCR มีความสุขในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และเกิดความคิดวิเคราะห์ จากที่เรียนแบบท่องจำ และอีกทั้งยังได้ความรู้ใหม่ๆผ่านการจัดกิจกรรม

ดังนั้นแนวคิดการใช้ CCR นี้เป็นแนวคิดที่เหมาะสมมากในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพราะในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ใช่เพียงฟังและจำเท่านั้น เป็นการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งกระบวนการบูรณาแนวคิด CCR นี้เห็นว่าเหมาะสมมาก

3.5) การบูรณาการและผลการบูรณาการกับงานอื่นๆ

การดำเนินการโครงการ”การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตติปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” เป็นโครงการวิจัยที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนต้องคิดวิเคราะห์เป็น เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติปรับเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เรียนเป็น Passive มาเป็น Active

นอกจากนี้โครงการวิจัยนี้ยังสอดคล้อง ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี ที่นำแนวคิด CCR เข้าไปในการผลิตครู และหลักสูตรการผลิตและพัฒนาครู ที่เน้นมีการนำองค์ความรู้ CCR เข้าสู่กระบวนการบ่มเพาะ ดังนั้นโครงการ ”การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตติปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ครั้งนี้จึงเป็นการดำเนินงานที่สามารถนำเอาองค์ความรู้ไปบูรณาการ ขับเคลื่อนคุณภาพของนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง และการขับเคลื่อนการวิจัยรวมถึงผลการจากดำเนินการวิจัยครั้งนี้จะนำไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาครูทั้งระบบของประเทศต่อไป

3.6) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข

ปัญหา อุปสรรค

1. ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินการทำโครงการของนักวิจัยแต่ละมหาวิทยาลัย อาจเข้าใจไม่ตรงกัน

2. ระยะเวลาการดำเนินโครงการกับการเปิดภาคเรียนของโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน มีผลต่อการเก็บข้อมูลที่ต้องรายงานตามเวลาที่ สกว.กำหนด

3. อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการมีภารกิจมาก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกันอาจทำให้บางท่านไม่สามารถเข้าร่วมได้

4. จำนวนนักวิจัยในระยะที่ 2 มีทั้งนักวิจัยเดิม และนักวิจัยใหม่ ซึ่งบางมหาวิทยาลัยไม่มีนักวิจัยเดิมทำงานในระยะที่ 2 ต่อ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนผู้บริหาร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ รับผิดชอบต่อข้อมูลของการดำเนินงานในระยะที่ 1 มาก่อน แต่การได้รับทราบผลการดำเนินการของระยะที่ 1 ล่าช้า ทำให้นักวิจัยที่เข้าร่วมในระยะที่ 2 ไม่เข้าใจเพราะขาดข้อมูลและผลสรุปงานวิจัย อาจส่งผลในบางมหาวิทยาลัยหานักวิจัยเข้าร่วมได้ยากเพราะไม่เห็นรายละเอียดของผลสรุปงานวิจัย

แนวทางการแก้ไข

1. ผู้รับผิดชอบโครงการ/คณะนักวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัย ควรมีการจัดการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเติมเต็มความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักวิจัย อาจารย์นิเทศก์แต่ละมหาวิทยาลัยเกิดความเข้าใจร่วมกัน
2. ควรมีระบบการสนับสนุนให้อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้ดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องและบูรณาการด้วย CCR และหาเวทีในการเผยแพร่ผลงานเพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้ที่ดีและกว้างขึ้น
3. ควรจัดทำเอกสารคู่มือ CCR จากส่วนกลางที่เป็นรูปแบบสมบูรณ์ มีตัวอย่างในการจัดกิจกรรมที่ถูกต้อง ใช้เป็นตัวอย่างได้ เพื่อให้นักศึกษาได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่ตนเองรับผิดชอบได้

3.7) ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศควรทำความร่วมมือกับ สกว. ส่งเสริมกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เข้าในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ทุกชั้นปี ควบคู่กับการออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 5
2. ควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะ ของอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เป็น Active Learning อย่างแท้จริง

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 ในครั้งนี้มีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยนำเสนอต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดย

บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2

การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.1 – 4.5

ตารางที่ 4.1 จำนวนอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาจารย์คณะครุศาสตร์ (เดิม5คน ขยายเพิ่มใหม่ 3 คน)	8	33.33
ครูพี่เลี้ยง	8	33.33
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	8	33.33
รวม	24	99.99

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 24 คน เป็นอาจารย์คณะครุศาสตร์ จำนวน 8 คน เป็นครูพี่เลี้ยง จำนวน 8 คนและเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ในทุกตำแหน่ง

ตารางที่ 4.2 ผลการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามรายการประเมินประเด็นที่ 1
แผนการจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่1		ภาคเรียนที่2	
		จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ
	ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้				
1	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ส่งอาจารย์นิเทศก์ก่อนนำไปใช้สอนจริง	8	100.00	8	100.00
2	มีร่องรอยการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะระหว่างอาจารย์นิเทศก์/ ครูพี่เลี้ยงกับนักศึกษา	8	100.00	8	100.00

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่1		ภาคเรียนที่2	
		จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ
	รวมเฉลี่ย	8	100.00	8	100.00
	ด้านการกำหนดจุดประสงค์				
3	มีความชัดเจนและเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้	5	62.50	8	100.00
4	มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้	6	75.00	8	100.00
5	มีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)	8	100.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	6.33	79.17	8	100.00
	ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้				
6	มีความถูกต้องและครบถ้วนตามเรื่องที่จะสอน	6	75.00	8	100.00
7	มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	6	75.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	6	75.00	8	100.00
	ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้				
8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์หรือ ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้	5	62.50	7	87.50
9	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	6	75.00	8	100.00
10	มีการบูรณาการแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)	5	62.50	8	100.00
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิด เช่น การสังเกต คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ฯลฯ	5	62.50	7	87.50
12	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนสอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง	6	75.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	5.40	67.50	7.60	95.00
	ด้านการกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้				
13	มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	6	75.00	8	100.00
14	มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	6	75.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	6	75.00	8	100.00

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่1		ภาคเรียนที่2	
		จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ
	ด้านการกำหนดลักษณะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
15	กำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	6	75.00	8	100.00
16	กำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	4	50.00	8	100.00
17	มีเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสมและชัดเจน	4	50.00	7	87.50
	รวมเฉลี่ย	4.67	58.38	7.67	95.83
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	5.88	73.53	7.82	97.79

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติจำนวน 5.88 คน จากจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 73.53 และในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติจำนวน 7.72 คน จากจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 97.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้สูงที่สุด โดยปฏิบัติครบทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100 ทั้งในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รองลงมาเป็นด้านการกำหนดจุดประสงค์ ที่พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 79.17 ในภาคเรียนที่ 1 และมีความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 100 ในภาคเรียนที่ 2 และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความสามารถด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และด้านการกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เป็นลำดับที่ 3 โดยมีความสามารถคิดเป็นร้อยละ 75.00 ในภาคเรียนที่ 1 และมีความสามารถคิดเป็นร้อยละ 100 ในภาคเรียนที่ 2

ตารางที่ 4.3 ผลการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามรายการประเมินประเด็นที่ 2
กระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
		จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
	ขั้นนำ				
1	นำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างน่าสนใจโดยบูรณาการแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)	4	50.00	7	87.50
2	นำเข้าสู่บทเรียนได้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่สอน	6	75.00	8	100.00
3	นำเข้าสู่บทเรียนได้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน	6	75.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	5.33	66.67	7.67	95.83
	ขั้นสอน				
4	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	62.50	7	87.50
5	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและบริบทของผู้เรียน	6	75.00	8	100.00
6	จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ แปลกใหม่ สร้างสรรค์	5	62.50	7	87.50
7	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน	4	50.00	6	75.00
8	มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	62.50	8	100.00
9	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เช่น การใช้คำถามกระตุ้นความคิดของผู้เรียน	5	62.50	7	87.50
10	สอนได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ ตามหลักวิชา	5	62.50	7	87.50
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ศักยภาพของผู้เรียน	6	75.00	8	100.00
12	สามารถสื่อความหมายในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย เช่น การอธิบาย การสาธิต ฯลฯ	5	62.50	8	100.00

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
		จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
13	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล	6	75.00	8	100.00
14	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection)	4	50.00	7	87.50
15	ปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยความเข้าใจและเอาใจใส่อย่างทั่วถึง	6	75.00	8	100.00
16	ควบคุมชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม	5	62.50	8	100.00
17	มีการใช้การเสริมแรงอย่างเหมาะสม เช่น การชมเชย การให้รางวัล ฯลฯ	5	62.50	8	100.00
18	วัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และบริบทของผู้เรียน	5	62.50	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	5.13	64.13	7.53	94.13
	ขั้นสรุป				
19	สรุปบทเรียนได้น่าสนใจโดยบูรณาการแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)	4	50.00	7	87.50
20	มีการสรุปบทเรียนให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงสู่การนำไปใช้ในชีวิตจริง	5	62.50	7	87.50
21	มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feed back) แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม	5	62.50	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	4.67	58.33	7.33	91.67
	สื่อการเรียนรู้				
22	ใช้สื่อการเรียนรู้ (นวัตกรรม เทคโนโลยี หรือแหล่งการเรียนรู้) ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	6	75.00	8	100.00
23	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้ (นวัตกรรม เทคโนโลยี หรือแหล่ง การเรียนรู้)	6	75.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	6	75.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	5.17	64.67	7.65	95.65

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีการปฏิบัติจำนวนเฉลี่ย

5.17 จากจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 64.67 และในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีการปฏิบัติจำนวนเฉลี่ย 7.65 จากจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 95.65 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการเตรียมสื่อการเรียนรู้สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาเป็นขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และขั้นสอน คิดเป็นร้อยละ 64.13 ตามลำดับ ส่วนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการปฏิบัติด้านสื่อการเรียนรู้สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาเป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียนคิดเป็นร้อยละ 95.83 และขั้นสอน คิดเป็นร้อยละ 94.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินแบบบันทึกสะท้อนความคิดจากการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)

ข้อที่	รายการ	ผลการประเมินการสะท้อนคิดจากการนิเทศ
1	ปฏิกิริยา พฤติกรรม หรือการแสดงออกของนักศึกษาที่ท่านสังเกตเห็นหรือรู้สึกได้ในระหว่างการนิเทศ	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความตื่นตัว ประหม่า ไม่ค่อยมีความมั่นใจในการสอน พูดติดขัดในการอธิบาย หรือใช้คำสั่งกับผู้เรียน ในบางครั้งเสียงขาดหายไป ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ติดขัด ไม่คล่อง ในบางครั้งข้ามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตนเองออกแบบไว้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น มีการเตรียมการสอนและเตรียมตัวมากขึ้น ไม่ประหม่า สามารถอธิบายให้รายละเอียดแก่ผู้เรียนได้ดีขึ้น รู้จักควบคุมอารมณ์และรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน รู้จักใช้คำถาม และมีทักษะในการใช้สื่อ
2	ปัญหาหรือคำถามที่นักศึกษามักจะปรึกษาท่านในระหว่างการนิเทศ	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะมีคำถามถามอาจารย์นิเทศในลักษณะของความไม่มั่นใจในการสอนของตนเอง เช่น ผม/หนู เกรงว่าจะไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้

ข้อที่	รายการ	ผลการประเมินการสะท้อนคิดจากการนิเทศ
		ควรจะทำอย่างไร หากไม่มีความมั่นใจในเรื่องที่สอน ผม/หนูควร จะหาเนื้อหาสาระนี้ได้จากที่ไหน อย่างไร เวลาให้นักเรียนปฏิบัติ นักเรียนสนใจ แต่เวลาให้สรุปกลับสรุปไม่ได้ ผม/หนูควรจัดการ อย่างไร นักเรียนส่วนมากไม่ค่อยมีสมาธิในการเรียน ผม/ หนูควรทำอย่างไร ฯลฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคำถามน้อยลง เนื่องจากได้รับคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศ และได้ทำการแก้ไข ตามคำแนะนำ แต่ในภาคเรียนนี้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูมีคำถามเกี่ยวกับงานที่จะต้องนำเสนอเมื่อสิ้นภาคเรียน เช่น งานวิจัยในชั้นเรียนที่ ผม/หนูทำถูกต้องหรือไม่อย่างไร โรงเรียนให้ ผม/หนูทำงานในภาคเรียนนี้มากเกินไป ทำให้ทำงาน แทบไม่ทัน สื่อที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนต้องแนบท้าย งานวิจัยหรือไม่ ฯลฯ
3	พัฒนาการหรือการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้และ การเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้ของ นักศึกษา	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ได้ดี เนื่องจากต้องทำส่งอาจารย์ใน หลักสูตรสาขาวิชาก่อนออกฝึกสอน ทำให้มีแผนใช้ในการจัดการ เรียนการสอน แต่จะมีความผิดพลาดในการตั้งจุดประสงค์ และ เขียนสาระสำคัญยังไม่ชัดเจน ออกแบบหรือกำหนดขั้นตอนการ จัดการเรียนรู้อย่างไม่ค่อยเป็นลำดับ และในส่วนของกำกับการ ประเมินผลยังไม่ถูกต้องนัก
		นักศึกษายังทำRubric Scoring ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน นักศึกษายังนำสื่อมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่ยังไม่ตรงกับ เนื้อหาสาระมากนัก และมักจะนิยมใช้สื่อจากคอมพิวเตอร์เป็น ส่วนมาก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ได้ดี องค์ประกอบของแผนสมบูรณ์ มีผิด บ้างเล็กน้อย สามารถกำหนดจุดประสงค์ สาระสำคัญ และ

ข้อที่	รายการ	ผลการประเมินการสะท้อนคิดจากการนิเทศ
		ออกแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้ดี สามารถกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ดีกว่าในภาคเรียนก่อน แต่ในส่วนของเครื่องมือในการวัดและประเมินผลยังไม่ค่อยหลากหลาย มักจะใช้วิธีการเดิม ฯลฯ
4	ความรู้สึของท่านที่มีต่อการนิเทศครั้งนี้	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 รู้สึกไม่ค่อยพอใจที่นักศึกษาไม่รู้จักแสวงหาความรู้ เนื้อหา สารระ สือ และการวัดประเมินผลที่ตรงกับเนื้อหาที่สอนมาใช้ ทำไมนักศึกษาไม่ปรึกษาครูพี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศ ทั้ง ๆ ที่มีการติดต่อกันทางโทรศัพท์หรือสื่ออื่น ๆ หรือว่านักศึกษาเกรงใจครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ ทำให้เขียนแผนและจัดการเรียนการสอนไม่ราบรื่น เกิดปัญหาติดขัดในบางครั้ง
		ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รู้สึกพอใจที่นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง ในทุก ๆ ด้าน มีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนดีมาก นักศึกษาสามารถควบคุมชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี นักศึกษาสามารถจัดการตนเอง ทั้งงานที่ต้องทำส่งเมื่อสิ้นภาคเรียน และงานที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียน นักศึกษามีความเอาใจใส่นักเรียนของตนมากขึ้น รู้จักจัดบรรยากาศที่เป็นกันเองในชั้นเรียน และรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง ฯลฯ
5	ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการนิเทศครั้งนี้	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ปัญหาของการนิเทศเป็นเรื่องของกำหนดเวลาในการนิเทศ ซึ่งต้องมีการแลกเปลี่ยนคาบเรียนให้ตรงกับอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูลำบากใจในการไปขอเปลี่ยนคาบเรียนกับทางโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งครูพี่เลี้ยงได้แจ้งว่านักศึกษายังเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สมบูรณ์ เวลาให้นักศึกษาแก้ไขก็ไม่ยอม และให้เหตุผลว่าผ่านอาจารย์ของสาขาวิชาตรวจให้แล้ว จึงต้องมีการ

ข้อที่	รายการ	ผลการประเมินการสะท้อนคิดจากการนิเทศ
		ชี้แจงให้ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาได้ทราบตรงกันว่าการตรวจของอาจารย์สาขาวิชานั้นเร่งรีบ เพราะมีนักศึกษาจำนวนมาก จึงไม่สมบูรณ์ถูกต้อง และให้นักศึกษายึดรูปแบบตามคำแนะนำของครูพี่เลี้ยง
		ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ปัญหาของการนิเทศเป็นเรื่องของกำหนดเวลาในการนิเทศ ซึ่งต้องมีการแลกเปลี่ยนคาบเรียนให้ตรงกับอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัย ยังคงเป็นปัญหาอยู่ เนื่องจากอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัยมีงานสอนและงานอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยมาก และต้องมีการปรับปรุงหลักสูตร ทำให้การนัดหมายนักศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงไป และงบประมาณในการไปนิเทศ นักศึกษาก็มีอย่างจำกัด ซึ่งก็ได้มีการตกลงกับนักศึกษาและครูพี่เลี้ยงว่าอาจจะต้องมีการนิเทศทางไกลผ่านสื่อออนไลน์ หรือการบันทึกเป็นวิดีโอทัศน์ประมาณ 1 ชั่วโมง แล้วอาจารย์นิเทศจึงเอามาเปิดดูและทำการประเมินผลการจัดการเรียนรู้นักศึกษา

ตารางที่ 4.5 การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของ วิชาชีพ พ.ศ.2556

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จรรยาบรรณตนเอง				
1	แต่งกายถูกระเบียบและเหมาะสมกับความเป็นครู	8	100.00	8	100.00
2	มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน	6	75.00	8	100.00
3	ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสียในเรื่องชู้สาว สิ่งเสพติดและอบายมุขอื่น ๆ	8	100.00	8	100.00
4	ปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์หรือบุคลากรภายในโรงเรียน	7	87.50	8	100.00

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5	มีความรู้หรือทราบข้อมูลข่าวสารในเรื่องความเป็นไปของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	6	75.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	7	87.50	8	100.00
	จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ				
6	มีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงานที่ได้รับมอบหมาย	8	100.00	8	100.00
7	มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	8	100.00	8	100.00
8	จัดการเรียนการสอนด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเรียนรู้งาน เพียรสั่งสมประสบการณ์ในหน้าที่ครู	6	75.00	8	100.00
9	ไม่เคยกล่าวหาให้ร้ายหรือดูหมิ่นวิชาชีพครู	8	100.00	8	100.00
10	ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด	8	100.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	7.60	95.00	8	100.00
	จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ				
11	ไม่แสวงหาหรือเรียกรับประโยชน์โดยมิชอบจากงานและจากศิษย์	8	100.00	8	100.00
12	แสดงความเมตตา เอาใจใส่ และปฏิบัติต่อศิษย์ทุกคนด้วยความยุติธรรมเท่าเทียมกัน	8	100.00	8	100.00
13	ส่งเสริมศิษย์ในทางที่ดีอยู่เสมอ ทั้งในด้านคุณธรรม ความรู้ และทักษะความสามารถ	8	100.00	8	100.00
14	ไม่กระหาตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ และอารมณ์ของศิษย์	8	100.00	8	100.00
15	ปฏิบัติต่อบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยความซื่อตรงในหน้าที่อย่างเสมอหน้า	8	100.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	8	100.00	8	100.00
	จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ				
16	อาสา ยินดี มีน้ำใจ และให้ความร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา	4	50.00	8	100.00
17	ไม่ประพฤติตนให้เกิดการแตกความสามัคคีในหมู่คณะ	8	100.00	8	100.00

ข้อที่	รายการ	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18	ไม่ชักจูงผู้อื่นไปในทางเสื่อมเสียหรือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อื่นซึ่งชักนำไปในทางเสื่อมเสีย	8	100.00	8	100.00
19	ให้เกียรติและแสดงถึงความเคารพต่อผู้มีวัยวุฒิหรือคุณวุฒิที่สูงกว่า	8	100.00	8	100.00
20	แสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล	4	50.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	6.40	80.00	8	100.00
	จรรยาบรรณต่อสังคม				
21	ใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างประหยัด	6	75.00	8	100.00
22	ชื่นชมความเป็นไทยหรือแสดงออกถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น	8	100.00	8	100.00
23	เป็นศาสนิกชนที่ดีตามศาสนาที่ตนนับถือ	8	100.00	8	100.00
24	ดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมด้วยความรับผิดชอบหลังจากใช้งานแล้ว	6	75.00	8	100.00
25	รักษาสีงแวดล้อม ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	8	100.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ย	6.40	80.00	8	100.00
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	6.50	81.25	8	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556 โดยรวมเฉลี่ย 6.50 คิดเป็นร้อยละ 81.25 และในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556 โดยรวมเฉลี่ย 8.00 คิดเป็นร้อยละ 100.00 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติตามข้อบังคับของ คุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาเป็นด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 95.00 และด้านจรรยาบรรณต่อตนเองคิดเป็นร้อยละ 87.50 ส่วนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติตามข้อบังคับของ คุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556 ในทุก ๆ ด้านคิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาครูที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 6 – 10

ตารางที่ 4.6 ความพึงพอใจของอาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ได้รับการขยายผลโครงการการวิจัยและพัฒนา กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัย เป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ปีที่ 2 (จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 8 คน เป็นผู้เข้าร่วมโครงการเดิม 5 คนและเข้าร่วมโครงการใหม่ 3 คน)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ				
1	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความน่าสนใจ	4.75	0.46	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.13	0.35	มาก
3	วัตถุประสงค์ของโครงการตอบสนองความต้องการของท่าน	4.75	0.46	มากที่สุด
4	วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา	4.62	0.52	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.56	0.32	มากที่สุด
ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการ				
5	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความน่าสนใจ	4.00	0.93	มาก
6	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความสะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติ	4.50	0.54	มาก
7	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ท่านรับผิดชอบได้	3.75	0.46	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
8	รูปแบบการจัดกิจกรรมสามารถนำไปเผยแพร่ต่อให้กับผู้อื่นได้	4.13	0.64	มาก
9	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.75	0.46	มากที่สุด
10	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการช่วยให้ท่านสามารถจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานได้	3.75	0.46	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.15	0.27	มาก
	ด้านการจัดกิจกรรมตามโครงการ			
11	การจัดกิจกรรมตามโครงการทันสมัย เหมาะสมกับสังคมในปัจจุบัน	4.50	0.54	มาก
12	การจัดกิจกรรมตามโครงการมีความสะดวก ทุกคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี	4.50	0.54	มาก
13	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูอาจารย์และนักศึกษา	4.75	0.46	มากที่สุด
14	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	4.75	0.46	มากที่สุด
15	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม	4.00	0.54	มาก
16	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของทุกคน	3.75	0.71	มาก
17	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.87	0.35	มาก
18	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความสามารถของผู้เข้าร่วมโครงการ	4.13	0.64	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
19	การจัดกิจกรรมตามโครงการมีความประหยัดในด้านงบประมาณ	4.50	0.54	มาก
20	การจัดกิจกรรมตามโครงการสามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้	4.63	0.52	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.38	0.24	มาก
	ด้านผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ			
21	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.38	0.52	มาก
22	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.13	0.35	มาก
23	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างสร้างสรรค์	3.62	0.52	มาก
24	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความสามารถเป็นบุคคลตัวอย่างในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.88	0.35	มาก
25	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความเข้าใจในตนเองและเข้าใจผู้อื่น	4.25	0.46	มาก
26	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาเกิดความสุขในชีวิต	4.13	0.35	มาก
27	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระบบพี่เลี้ยง	4.63	0.52	มากที่สุด
28	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีทักษะและสามารถปฏิบัติตนเป็นพี่เลี้ยงได้	4.13	0.35	มาก
29	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบการวิจัยเป็นฐาน	3.75	0.46	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
30	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้แบบการวิจัยเป็นฐานได้	4.13	0.64	มาก
31	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.13	0.35	มาก
32	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีผลงานจากการดำเนินงานจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.63	0.52	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.06	0.12	มาก
	ด้านผลกระทบที่เกิดขึ้น			
33	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาได้นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานไปใช้กับผู้เรียนที่ตนเองรับผิดชอบ	3.87	0.64	มาก
34	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.00	0.00	มาก
35	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถเผยแพร่แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานให้กับบุคคลอื่น ๆ ได้	4.38	0.74	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.08	0.39	มาก
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.21	0.10	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า อาจารย์คณะครุศาสตร์ที่สมัครเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม

โครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์คณะครุศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32) รองลงมาคือด้านผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24) และ ด้านการจัดกิจกรรมตามโครงการ ผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 (จำนวนครูพี่เลี้ยงที่เข้าร่วมโครงการ 8 คน)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
	ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ			
1	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความน่าสนใจ	4.38	0.52	มาก
2	วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.38	0.52	มาก
3	วัตถุประสงค์ของโครงการตอบสนองความต้องการของท่าน	4.25	0.46	มาก
4	วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา	4.38	0.74	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.34	0.33	มาก
	ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการ			
5	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความน่าสนใจ	3.50	0.54	ปานกลาง
6	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความสะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติ	3.75	0.71	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
7	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ท่านรับผิดชอบได้	3.63	0.52	มาก
8	รูปแบบการจัดกิจกรรมสามารถนำไปเผยแพร่ต่อให้กับผู้อื่นได้	3.75	0.46	มาก
9	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.50	0.54	มาก
10	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการช่วยให้ท่านสามารถจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานได้	3.38	0.52	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.75	0.22	มาก
	ด้านการจัดกิจกรรมตามโครงการ			
11	การจัดกิจกรรมตามโครงการทันสมัย เหมาะสมกับสังคมในปัจจุบัน	4.38	0.74	มาก
12	การจัดกิจกรรมตามโครงการมีความสะดวก ทุกคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี	4.25	0.89	มาก
13	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูอาจารย์และนักศึกษา	4.88	0.35	มากที่สุด
14	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	4.63	0.52	มากที่สุด
15	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม	3.63	0.52	มาก
16	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของทุกคน	3.38	0.74	ปานกลาง
17	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.38	0.52	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
18	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความสามารถของผู้เข้าร่วมโครงการ	4.25	0.46	มาก
19	การจัดกิจกรรมตามโครงการมีความประหยัดในด้านงบประมาณ	4.63	0.52	มากที่สุด
20	การจัดกิจกรรมตามโครงการสามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้	4.38	0.92	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.28	0.28	มาก
	ด้านผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ			
21	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.62	0.52	มาก
22	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.63	0.52	มาก
23	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างสร้างสรรค์	3.50	0.34	ปานกลาง
24	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถเป็นบุคคลตัวอย่างในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.75	0.70	มาก
25	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความเข้าใจในตนเองและเข้าใจผู้อื่น	3.88	0.64	มาก
26	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาเกิดความสุขในชีวิต	4.38	0.52	มาก
27	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระบบพี่เลี้ยง	4.25	0.46	มาก
28	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีทักษะและสามารถปฏิบัติตนเป็นพี่เลี้ยงได้	3.88	0.64	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
29	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบการวิจัยเป็นฐาน	4.00	0.54	มาก
30	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีการจัดการเรียนรู้แบบการวิจัยเป็นฐานได้	4.13	0.64	มาก
31	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.87	0.35	มาก
32	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีผลงานจากการดำเนินงานจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.00	0.54	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.91	0.16	มาก
	ด้านผลกระทบที่เกิดขึ้น			
33	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานไปใช้กับผู้เรียนที่ตนเองรับผิดชอบ	3.25	0.46	ปานกลาง
34	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.00	0.54	มาก
35	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีการเผยแพร่แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานให้กับบุคคลอื่น ๆ ได้	4.25	0.46	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.83	0.36	มาก
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.03	0.12	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูพี่เลี้ยงที่สมัครเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33) รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมตามโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28) และด้านผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ความพึงพอใจของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 (จำนวนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สมัครที่เข้าร่วมโครงการ 8 คน)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
	ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ			
1	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความน่าสนใจ	4.62	0.52	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.50	0.54	มาก
3	วัตถุประสงค์ของโครงการตอบสนองความต้องการของท่าน	4.25	0.46	มาก
4	วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา	4.50	0.76	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.47	0.39	มาก
	ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการ			
5	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความน่าสนใจ	3.63	0.52	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
6	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความสะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติ	3.63	0.52	มาก
7	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ท่านรับผิดชอบได้	3.63	0.52	มาก
8	รูปแบบการจัดกิจกรรมสามารถนำไปเผยแพร่ต่อให้กับผู้อื่นได้	3.63	0.52	มาก
9	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.62	0.52	มากที่สุด
10	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการช่วยให้ท่านสามารถจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานได้	3.50	0.54	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.77	0.20	ปานกลาง
	ด้านการจัดกิจกรรมตามโครงการ			
11	การจัดกิจกรรมตามโครงการทันสมัย เหมาะสมกับสังคมในปัจจุบัน	4.50	0.76	มาก
12	การจัดกิจกรรมตามโครงการมีความสะดวก ทุกคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี	4.38	0.92	มาก
13	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูอาจารย์และนักศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
14	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
15	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม	3.75	0.46	มาก
16	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของทุกคน	3.25	0.46	ปานกลาง
17	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.25	0.46	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
18	การจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความสามารถของ ผู้เข้าร่วมโครงการ	4.13	0.64	มาก
19	การจัดกิจกรรมตามโครงการมีความประหยัดในด้าน งบประมาณ	4.88	0.35	มากที่สุด
20	การจัดกิจกรรมตามโครงการสามารถยืดหยุ่นและปรับแก้ ไขได้	4.88	0.35	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.40	0.21	มาก
	ด้านผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ			
21	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจใน การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่ เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.75	0.46	มาก
22	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่ เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.87	0.35	มาก
23	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความสามารถแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นได้อย่างสร้างสรรค์	3.25	0.46	ปานกลาง
24	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความสามารถเป็นบุคคล ตัวอย่างในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด จิตต ปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	3.25	0.46	ปานกลาง
25	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความเข้าใจในตนเอง และเข้าใจผู้อื่น	4.00	0.00	มาก
26	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาเกิดความสุขในชีวิต	4.13	0.35	มาก
27	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจใน ระบบพี่เลี้ยง	4.13	0.35	มาก
28	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีทักษะและสามารถ ปฏิบัติตนเป็นพี่เลี้ยงได้	4.13	0.35	มาก
29	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจใน การจัดการเรียนรู้แบบการวิจัยเป็นฐาน	4.13	0.35	มาก

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
30	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ แบบการวิจัยเป็นฐานได้	4.13	0.35	มาก
31	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการ จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่ เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.00	0.00	มาก
32	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษามีผลงานจากการ ดำเนินงานจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด จิตต ปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	4.13	0.35	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.91	0.08	มาก
	ด้านผลกระทบที่เกิดขึ้น			
33	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาได้นำแนวคิดการจัดการ เรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและ การวิจัยเป็นฐานไปใช้กับผู้เรียนที่ตนเองรับผิดชอบ	3.13	0.35	ปานกลาง
34	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถนำแนวคิดการ จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่ เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.87	0.35	มาก
35	อาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาสามารถเผยแพร่แนวคิด การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด จิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานให้กับบุคคลอื่น ๆ ได้	4.00	0.00	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.67	0.00	มาก
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.07	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สมัครเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 2 ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39) รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมตามโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21) และ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	ความถี่
1.โครงการนี้เป็นโครงการที่ดี สามารถสร้างครูที่เป็นครูแท้ได้	15
2.กระบวนการในโครงการช่วยฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้กับครูรุ่นใหม่	12
3. โครงการนี้น่าเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาวิชาชีพครู ควรได้รับการเผยแพร่	11
4. การดำเนินงานของโครงการนี้เป็นการอาศัยความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่ายในการผลิตและพัฒนาครู ดังนั้นทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องร่วมมือกันอย่างดียิ่ง	9
5. โครงการในลักษณะนี้ควรได้รับการส่งเสริมทั้งทางด้านนโยบายและงบประมาณจากทางมหาวิทยาลัย คณะ และโรงเรียน	9
6. ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมตามโครงการนี้	9
7. โครงการนี้ช่วยให้ผู้เรียนในโรงเรียนเกิดการยอมรับตนเองและผู้อื่น จึงสมควรมีการขยายผลไปสู่โรงเรียนต่าง ๆ	8
8. นักศึกษาในทุก ๆ สาขาวิชาควรได้รับการส่งเสริม เนื่องจากเกิดความมั่นใจในการที่จะทำหน้าที่ครูต่อไปในอนาคต	8
9. ครูพี่เลี้ยงและครูในโรงเรียนควรเป็นผู้ที่มีบทบาทโดยตรงตามโครงการนี้	7
10. โครงการนี้ทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข	7
11. นักเรียนมีความรักและนับถือในนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอยากเรียนกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากขึ้น	7
12. โครงการนี้ทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ทำหน้าที่ครูเกิดความตระหนักในความเป็นครูมากขึ้น รู้จักอดทน อดกลั้นต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนและในโรงเรียน	7

ความคิดเห็น	ความถี่
13. โครงการนี้ช่วยให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเข้าใจในงานวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น	5
14. โครงการนี้อาศัยความร่วมมือของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน	4
15. โครงการนี้ช่วยให้คำว่าตัวอย่างที่ดีมีค่ามากกว่าคำสอนเป็นจริง	4

ตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.ควรจัดทำเอกสารที่มีรายละเอียดชัดเจน สามารถอ่านและปฏิบัติตามด้วยตนเองได้	17
2. ควรดำเนินการให้อาจารย์ และนักศึกษาของคณะครุศาสตร์ทุกสาขาวิชาได้เรียนรู้และปฏิบัติตามโครงการวิจัยนี้	15
2. ควรให้มีการดำเนินกิจกรรมของโครงการอย่างต่อเนื่อง	14
3. ควรให้นักศึกษาในรุ่นอื่น ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ	10
4. ควรให้ครูในโรงเรียนได้มีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการตามโครงการนี้	8
5. ควรสร้างแบบประเมินที่สามารถให้คะแนนได้ง่าย สะดวกกว่านี้	8
6. ควรให้นักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ใช้แบบประเมินนี้เหมือนกัน	7
7. ควรให้มีการนิเทศติดตามให้มากกว่าที่กำหนด เนื่องจากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องการคำแนะนำเพิ่มเติม	7

5. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

5.1) ประมวลผลการดำเนินงานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบ พี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

1. ผลการประเมินรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนได้รับการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยอาจารย์นิเทศก์

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ด้านการกำหนดจุดประสงค์				
1	จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง	4.32	0.82	มาก
2	จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ	4.34	0.88	มาก
รวม		4.33	0.01	มาก
ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้				
3	มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนแบบใดแบบหนึ่งในลักษณะ Active Learning ตามแนวคิด CCR เช่น กิจกรรมจิตตปัญญา เกม คำถามกระตุ้นคิด เบรินยิม เป็นต้น	4.28	0.71	มาก
4	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.40	0.54	มาก
5	มีการใช้กิจกรรมกลุ่มและฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.20	0.44	มาก
6	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection) เช่น สุนทรีสนทนาระหว่างผู้เรียน การเขียนหรือพูดสะท้อนการเรียนรู้ เป็นต้น	4.45	0.44	มาก
7	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน	4.21	0.83	มาก
8	จัดกิจกรรมเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่น	4.48	0.70	มาก
9	มีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์	4.42	0.75	มาก
10	มีกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสรุปความรู้จากการเรียนรู้	4.30	0.95	มาก
รวม		4.34	0.10	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
11	มีการประเมินแบบมีส่วนร่วม (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเมินโดยผู้สอน)	4.46	0.80	มาก
12	มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ (เช่น มีการประเมินกระบวนการและขั้นตอนการทำงานของผู้เรียน ทั้งขั้นเตรียมการ ดำเนินการ และ 4 สรุป)	4.43	0.65	มาก

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
13	มีการประเมินระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน (เช่น การถามคำถามโต้ตอบระหว่างเรียน การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน การให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญหลังเรียน การให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด/ความรู้สึกหลังเรียน)	4.40	0.65	มาก
14	มีการประเมินผลผลิต/ชิ้นงานที่เป็นผลจากการเรียนรู้ (เช่น ประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นตามผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ของรายวิชาโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และมีการระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินอย่างชัดเจน)	4.38	0.70	มาก
15	มีการประเมินให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและบอกข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตนเอง หรือสะท้อนความคิดหลังการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนา/ปรับปรุงตนเอง)	4.21	0.82	มาก
รวม		4.37	0.09	มาก
ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้				
16	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้สอนและกับเพื่อน	4.88	0.33	มากที่สุด
17	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล	4.61	0.56	มากที่สุด
18	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความรู้ด้วยตนเอง	4.52	0.57	มากที่สุด
19	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	4.45	0.44	มาก
รวม		4.61	0.18	มากที่สุด
รวมทั้งหมด		4.40	0.15	มาก

ผลการประเมินรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนได้รับการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยอาจารย์นิเทศก์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. =0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. =0.18) รองลงมาได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. =0.09) ด้านออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. =0.10) และด้านการกำหนดจุดประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. =0.01)

2. ผลการประเมินรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนได้รับการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยครูพี่เลี้ยง

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ด้านการกำหนดจุดประสงค์				
1	จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง	4.53	0.82	มากที่สุด
2	จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ	4.45	0.88	มาก
รวม		4.49	0.25	มาก
ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้				
3	มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนแบบใดแบบหนึ่งในลักษณะ Active Learning ตามแนวคิด CCR เช่น กิจกรรมจิตตปัญญา เกม คำถามกระตุ้นคิด เบรนยิม เป็นต้น	4.42	0.34	มาก
4	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.44	0.46	มาก
5	มีการใช้กิจกรรมกลุ่มและฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.52	0.41	มากที่สุด
6	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection) เช่น สนทนาสนทนาระหว่างผู้เรียน การเขียนหรือพูดสะท้อนการเรียนรู้ เป็นต้น	4.55	0.23	มากที่สุด
7	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน	4.42	0.42	มาก
8	จัดกิจกรรมเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่น	4.48	0.36	มาก
9	มีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์	4.47	0.64	มาก
10	มีกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสรุปความรู้จากการเรียนรู้	4.51	0.43	มากที่สุด
รวม		4.48	0.48	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
11	มีการประเมินแบบมีส่วนร่วม (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเมินโดยผู้สอน)	4.24	0.43	มาก
12	มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ (เช่น มีการประเมินกระบวนการและขั้นตอนการทำงานของผู้เรียน ทั้งขั้นเตรียมการ ดำเนินการ และ 4 สรุป)	4.21	0.35	มาก
13	มีการประเมินระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน (เช่น การถามคำถามโต้ตอบระหว่างเรียน การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน การให้ผู้เรียน	4.46	0.54	มาก

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
	สรุปสาระสำคัญหลังเรียน การให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด/ความรู้สึกลหลังเรียน)			
14	มีการประเมินผลผลิต/ชิ้นงานที่เป็นผลจากการเรียนรู้ (เช่น ประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นตามผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ของรายวิชาโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และมีการระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินอย่างชัดเจน)	4.22	0.50	มาก
15	มีการประเมินให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและบอกข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตนเองหรือสะท้อนความคิดหลังการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนา/ปรับปรุงตนเอง)	4.32	0.43	มาก
รวม		4.29	0.67	มาก
ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้				
16	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้สอนและกับเพื่อน	4.56	0.43	มากที่สุด
17	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล	4.52	0.46	มากที่สุด
18	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความรู้ด้วยตนเอง	4.62	0.41	มากที่สุด
19	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	4.51	0.34	มากที่สุด
รวม		4.55	0.41	มากที่สุด
รวมทั้งหมด		4.44	0.46	มาก

ผลการประเมินรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนได้รับการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยครูพี่เลี้ยง พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. =0.46) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. =0.41) รองลงมาได้แก่ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. =0.25) ด้านออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. =0.48) และด้านการกำหนดการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. =0.67)

3. ผลการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ Active Learning บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ด้านการกำหนดจุดประสงค์				
1	จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง	4.53	0.45	มากที่สุด
2	จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ	4.56	0.46	มากที่สุด
รวม		4.55	0.46	มากที่สุด
ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้				
3	มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนแบบใดแบบหนึ่งในลักษณะ Active Learning ตามแนวคิด CCR เช่น กิจกรรมจิตตปัญญา เกม คำถามกระตุ้นคิด เบรินยิม เป็นต้น	4.63	0.53	มากที่สุด
4	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.49	0.46	มาก
5	มีการใช้กิจกรรมกลุ่มและฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.52	0.41	มากที่สุด
6	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection) เช่น สนทนาสนทนาระหว่างผู้เรียน การเขียนหรือพูดสะท้อนการเรียนรู้ เป็นต้น	4.55	0.34	มากที่สุด
7	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน	4.58	0.42	มากที่สุด
8	จัดกิจกรรมเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่น	4.62	0.36	มากที่สุด
9	มีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์	4.42	0.43	มาก
10	มีกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสรุปความรู้จากการเรียนรู้	4.51	0.24	มากที่สุด
รวม		4.54	0.40	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล				
11	มีการประเมินแบบมีส่วนร่วม (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเมินโดยผู้สอน)	4.32	0.43	มาก
12	มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ (เช่น มีการประเมินกระบวนการและขั้นตอนการทำงานของผู้เรียน ทั้งขั้นเตรียมการ ดำเนินการ และ 4 สรุป)	4.34	0.23	มาก

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
13	มีการประเมินระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน (เช่น การถามคำถามโต้ตอบระหว่างเรียน การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน การให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญหลังเรียน การให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด/ความรู้สึกลหลังเรียน)	4.46	0.54	มาก
14	มีการประเมินผลผลิต/ชิ้นงานที่เป็นผลจากการเรียนรู้ (เช่น ประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นตามผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ของรายวิชาโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และมีการระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินอย่างชัดเจน)	4.45	0.32	มาก
15	มีการประเมินให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและบอกข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตนเอง หรือสะท้อนความคิดหลังการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนา/ปรับปรุงตนเอง)	4.46	0.28	มาก
รวม		4.41	0.36	มาก
ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้				
16	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้สอนและกับเพื่อน	4.62	0.32	มากที่สุด
17	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล	4.58	0.46	มากที่สุด
18	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความรู้ด้วยตนเอง	4.66	0.37	มากที่สุด
19	มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	4.59	0.34	มากที่สุด
รวม		4.61	0.37	มากที่สุด
รวมทั้งหมด		4.52	0.39	มาก

ผลการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ Active Learning บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. =0.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. =0.37) รองลงได้แก่ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. =0.46) ด้านออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. =0.40) และด้านการกำหนดการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. =0.36)

4. ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามตัวชี้วัดการประเมินนักศึกษาครูด้านการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
จรรยาบรรณต่อตนเอง				
1	แต่งกายถูกระเบียบและเหมาะสมกับความเป็นครู	4.44	0.34	มาก
2	มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน	4.47	0.23	มาก
3	ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสียในเชิงชู้สาว สิ่งเสพติด หรืออบายมุขอื่นๆ	4.56	0.42	มากที่สุด
4	มีวินัย อดทน และรับผิดชอบ	4.62	0.43	มากที่สุด
5	พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และเห็นคุณค่าในตนเอง	4.60	0.54	มากที่สุด
รวม		4.54	0.39	มากที่สุด
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ				
6	มีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย	4.62	0.43	มากที่สุด
7	มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	4.59	0.57	มากที่สุด
8	จัดการเรียนการสอนด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเรียนรู้งานเพื่อสั่งสมประสบการณ์ในหน้าที่ครู	4.35	0.74	มาก
9	ไม่ว่ากล่าวดูหมิ่นวิชาชีพครู	4.54	0.81	มากที่สุด
รวม		4.53	0.64	มากที่สุด
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ				
10	ไม่แสวงหาหรือเรียกรับประโยชน์โดยมิชอบจากงานและจากศิษย์	4.68	0.53	มากที่สุด
11	แสดงความเมตตา เอาใจใส่ และปฏิบัติต่อศิษย์ทุกคนด้วยความยุติธรรมเท่าเทียมกัน	4.59	0.64	มากที่สุด
12	ส่งเสริมศิษย์ในทางที่ดีอยู่เสมอ ทั้งในด้านคุณธรรม ความรู้ ทักษะและความสามารถ	4.57	0.54	มากที่สุด
13	ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจและอารมณ์ของศิษย์	4.61	0.64	มากที่สุด
รวม		4.61	0.58	มากที่สุด
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ				
14	อาสา ยินดี มีน้ำใจ และให้ความร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา	4.67	0.60	มากที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
15	ไม่ประพฤติดุร้ายให้เกิดความแตกสามัคคีในหมู่คณะ	4.65	0.48	มากที่สุด
16	ไม่ชักจูงผู้อื่นไปในทางเสื่อมเสียหรือปฏิบัติตามคำชักจูงของผู้อื่นซึ่งชักนำไปในทางเสื่อมเสีย	4.52	0.75	มากที่สุด
17	ให้เกียรติและแสดงถึงความเคารพต่อผู้มีวัยวุฒิหรือคุณวุฒิที่สูงกว่า	4.39	0.49	มาก
18	แสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล	4.73	0.45	มากที่สุด
รวม		4.59	0.55	มากที่สุด
จรรยาบรรณต่อสังคม				
19	ใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างประหยัด	4.37	0.63	มาก
20	ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวมด้วยความรับผิดชอบ	4.45	0.41	มาก
21	รักษาสีงแวดล้อม ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	4.43	0.64	มาก
22	ชื่นชมความเป็นไทยหรือแสดงออกถึงการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	4.68	0.53	มากที่สุด
23	เป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีตามศาสนาที่ตนนับถือ	4.59	0.64	มากที่สุด
รวม		4.50	0.57	มากที่สุด
รวมทั้งหมด		4.55	0.54	มากที่สุด

ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามตัวชี้วัดการประเมินนักศึกษาครูด้านการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.58) รองลงมาได้แก่จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.55) จรรยาบรรณต่อตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.39) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.64) และ จรรยาบรรณต่อสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57)

5.2) ประมวลองค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

องค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้มีการสร้างความตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมและเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติ บุคลิกในตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานและการเป็นครูที่ดีได้ ตอบสนองต่อความ ต้องการในความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของ สามารถถ่ายทอด ระบบวัฒนธรรมองค์กร

ให้เกิดความคุ้นเคย ความมั่นคง และ แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน และสามารถกระตุ้นให้ครูสามารถถ่ายทอด สื่อสาร ความรู้สู่ผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงและมีการฝึกอบรม เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง จัดให้นักศึกษาครูร่วมศึกษาดูงานกับโรงเรียนที่ปฏิบัติดี และอีกทั้งจัดเวทีเสวนาให้นักศึกษาครู สร้างเครือข่ายและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาครูให้เป็นผู้มีความรอบรู้รอบด้าน พัฒนาทักษะและความชำนาญในการสอน ทักษะให้เกิดความชำนาญไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

5.3) ประมวลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผลที่เกิดกับนักศึกษา

จากการประเมินตนเองของนักศึกษาพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงซึ่งแสดงถึงการพัฒนาสรุปออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านความรู้ พบว่าสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับ กับประสบการณ์จริงของตนเองมองเห็นคุณค่าของสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเชื่อมโยงกับการเรียนรายวิชาอื่น การออกฝึกประสบการณ์ การทำวิจัย และการทำงานในอนาคต

2. การเปลี่ยนความคิดและมุมมองต่อตนเองและผู้อื่น พบว่า มีความสามารถ ความประพฤติอยู่ในระดับใด รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง รู้จักแนวทางการแก้ไขด้วยตนเอง รู้ว่าต้องขยันมากขึ้นกว่าเดิม มีการพัฒนาทางด้านอารมณ์ที่ดีขึ้นใจเย็น คิดรอบคอบ ไตร่ตรองก่อนตัดสินใจทำหรือพูด กล้าเผชิญอุปสรรค เชื่อมมั่นในตนเองมากขึ้น มีความเมตตาต่อสัตว์โลก ฟังเหตุผลคนอื่นมากขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเห็นความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

3. การเปลี่ยนพฤติกรรม พบว่า นักศึกษามีความพร้อมในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการสอน และมีความตั้งใจ พร้อมทั้งซักถามประเด็นที่ไม่เข้าใจกับผู้สอนตลอดเวลา มีความพร้อมในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมและต้นตื้นที่จะได้ออกไปทดลองสอน และร่วมกันปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้พฤติกรรมของนักศึกษาที่พบ นักศึกษามีความขยันมากขึ้นมีความสนใจมุ่งมั่น ตั้งใจจดจ่อกับเรื่องที่อาจารย์สอน และพยายามที่จะศึกษาค้นคว้าในงานที่อาจารย์มอบหมายจากแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ห้องสมุด และ อินเทอร์เน็ต และต้องใช้การคิดวิเคราะห์อย่างมากเพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมากขึ้น มีวินัยในตนเอง มีสมาธิมากขึ้นทั้งในวิชาเรียนและวิชาอื่น มีสมาธิกับการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันมากขึ้น ใฝ่รู้ และมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู มีความรับผิดชอบมากขึ้นกว่าเดิม และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และอดทน มีการมอบหมายงานให้ประเมินผลงานของเพื่อนลงในสมุด โดยให้ระบุข้อดี

และข้อจำกัดของงานที่เพื่อนนำเสนอ การใช้คำถามและการสังเกตการดำเนินงานเป็นรายกลุ่มในขณะที่มีการจัดการเรียนการสอน มีการออกแบบชิ้นงานตั้งแต่ต้นภาคการศึกษาและให้ส่งเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ซึ่งนักศึกษาสามารถทำงานปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น

4. นักศึกษาครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ปัญหาอุปสรรค และการแก้ไขปัญหา ระหว่างโรงเรียนเครือข่ายต่างๆ นักศึกษาเข้าใจความแตกต่างระหว่างโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์

ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศคณะครุศาสตร์ให้เพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำหลักสูตรและจัดกระบวนการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ได้ทำการจัดการองค์ความรู้ในการนำจิตตปัญญาศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีคณาจารย์จัดกิจกรรมใน 4 ลักษณะ คือ เข้าร่วมวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดตปัญญาศึกษา จัดการเรียนรู้โดยการสอดแทรกแนวคิดตปัญญาศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานแนวคิดตปัญญาศึกษากับแนวคิดอื่น ๆ และคณะครุศาสตร์ให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการตามบทบาทหน้าที่ เช่น คณะผู้บริหาร อาจารย์บริหารหลักสูตร สาขาวิชา บทบาทผู้สอน บทบาทอาจารย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บทบาทอาจารย์กิจกรรมนักศึกษา บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา รวมถึงส่งเสริมให้อาจารย์นิเทศก์ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน เน้นการพัฒนาบุคลากรให้เข้าใจ ฝึกปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมสัมพันธ์ การจัดการความรู้ กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา

อาจารย์นิเทศคณะครุศาสตร์ ตระหนักในความสำคัญ อันที่จะนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์และได้สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่น สถานที่ที่เป็นพื้นที่ที่ดี ห้องปฏิบัติการจิตตปัญญาศึกษา และเผยแพร่แนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาทั้งในมหาวิทยาลัยและสถานศึกษา

อาจารย์นิเทศก์สามารถบูรณาการงานวิจัยสู่โครงการบริการวิชาการในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยการร่วมกันเก็บข้อมูล สัมภาษณ์ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ร่วมทั้งออกแบบหน่วยการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนในพื้นที่

ผลที่เกิดกับครูพี่เลี้ยง

ผลที่เกิดกับครูพี่เลี้ยงจากการประเมินตนเองพบว่า ผลที่เกิดกับตนเองมีหลายประการ ได้แก่

1. ศึกษาเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้แนวคิดตปัญญาศึกษาที่มีลักษณะของความลึกซึ้งหลากหลาย และเชื่อมโยงประสบการณ์ชีวิตจริงของตนและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพภายในโรงเรียนด้วยกัน

2. เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ในกระบวนการสู่การนำไปปฏิบัติในชีวิตจริงและสามารถบูรณาการองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการ PLC กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการด้วยกัน

3. ครูพี่เลี้ยงสามารถสอนได้ดี มีความตั้งใจ และเข้าใจผู้เรียน มีความเป็นกัลยาณมิตรเพิ่มมากขึ้น และเกิดการทำงานที่อยู่บนฐานของความใคร่ครวญ ทำให้มีการทำงานอย่างมีสติ มีเทคนิคการสอนเพิ่ม มีความสนใจและใคร่เรียนรู้เพิ่มเติม เกิดการทำงานร่วมกันกับครูด้วยกันในโรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนอื่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลักของจิตตปัญญาศึกษามากขึ้น เห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้ทั้งครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกันภายใต้บรรยากาศที่อิสระ ผ่อนคลาย ได้เข้าใจถึงลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่จะเข้าถึงความจริง ความดี ความงาม เข้าใจถึงคำว่า “การเรียนรู้ภายในตน” ได้ลึกซึ้งมากขึ้นจากพื้นฐานเดิมทางจิตวิทยาที่มีอยู่เดิม มองเห็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความเชื่อมโยงกับชีวิตซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย เรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับเนื้อหาวิชาและชีวิตที่สมดุล ในด้านการพัฒนาตนเองนั้น ครูพี่เลี้ยงได้เพิ่มพื้นที่ในการให้เวลากับตนเองมากขึ้น เห็นความสำคัญของการฝึกการผ่อนคลาย ตามรู้ความรู้สึกนึกคิดของตนเองและการเข้าใจยอมรับ

5.4) ประมวลข้อมูลและข้อเสนอแนะแนวทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิต และพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็น ฐานในภาพรวมคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ควรจัดให้มีกิจกรรมติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้เกิดกิจกรรมขยายผลต่อคณาจารย์ทั้งในคณะ ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาวะที่ดีในหน่วยงาน

5.5) การบูรณาการและผลการบูรณาการกับงานอื่นๆ เช่นยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ครุต้นแบบ การศึกษากับฟินแลนด์ หรืออื่นๆ

บูรณาการกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนาต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครูรวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา

5.6) ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1. กิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนในลักษณะ Active Learning ตามแนวคิด CCR เช่น กิจกรรมจิตตปัญญา เกม คำถามกระตุ้นคิด เบนนิม ยังจัดกิจกรรมไม่ชัดเจน	1. ให้นักศึกษาทำกิจกรรมแบบเดิมซ้ำกิจกรรมหลายครั้ง พร้อมชี้แนะแนวทาง แต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรม 2. จัดให้ดูวิดีโอวิธีการ กระบวนการเสริมสร้างทักษะการเตรียมความพร้อม เสริมเพิ่มเติมแล้วทำ

ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
2. การจัดกิจกรรมของนักศึกษาที่มีกิจกรรมหลายอย่างทำให้ชั่วโมงในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ 3. นักศึกษาทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนและกำหนดหน้าที่ให้นักเรียนแต่ละคนไม่ชัดเจน ทำให้นักเรียนสับสนในการทำกิจกรรมร่วมกันภายในกลุ่ม	การสาธิตก่อนทดลองจัดกิจกรรมกำหนดให้มีกิจกรรมที่ชัดเจน และทำการวางแผนพร้อมทั้งเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับชั้นเรียน พร้อมทั้งจัดให้นักศึกษาสาธิตการสอนก่อนนำไปใช้จริง 3. ให้นักศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนโดยเขียนลงไป ในรายงานหรือชิ้นงานว่าใครทำหน้าที่อะไร แบ่งหน้าที่ให้ชัดเจนและให้นักศึกษาคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน พร้อมทั้งตั้งคำถามเกี่ยวกับงานที่ทำ
4. ด้านการวัดและประเมินผลมีการประเมินแบบมีส่วนร่วมที่ไม่ชัดเจนรวมถึงการประเมินให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง ไม่เป็นระบบ	4. จัดกิจกรรมติดตามการวัดและประเมินผลระหว่างครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์เพื่อเสนอแนะแนวทางให้นักศึกษาในเรื่องให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเมินโดยผู้สอน พร้อมทั้งให้นักศึกษาจัดให้ผู้เรียนประเมินตนเองและบอกข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตนเอง หรือสะท้อนความคิดหลังการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนา/ปรับปรุงตนเองมากขึ้น

5.7) ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาในการมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการพี่เลี้ยง
2. ควรมีการศึกษาลักษณะและผลกระทบของการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาแบบพหุวิธี

6. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

- 6.1) ประมวลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวม ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การผลิตและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร นำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 6.1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

โปรแกรมวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	7	5.98
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	21	17.95
คอมพิวเตอร์ศึกษา	10	8.55
ภาษาอังกฤษ	6	5.13
ภาษาจีน	10	8.55
ภาษาไทย	10	8.55
สังคมศึกษา	23	19.66
พลศึกษา	10	8.55
การประถมศึกษา	10	8.55
การศึกษาปฐมวัย	10	8.55
รวม	117	100.00

จากตารางที่ 6.1 พบว่า จำนวนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งหมด 10 โปรแกรมวิชา จำนวน 117 คน อยู่ระหว่าง 6 -23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.13 – 19.66

6.2) การสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบผลดังนี้

การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ต่อตนเอง การมีจิตสำนึกเคารพสิทธิของผู้อื่น บทบาทครูผู้สอนถูกปรับเปลี่ยนจากการเป็นผู้บรรยาย เป็นการเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้เรียนเน้นการชี้แนะมากกว่าการบอกหรืออธิบายองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถมีวิคิดด้วยตนเองได้ พร้อมทั้งทั้งการใช้แนวคิดการวิจัยเป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาให้มีความ

น่าสนใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสงสัย อยากคิด อยากแก้ปัญหา และอยากหาคำตอบให้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม : ตระหนักรู้คือพร้อม หมายถึง การที่ได้มีพัฒนาการทางด้านต่างๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพียงพอที่จะรับรู้สิ่งต่างๆ ได้โดยไม่มีสิ่งใดเป็น อุปสรรค ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการกระทำนั้นๆ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา เช่น การฟังอย่างลึกซึ้ง (deep listening) การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflective thinking) กิจกรรม Body Scan

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ : ถามคือสอน หมายถึง การใช้คำถามที่กระตุ้นความคิดของ ผู้เรียน ให้อยากหาคำตอบ อยากแก้ปัญหา และอยากคิดต่อ ทำให้ผู้เรียนเกิดแนวความคิดความเข้าใจที่ถูกต้องและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนจะเกิดทักษะ ซึ่งคำถามดังกล่าวเป็นคำถามที่สอดคล้องกับแนวคิด RBL ในการค้นคว้าสิ่งที่ต้องการจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ทราบคำตอบและสามารถเปรียบเทียบคำตอบที่ได้มาว่าควรเชื่อถือหรือไม่

ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ : ปฏิบัติได้คือเข้าใจ หมายถึง ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดค้น วิเคราะห์ แก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบโดยเน้นการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสื่อสาร แลกเปลี่ยนวิธีคิดซึ่งกันและกัน ครูมีบทบาทในการเป็นผู้ชี้แนะ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาได้อย่างอิสระ

ขั้นที่ 4 ประเมินแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : สะท้อนคิดคือเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยที่ผู้เรียนได้ออกมานำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหา ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ ผู้เรียน แต่ละคนอาจจะนำเสนอในรูปแบบเดียวกัน หรือแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้หรือมวลประสบการณ์ของผู้เรียนเอง และมีการอภิปรายร่วมกัน บทบาทครูในช่วงนี้เน้นบทบาทการเป็นโค้ช หรือการชี้แนะโดยการใช้คำถาม หรือส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถามผู้นำเสนอ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน พร้อมทั้งใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา เช่น การฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep listening) เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการนำเสนอของเพื่อนอย่างมีความหมาย

ขั้นที่ 5 สะท้อนการเรียนรู้สู่การพัฒนา: เขียนคือคิด หมายถึง กระบวนการคิดไตร่ตรอง ทบทวน (Reflective Thinking) โดยการเขียนสรุปความรู้หลังจากที่ได้เรียนรู้ไว้เป็นองค์ความรู้ของตนเอง

6.3) การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1. ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการแนวคิด CCR การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา ผลดังตาราง 2 - 6

ตารางที่ 6.2 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ ของความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการแนวคิด CCR

ความรู้	คะแนน	Mean	S.D.	ร้อยละ
1. จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)	8.00	7.00	1.22	87.50
2. ระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)	13.00	11.66	1.55	89.69
3. การวิจัยเป็นฐาน/การเรียนรู้ฐานวิจัย (Research-based learning)	9.00	7.73	1.56	85.86
รวม	30	26.39	3.95	87.95

จากตารางที่ 6.2 พบว่า ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการแนวคิด CCR โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 87.95 และในรายด้าน พบว่า ด้านระบบพี่เลี้ยง คิดเป็นร้อยละ 89.69 ด้านจิตตปัญญาศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.50 และด้านการวิจัยเป็นฐาน/การเรียนรู้ฐานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 85.86 ซึ่งทั้งภาพรวมและรายด้านนักศึกษามีความรู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 6.3 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR

รายการ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนสอน			
1.1 ศึกษาขอบเขตเนื้อหาวิชาที่สอน ทบทวนเนื้อหา ก่อนสอน	4.48	0.55	มาก
1.2 ทบทวนเนื้อหาที่สอน	4.50	0.63	มากที่สุด
1.3 มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเพื่อ นำมาใช้ประกอบการสอน	4.50	0.55	มากที่สุด
1.4 เตรียมสื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์สำหรับการสอน	4.52	0.66	มากที่สุด
รวม	4.50	0.60	มากที่สุด
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญา	4.27	0.62	มาก
ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้	4.39	0.58	มาก

รายการ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ	4.39	0.62	มาก
ขั้นที่ 4 ประเมินและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.34	0.64	มาก
ขั้นที่ 5 สะท้อนการเรียนรู้สู่การพัฒนา	4.30	0.70	มาก
รวม	4.34	0.63	มาก
3. ด้านการประเมินการเรียนรู้และนำผลการประเมินไปใช้			
3.1 นักศึกษาประเมินตนเองในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนสอน	4.27	0.54	มาก
3.2 นักศึกษาประเมินตนเองในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ	4.27	0.76	มาก
3.3 นำผลประเมินไปปรับปรุง/พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.36	0.65	มาก
รวม	4.30	0.65	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการจัดการเรียนรู้			
4.1 นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพี่เลี้ยงในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนสอน	4.23	0.74	มาก
4.2 นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพี่เลี้ยงหลังจากการจัดการเรียนการสอน	4.32	0.64	มาก
4.3 นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูคนอื่นในกลุ่มสาระ	3.93	0.85	มาก
4.4 ยอมรับข้อเสนอแนะจากครูพี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	4.61	0.54	มากที่สุด
รวม	4.27	0.69	มาก

จากตารางที่ 6.3 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ของนักศึกษา อยู่ระดับมากถึงมากที่สุดทั้งรายด้านและรายการย่อย โดยด้านการเตรียมความพร้อมก่อนสอนมีระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านด้านการประเมินการเรียนรู้และนำผลการประเมินไปใช้ตามลำดับ

ตารางที่ 6.4 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความเสียสละ

ที่	รายการ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ข้าพเจ้าแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	3.59	0.54	บ่อยมาก
2	ข้าพเจ้าอาสาช่วยงานของโรงเรียนก่อนเริ่มกิจกรรม	3.54	0.59	บ่อยมาก
3	ข้าพเจ้าอาสาช่วยงานเพื่อน ๆ แม้ติดภารกิจส่วนตัว	3.30	0.59	บ่อย
4	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมในวันหยุด	3.11	0.67	บ่อย
5	ข้าพเจ้าอาสาช่วยงานโรงเรียนในวันหยุด	3.22	0.76	บ่อย
6	ข้าพเจ้าแบ่งปันของบริโภคให้เพื่อน ๆ อยู่เสมอ	3.46	0.55	บ่อย
7	ข้าพเจ้าอาสาช่วยเพื่อนทำงานแม้เป็นงานยากลำบากหรือมีอุปสรรคมากมาย	3.39	0.61	บ่อย
8	ข้าพเจ้าสละทรัพย์สินหรือสิ่งของเพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้อื่นที่ทำความดี	3.33	0.79	บ่อย
9	ข้าพเจ้าอาสาช่วยงานคุณครูที่โรงเรียน	3.59	0.50	บ่อยมาก
10	ข้าพเจ้าเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น ๆ	3.30	0.73	บ่อย
11	ข้าพเจ้าช่วยชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่เพื่อนกำลังเผชิญอยู่	3.30	0.73	บ่อย
12	ข้าพเจ้าทำงานแทนเพื่อนร่วมกลุ่มเมื่อเพื่อนติดภารกิจ	3.26	0.71	บ่อย
13	ข้าพเจ้าแบ่งเวลามาช่วยสอนเสริมให้กับนักเรียน	3.09	0.84	บ่อย
14	ข้าพเจ้าให้ผู้อื่นยืมอุปกรณ์เครื่องใช้ในการเรียนการสอน	3.43	0.72	บ่อย
15	ข้าพเจ้าจะรับอาสาในการคิดวางแผนดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม	2.96	0.79	บ่อย
16	ข้าพเจ้าไปช่วยงานประเพณีต่างๆ แม้มีอุปสรรคในการเดินทาง	3.22	0.81	บ่อย
17	ข้าพเจ้าอาสาช่วยงานคุณครูแม้เป็นวันหยุด	3.24	0.71	บ่อย
18	ข้าพเจ้าร่วมทำกิจกรรมนอกพื้นที่กับคุณครู	3.43	0.69	บ่อย
19	ข้าพเจ้าทำงานกลุ่มกับเพื่อนจนเสร็จแม้จะเกินเวลาที่กำหนด	3.54	0.62	บ่อยมาก
20	ข้าพเจ้าอาสาทำงานกลุ่มจนเสร็จแม้ร่างกายอ่อนเพลีย	3.35	0.67	บ่อย
21	ข้าพเจ้าอาสาช่วยคุณครูถือสิ่งของ	3.46	0.59	บ่อย

ที่	รายการ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
22	ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ขณะทำงานกลุ่ม	3.20	0.72	น้อย
23	ข้าพเจ้าช่วยแบ่งเบาภาระงานของเพื่อน	3.26	0.57	น้อย
24	ข้าพเจ้าอาสาช่วยกิจกรรมของโรงเรียนทั้ง ๆ ที่สภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย	3.54	0.62	น้อยมาก
25	ข้าพเจ้าบริจาคทรัพย์เพื่อร่วมงานบุญประเพณี	3.20	0.78	น้อย
26	ข้าพเจ้าอธิบายวิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เพื่อนฟัง	3.33	0.70	น้อย
27	ข้าพเจ้าบริจาคทรัพย์เพื่อร่วมสมทบทุนในกิจกรรมต่างๆ	3.09	0.78	น้อย
28	ข้าพเจ้าแบ่งปันความรู้และประสบการณ์กับเพื่อนเกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.35	0.67	น้อย
29	ข้าพเจ้าอาสาช่วยทำความสะอาดหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม	3.41	0.62	น้อย
30	ข้าพเจ้าช่วยผู้อื่นทำงาน	3.65	0.53	น้อยมาก
รวม		3.34	0.67	น้อย

จากตารางที่ 6.4 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ ความคิด และสิ่งของ โดยรวมมีการปฏิบัติบ่อย โดยพฤติกรรมที่มีการแสดงออกซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่นทำงาน รองลงมาเป็นแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น อาสาช่วยงานคุณครูที่โรงเรียน และอาสาช่วยงานของโรงเรียนก่อนเริ่มกิจกรรม ทำงานกลุ่มกับเพื่อนจนเสร็จแม้จะเกินเวลาที่กำหนด อาสาช่วยกิจกรรมของโรงเรียนทั้ง ๆ ที่สภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย ตามลำดับ

ตารางที่ 6.5 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาที่จัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการแนวคิด CCR และแสดงออกซึ่งความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ที่	ข้อความ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
การรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น				
1	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าตนเองมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อเจอสถานการณ์ต่างๆ	1.60	0.49	ทุกครั้ง
2	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าผู้อื่นมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อเจอสถานการณ์ต่างๆ	1.38	0.52	บางครั้ง

ที่	ข้อความ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
3	เมื่อผู้อื่นมีความทุกข์ ข้าพเจ้ารับรู้และรู้สึกเป็นห่วง	1.75	0.43	ทุกครั้ง
4	ข้าพเจ้าเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นแสดงออกว่าเขาต้องการอะไร	1.57	0.50	ทุกครั้ง
5	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจในตัวเอง เมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่น	1.83	0.38	ทุกครั้ง
รวม		1.63	0.47	ทุกครั้ง
การแสดงออกถึงความห่วงใยผู้อื่น				
6	ข้าพเจ้ารับฟังปัญหาของผู้อื่น	1.80	0.40	ทุกครั้ง
7	ข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้อื่น	1.66	0.51	ทุกครั้ง
8	ข้าพเจ้าแสดงออกถึงความห่วงใยที่มีต่อผู้อื่น	1.74	0.48	ทุกครั้ง
9	ข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเมื่อเขาต้องการความช่วยเหลือ	1.80	0.40	ทุกครั้ง
10	เมื่อมีคนมาขอให้ช่วยงาน ข้าพเจ้าพร้อมจะช่วยเหลือโดยทันที	1.77	0.42	ทุกครั้ง
รวม		1.75	0.44	ทุกครั้ง
การส่งเสริมและให้โอกาสผู้อื่น				
11	ข้าพเจ้าแนะนำแนวทางให้แก่ผู้อื่น	1.49	0.50	บางครั้ง
12	ข้าพเจ้าช่วยแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน	1.52	0.50	ทุกครั้ง
13	เมื่อทราบว่าผู้อื่นต้องการสิ่งใด ข้าพเจ้าพร้อมสนับสนุนโดยทันที	1.60	0.49	ทุกครั้ง
14	เมื่อผู้อื่นประสบความล้มเหลว ข้าพเจ้าจะให้กำลังใจและชี้แนะแนวทางให้เขาผ่านพ้นเรื่องที่ล้มเหลวนั้น	1.72	0.45	ทุกครั้ง
15	เมื่อผู้อื่นทำผิดพลาด ข้าพเจ้าจะหาวิธีการในการแก้ปัญหามากกว่าหาผู้ที่ทำผิดพลาด	1.58	0.50	ทุกครั้ง
รวม		1.58	0.49	ทุกครั้ง

จากตารางที่ 6.5 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยรวมแสดงพฤติกรรมทุกอย่าง ซึ่งมีการปฏิบัติอย่างน้อย 4-7 ครั้ง/สัปดาห์ และในด้านการส่งเสริมและให้โอกาสผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น และด้านการส่งเสริมและให้โอกาสผู้อื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 6.6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของทักษะการจัดการเรียนรู้
โดยบูรณาการแนวคิด CCR ของนักศึกษา

ที่	รายการ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม				
1	มีการใช้กิจกรรมการเตรียมความพร้อมผู้เรียนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา	4.69	0.50	ดีเยี่ยม
2	กิจกรรมเตรียมความพร้อมสามารถเตรียมผู้เรียนให้เกิดความพร้อมในการเรียนอย่างเห็นได้ชัด	4.44	0.54	ดีมาก
3	มีการใช้สื่อ / อุปกรณ์ ประกอบการนำเข้าสู่บทเรียน	4.47	0.66	ดีมาก
4	มีการเชื่อมโยงการสอนครั้งก่อนมายังครั้งนี้	4.20	0.52	ดีมาก
รวม		4.45	0.56	ดีมาก
ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ : ถามคือสอน				
5	มีการใช้คำถามชวนคิดที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในคาบเรียนนี้ (RBL)	4.38	0.59	ดีมาก
6	คำถามชวนคิดที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นคำถามที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้/อยากแก้ปัญหา/อยากตอบคำถาม/อยากพิสูจน์เพื่อหาคำตอบดังกล่าว	4.31	0.60	ดีมาก
7	คำถามชวนคิดที่ผู้สอนออกแบบขึ้นในคาบเรียนนี้สามารถเป็นฐานคิดให้ผู้เรียนนำไปสู่การปฏิบัติหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ในขั้นตอนการสอนขั้นต่อไป	4.42	0.60	ดีมาก
8	ผู้สอนมีบทบาทตามแนวทาง coaching (ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด/เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดของตนเอง/มีคำถามกระตุ้น/ไม่บอกคำตอบผู้เรียนทันที)	4.18	0.61	ดีมาก
9	ใช้สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.40	0.66	ดีมาก
รวม		4.34	0.61	ดีมาก
ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ				

ที่	รายการ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
10	กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตั้งไว้	4.38	0.56	ดีมาก
11	ลักษณะของกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการสืบค้น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผล ตามแนวทาง RBL	4.33	0.51	ดีมาก
12	ผู้สอนออกแบบให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม และผู้เรียน ได้ระดมความคิด ช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.31	0.66	ดีมาก
13	ผู้สอนมีบทบาทตามแนวทาง coaching (ช่วย กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด/เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดง ความคิดของตนเอง/มีคำถามกระตุ้น/ไม่บอกคำตอบ ผู้เรียนทันที/ไม่แทรกแซงวิธีคิดของผู้เรียน)	4.35	0.55	ดีมาก
14	มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เช่น มีการตั้งคำถาม/ข้อสงสัยในสิ่งที่ต้องการ เรียนรู้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	4.40	0.66	ดีมาก
15	ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการและเกิดผลงาน / ชิ้นงาน	4.47	0.54	ดีมาก
รวม		4.37	0.58	ดีมาก
ขั้นที่ 4 ประเมินและแลกเปลี่ยนเรียนรู้				
16	ผู้เรียนมีการสื่อสารและนำเสนอผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.29	0.57	ดีมาก
17	ผู้สอนมีบทบาทตามแนวทาง coaching (ช่วย กระตุ้นและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนนำเสนอและ ร่วมกันอภิปรายอย่างเต็มที่ /เปิดโอกาสให้ผู้เรียน แสดงความคิดของตนเอง/มีคำถามกระตุ้น/ไม่บอก คำตอบผู้เรียนทันที)	4.25	0.55	ดีมาก
18	เพื่อนในชั้นเรียนตั้งใจฟัง ระหว่างการนำเสนอผลงาน ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม (จิตตปัญญา)	4.15	0.49	ดีมาก

ที่	รายการ	Mean	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
รวม		4.23	0.54	ดีมาก
ขั้นที่ 5 สะท้อนการเรียนรู้สู่การพัฒนา				
19	ผู้สอนและผู้เรียนมีการอภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปบทเรียน (coaching)	4.38	0.56	ดีมาก
20	ผู้เรียนมีโอกาสสรุปบทเรียนด้วยตนเอง หรือ ด้วยกระบวนการกลุ่ม	4.29	0.53	ดีมาก
21	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ของตนเอง หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ในคาบเรียนนี้ (จิตตปัญญา)	4.25	0.55	ดีมาก
รวม		4.31	0.55	ดีมาก
การวัดและประเมินผล				
22	วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.44	0.60	ดีมาก
23	วัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้	4.45	0.50	ดีมาก
24	มีผลงาน / ชิ้นงาน / ภาระงาน ซึ่งเป็นหลักฐานการเรียนรู้	4.51	0.50	ดีเยี่ยม
25	จุดประสงค์การเรียนรู้ / กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.44	0.50	ดีมาก
รวม		4.46	0.53	ดีมาก
บุคลิกภาพของผู้สอนและคุณลักษณะทั่วไป				
26	ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตรกับผู้เรียน	4.55	0.79	ดีเยี่ยม
27	การใช้น้ำเสียง มีความชัดเจน	4.45	0.83	ดีมาก
28	ความมั่นใจในตนเอง	4.47	0.84	ดีมาก
29	การใช้ภาษาสื่อสารและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.42	0.79	ดีมาก
30	การควบคุมความเป็นระเบียบในชั้นเรียน	4.49	0.84	ดีมาก
รวม		4.48	0.82	ดีมาก

จากตารางที่ 6.6 พบว่า ทักษะการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิด CCR ของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดีมากในทุกด้าน โดยด้านบุคลิกภาพของผู้สอนและคุณลักษณะทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผล และด้านการเตรียมความพร้อม ตามลำดับ

2. ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับครูพี่เลี้ยง ได้แก่ การวัดทัศนคติของความสามารถในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาในเชิง Coaching and Mentoring ผลดังตาราง 6.7

ตารางที่ 6.7 แสดงร้อยละของคุณลักษณะความสามารถในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาในเชิง Coaching and Mentoring ของครูพี่เลี้ยง

คะแนน	คุณลักษณะ	ร้อยละ
38-48	ลักษณะของการเป็นโค้ชที่ดี ประสบความสำเร็จในความพยายาม ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิด มีความรับผิดชอบจริง และชอบช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงผู้เรียนที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ	93.20
27-37	ลักษณะของการมีทัศนคติในการเป็นโค้ชที่ใช้ได้ แต่ก็มีบางสิ่งที่ยังไม่สามารถปรับปรุงได้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แต่อาจยังไม่สามารถถ่ายทอดวิธีการ เพื่อดึงศักยภาพในตัวผู้เรียนออกมาแต่สามารถพัฒนาโดยฝึกการโค้ชให้มากขึ้น ถ้าพยายามมากขึ้น	6.80
16-26	ลักษณะที่แสดงออกถึงความไม่เข้าใจการเป็นโค้ชที่ดี เพราะยังใช้วิธีการแนะนำแบบดั้งเดิม โดยใช้วิธีการที่ไม่พัฒนาทักษะการคิดแก่ผู้เรียน แต่สามารถพัฒนาโดยฝึกการโค้ชให้มากขึ้น และเอาใจใส่ผู้เรียนมากขึ้น	0.00

จากตารางที่ 6.7 พบว่า ครูพี่เลี้ยงร้อยละ 93.20 มีลักษณะของการเป็นโค้ชที่ดี ประสบความสำเร็จในความพยายาม ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิด มีความรับผิดชอบจริง และชอบช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงผู้เรียนที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ รองลงมาเป็นร้อยละ 6.80 ลักษณะของการมีทัศนคติในการเป็นโค้ชที่ใช้ได้ แต่ก็มีบางสิ่งที่ยังไม่สามารถปรับปรุงได้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แต่อาจยังไม่สามารถถ่ายทอดวิธีการ เพื่อดึงศักยภาพในตัวผู้เรียนออกมาแต่สามารถพัฒนาโดยฝึกการโค้ชให้มากขึ้น ถ้าพยายามมากขึ้น ตามลำดับ

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์ ได้แก่ การนำกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ พบผลที่เกิดขึ้นตามมุมมองและประสบการณ์ของอาจารย์นิเทศก์ดังนี้

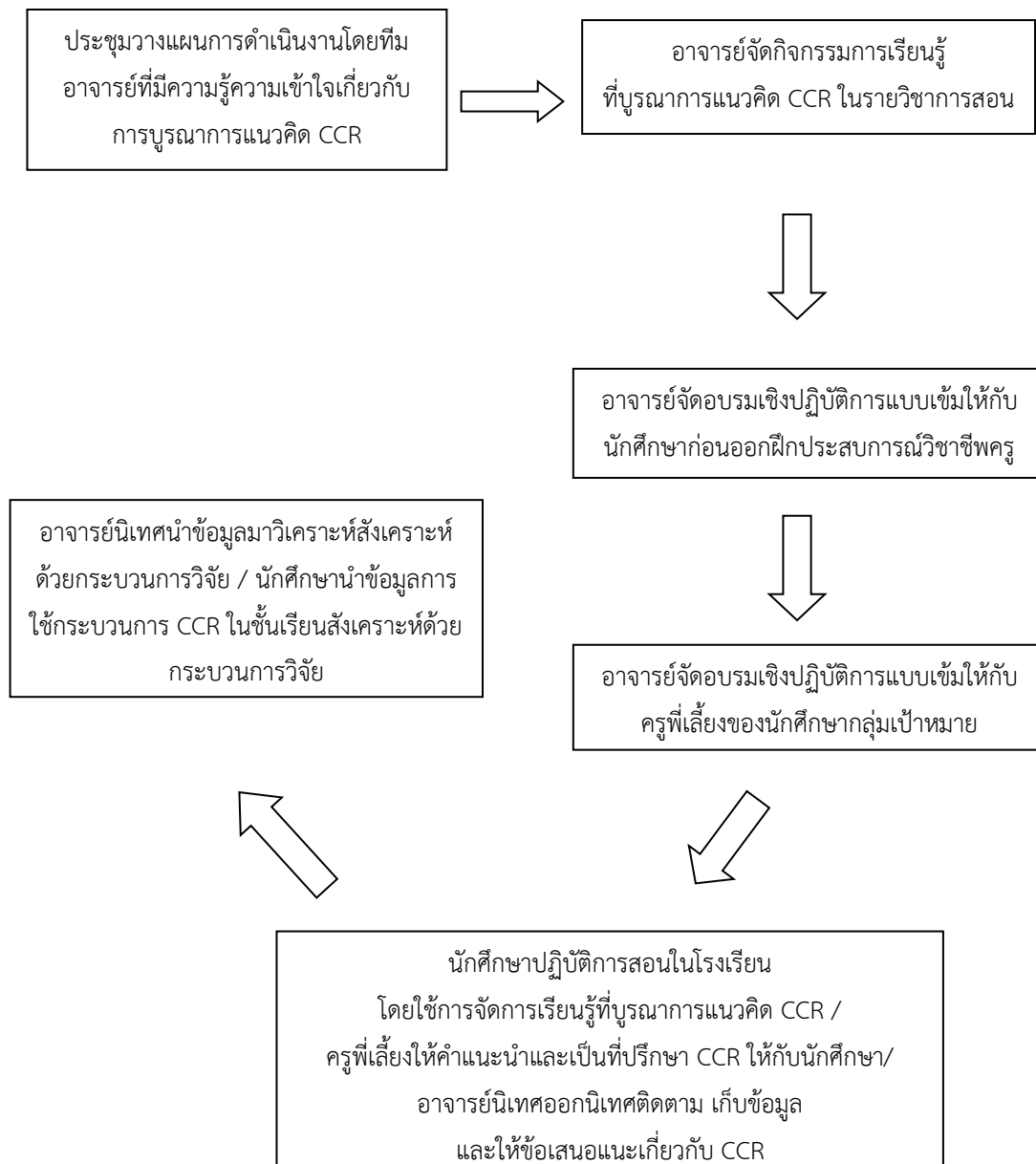
1) ข้อดีของการใช้จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR

- นักศึกษาและอาจารย์นิเทศได้มีโอกาสในการพูดคุยปรึกษากันมากขึ้น ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีทั้งตัวผู้สอน และนักเรียน เพราะกิจกรรมเน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าในสิ่งที่จะเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรม CCR ส่งผลให้นักเรียนตั้งใจและรู้จักตนเองและผู้อื่น เข้าใจตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเป็นอย่างดี จึงส่งผลให้เกิดการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เกิดความรับผิดชอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
- ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว เพราะผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตหลายด้านที่ล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานหรืออยู่ร่วมกับสังคมในอนาคต
- นักศึกษาได้ปรับฐานใจก่อนจะเปิดรับความรู้ซึ่งอยู่ที่สมองหรือฐานหัว นักศึกษาจะสามารถรับรู้ และมีสมาธิในการเรียน รวมถึงเปิดใจรับความรู้ต่างๆ ได้ดีขึ้นรวมถึงตระหนักถึงความรู้เหล่านั้นได้มากขึ้น และในส่วนกระบวนการโค้ชชิ่งและการเรียนรู้ฐานวิจัยนั้น สามารถช่วยให้นักศึกษาสามารถสืบเสาะหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากการตั้งคำถามของตนเองและของครูได้ดีขึ้น
- หากในรายวิชาสามารถจัดได้ทุกชั้นตอน จะทำให้เด็กเกิดความเข้าใจในเนื้อหาต่างๆ มีทักษะการคิดที่ดี และเป็นระบบ เด็กจะสามารถ จำและวิเคราะห์ เรื่องที่ตนเองได้เรียนผ่านมา ได้นานกว่าการสอนธรรมดาที่เน้นการบรรยายของครู
- สามารถทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้หลายแบบ นักเรียนสามารถใช้ความคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดของตนเองได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของครูและเด็ก

2) ข้อจำกัดของการใช้จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR

- การวางแผนและการเตรียมตัวใช้เวลาค่อนข้างนานเพื่อให้ได้ผลตามจุดประสงค์ที่กำหนด เพราะผู้สอนต้องเตรียมตัวให้มีความพร้อมหลายๆ ด้าน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผลกิจกรรม CCR สื่อ และอุปกรณ์
- ความเข้าใจในขั้นตอนการสอนที่บูรณาการแนวคิด CCR ของครู หากไม่เข้าใจในรายละเอียดอาจทำให้แนวทางการสอนไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้
- หากห้องเรียนมีจำนวนผู้เรียนในปริมาณมาก จะควบคุมได้ยาก และใช้เวลาในการจัดการผู้เรียนค่อนข้างนาน ไม่สามารถดูแลผู้เรียนได้ทั่วถึง ไม่เกิดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้แบบ 100% เพราะ เมื่อให้มีการจัดกลุ่มทำการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ส่วนใหญ่จะ ไม่ใช่เรื่องเรียน

6.4) การหาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จากผลลัพธ์ที่เกิดกับนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ เกิดจากแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ CCR ดังนี้

ภาพที่ 3 ผลลัพธ์ที่เกิดกับนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ เกิดจากแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ CCR

6.5) ข้อเสนอแนะทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยส่งเสริมกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครู ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1. มหาวิทยาลัยควรมีการสร้างร่วมมือกับโรงเรียน หรือการกำหนดให้มีโรงเรียนที่เป็นต้นแบบนำร่องการใช้การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ทั้งระบบ ประกอบด้วย ครูประจำการ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้และพัฒนา รูปแบบและกระบวนการใช้แนวคิด CCR ในภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
2. คณะหรือมหาวิทยาลัย ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำแนวคิด CCR มาปรับใช้ในบริบทมหาวิทยาลัยของตนเอง ซึ่งอาจจะจัดให้มีบรรยายภาคดังกล่าวในระดับภูมิภาคอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้กระบวนการ CCR ขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปในทิศทางที่เกิดจากความเข้าใจร่วมกัน

6.6) การบูรณาการและผลการบูรณาการกับงานอื่นๆ

การดำเนินการภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) มีรายละเอียดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับมาตรฐานการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งถือเป็นการดำเนินการที่ชัดเจนเห็นเป็นรูปธรรมที่จะตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าว ทั้งในแง่ของการผลิตครู การพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาครู รวมถึงการพัฒนาครูประจำการในสถานศึกษาในบทบาทของครูพี่เลี้ยง และการพัฒนาอาจารย์ระดับอุดมศึกษาโดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR เป็นตัวขับเคลื่อน

6.7) ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

- การจัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR สำหรับนักศึกษาอยู่ในระยะเวลาที่สั้นไป ส่งผลถึงความเข้าใจของนักศึกษาในการนำสู่การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนจริงของตนเอง
- ไม่มีการกำหนดช่วงเวลาสำหรับนักศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการนำการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ไปใช้ในบริบทการจัดการเรียนการสอนระหว่างฝึกประสบการณ์

แนวทางแก้ไข

- ควรจัดให้มีกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR โดยสอดแทรกไปในวิชาด้านการสอนในทุกโปรแกรมวิชา เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ผ่านแนวคิด CCR มากขึ้น รวมถึงการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบเข้มให้นักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งอาจจะจัดในระยะเวลา 2-3 วันเพื่อเป็นการทบทวนที่ครอบคลุมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

- ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยอาจจะจัดภาคเรียนละ 2 ครั้ง คือ ระหว่างภาคเรียน และปลายภาคเรียนหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติการสอนในแต่ละภาคเรียน

2. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูพี่เลี้ยง

- ครูพี่เลี้ยงไม่ได้เกิดกระบวนการนำแนวคิด CCR ไปปฏิบัติจริงในการสอนของตนเอง ส่งผลให้การให้คำปรึกษาตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR สำหรับนักศึกษาในความดูแลไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะได้ชัดเจน

- การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการแนวคิด CCR ให้กับครูพี่เลี้ยงนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ด้วยเนื่องจากการดำเนินการครั้งนี้เป็นการขยายผลสู่นักศึกษาทุกโปรแกรมวิชา จึงทำให้มีจำนวนครูพี่เลี้ยงที่มากขึ้น ซึ่งการเชิญครูพี่เลี้ยงเข้าร่วมอบรมในบางโรงเรียนมีครูที่เกี่ยวข้องหลายคน เช่น โรงเรียนละ 8-9 คน จึงทำให้ครูไม่สะดวกในการมาอบรมครบตามจำนวน เพราะอาจจะเกิดผลกระทบกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน จึงทำให้ครูที่สามารถเข้าร่วมอบรมได้จริงมีประมาณ 50% ของจำนวนทั้งหมดเท่านั้น

- การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูพี่เลี้ยงด้วยข้อจำกัดในด้านของระยะเวลา ซึ่งจัดขึ้นเพียง 1 วัน จึงอาจจะทำให้ความรู้ความเข้าใจของครูที่มีต่อแนวคิดดังกล่าวอาจจะได้ไม่ครบถ้วน

- ครูพี่เลี้ยงไม่ได้เกิดกระบวนการนำแนวคิด CCR ไปปฏิบัติจริงในการสอนของตนเอง ส่งผลให้การให้คำปรึกษาตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR สำหรับนักศึกษาในความดูแลไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะได้ชัดเจน

แนวทางแก้ไข

- ควรจัดให้มีกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูพี่เลี้ยงและการติดตามให้ครูพี่เลี้ยงได้นำการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ไปทดลองใช้จริงในชั้นเรียนเพื่อให้ครูได้มีประสบการณ์ตรงของตนเอง และสามารถให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

- การมีการกำหนดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เป็นตัวแทนหลักของแต่ละโรงเรียน เพื่อเป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำกับเพื่อนครูเกี่ยวกับแนวคิด CCR
- อาจจะให้ชั่วโมงการอบรมของครูดังกล่าวสามารถเป็นชั่วโมงสะสมเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครู หรือชั่วโมง PLC และสามารถนำไปใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะได้
- การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการแนวคิด CCR ในลักษณะของหลักสูตรการอบรมคู่มือสำหรับครู โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาที่ใช้แนวคิด CCR โดยเฉพาะ หรือการเปิดหลักสูตรให้กลุ่มครูที่สนใจเข้ามาร่วมเรียนรู้
- จัดให้มีงบประมาณสนับสนุนการเดินทางสำหรับครูพี่เลี้ยงที่มาเข้าร่วมการอบรม

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับอาจารย์นิเทศ

- ประสบการณ์ด้าน CCR ของอาจารย์นิเทศในแต่ละโปรแกรมวิชามีความแตกต่างกันส่งผลต่อทิศทางการให้คำแนะนำกับนักศึกษาในโปรแกรมวิชาของตนเอง

แนวทางแก้ไข

- คณะควรจัดให้มีการประชุมถอดบทเรียนการนำแนวคิด CCR มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับคณาจารย์ พร้อมทั้งเตรียมชั้นเรียนตัวอย่างเพื่อให้คณาจารย์ได้ศึกษาและเข้าใจร่วมกัน

4. ปัญหาอื่นๆ

- ในบางรายวิชา เช่น วิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาจีน หรือพลศึกษา อาจจะมีลักษณะของเนื้อหาที่ทำให้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบคำถาม หรือออกแบบปัญหาที่จะนำไปให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์หาคำตอบด้วยตนเองนั้นค่อนข้างยาก ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ฐานวิจัย (RBL)

แนวทางแก้ไข

- ควรมีการจัดอบรมโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญในแนวคิด RBL ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาอื่นๆ

6.8) ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบาย และการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับคณะฯ ที่เชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และครูพี่เลี้ยง
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมระหว่างมหาวิทยาลัย กับสถานศึกษา

7. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

7.1) ประมวลการดำเนินงานของระดับมหาวิทยาลัย

1) การดำเนินงานประสานทำความเข้าใจกับผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับกระบวนการในการผลิตที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยได้ดำเนินงานในระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม 2561 ณ ห้องประชุมสีชมพู มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวนทั้งสิ้น 52 คน

2) นักวิจัย/อาจารย์ผู้สอนพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ในระหว่างวันที่ 25-26 สิงหาคม 2561 ณ ห้องประชุมสีชมพู มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 50 คน

3) พัฒนาอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการโค้ช และ PLC และหาแนวทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน ในระหว่างวันที่ 25-26 สิงหาคม 2561 ณ ห้องประชุมสีชมพู มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวนทั้งสิ้น 83 คน

4) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์นิเทศก์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพร้อมเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฝึกใช้วัตรกรรมที่ได้รับการพัฒนามากับนักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงที่ได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกับอาจารย์นิเทศเป็น “โค้ช” ที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยได้ดำเนินการนิเทศติดตาม ประเมินรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนได้รับการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ Active Learning บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง ประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามตัวชี้วัดการประเมิน

นักศึกษาครูด้านการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ในระหว่างเดือนกันยายน – ธันวาคม 2561

5) จัดเวที PLC ระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและถอดบทเรียนเพื่อพิจารณาแนวทางในการนำไปปรับปรุงการนิเทศแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละภาคเรียนต่อไป โดยได้ดำเนินการในวันที่ 12 มกราคม 2562 ณ ห้องประชุมสีชมพู มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 125 คน

7.2) ประมวลองค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัย

กระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน เป็นกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยเริ่มต้นจากความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยร่วมมือพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ กิจกรรมการพัฒนาอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การสร้างชุมชนสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการโค้ช และ PLC และหาแนวทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน ทำให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันในการผลิตและพัฒนาครู เป็นผลทำให้เกิดกระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถสะท้อนได้จากผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

7.3) ประมวลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัย แยกเป็นผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง

7.3.1) ผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ สังเกตเห็นว่าในแผนการสอนแรกๆ นักเรียนยังสะท้อนกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาได้ยังไม่ดีเท่าที่ควร แต่นักเรียนก็มีพัฒนาการในการสะท้อนกิจกรรมดีขึ้นในคาบถัดๆ ไป และในการให้นักเรียนทำกิจกรรมการคิดเชิงเหตุและผลจะสังเกตได้ว่านักเรียนยังไม่สามารถที่จะคิดเชิงเหตุและผลได้ดีเท่าที่ควร อาจเกิดจากปัจจัยหลายๆ อย่าง รวมถึงตัวครูผู้สอนเองด้วย และในส่วนของการทำงานที่จะทำหน้าที่เป็นโค้ช คอยให้คำปรึกษา คำแนะนำกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดหาคำตอบและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในส่วนของทักษะที่เกิด

จากการทำโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยโครงงานฐานวิจัย ได้รู้เทคนิคการสอนใหม่ๆ วิธีการคิดแนวใหม่ๆ และกิจกรรมสนุกๆมากมาย มาปรับใช้ในการสอน และยังได้ฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ๆ มีการหาวิธีการแก้ปัญหาจากสิ่งที่เกิดขึ้น สามารถประยุกต์ใช้สื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาต่างๆที่หลากหลายมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนมีการเล่นบทบาทสมมติ เพื่อให้เรียนสามารถจำสิ่งที่ได้ทำได้ดีขึ้น ครูทำหน้าที่โค้ชผู้เรียนให้ฝึกคิดหาคำตอบด้วยตนเอง และกระบวนการคิดเชิงเหตุและผล สังเกตได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถคิดเชิงเหตุและผลได้ดี อาจจะมีหลายปัจจัยที่ทำให้ผลเป็นเช่นนั้น ทักษะที่เกิดจากการทำโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยโครงงานฐานวิจัย ได้เรียนรู้วิธีการคิดแนวใหม่ๆ การค้นคว้าหาเทคนิคการสอนใหม่ๆ มาปรับใช้ในการสอน ได้ฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทุกครั้งหลังจากที่สอนได้กลับมานั่งคิดทบทวนวิธีการแก้ปัญหาจากสิ่งที่เกิดขึ้น และมีทักษะการประยุกต์ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น และจากการใช้แผนจัดการเรียนรู้ที่ทดลองการใช้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย (Research-Based Learning) ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) และระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) พบว่านักเรียนให้ความสนใจในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากมีกิจกรรมมาสอดแทรกในเนื้อหาที่สอนเสมอ สำหรับการสะท้อนกิจกรรมนั้นยังไม่ถึงใจความและส่วนที่สำคัญ เนื่องจากนักเรียนบางคนยังไม่สามารถสะท้อนได้ บางคนสะท้อนออกมาในรูปแบบของข้อคิด คำคม แต่สิ่งที่ได้สะท้อนออกมานั้นก็มีความคล้ายกับสิ่งที่ผู้สอนคาดหวังไว้ จึงทำให้การเรียนรู้นั้นเกิดผลดี

7.3.2) ผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์นิเทศ

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศจะคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ และคอยตรวจสอบความเรียบร้อยของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่ออนุมัติในการสอนแต่ละแผน และตรวจการเขียนบันทึกหลังแผนการสอน ตรวจสอบความเรียบร้อยของแผนการจัดการเรียนการสอนการจัดองค์ประกอบส่วนต่างเพื่อส่งถึงผู้บริหารเพื่อตรวจสอบอีกครั้งในการอนุมัติให้สามารถนำไปปฏิบัติการสอนได้จริง และคอยชี้แนะแนวทางการสอนและบริบทของนักเรียนในแต่ละห้อง ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ คอยให้คำแนะนำในเรื่องวิธีการสอน แนะนำกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาบางกิจกรรมที่น่าสนใจและนำมาปรับใช้ในชั้นเรียนได้ ให้คำแนะนำในเรื่องของการนำเข้าสู่กิจกรรม สอนในเรื่องของเทคนิคต่างๆ อีกทั้งยังช่วยตรวจแผนจัดการเรียนรู้ และให้ปรับแก้ตามความเหมาะสม

7.3.3) ผลที่เกิดขึ้นกับครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงมีบทบาทในการคอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในเรื่องของการทำกิจกรรมต่าง ๆ นัดหมายการปฏิบัติงาน มอบเนื้อหาและแผนการสอน ตรวจแผน ปรับปรุงแก้ไข และส่งคืนให้

นักศึกษา ให้คำแนะนำและสนับสนุนวัสดุในการทำสื่อเท่าที่โรงเรียนจะสนับสนุนได้ สังเกตการสอน ประเมินผลการสอนแล้วบันทึกลงในแบบประเมิน และควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีการจัดการเรียนรู้พร้อมกับวิเคราะห์แผนการจัดการ เรียนรู้ก่อนจะนำไปใช้จริงและให้ข้อเสนอเกี่ยวกับกิจกรรมที่ต้องทำ และช่วยจัดระบบนักเรียนในอยู่ ในความเรียบร้อย มีการสนับสนุนให้ดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างดีให้ความสำคัญต่อการตรงต่อเวลาดูแล ควบคุมภายในชั้นเรียนช่วย มีความรับผิดชอบปฏิบัติต่อหน้าที่ได้ดีเยี่ยมไม่ละเลยหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ครูพี่เลี้ยงมีบทบาทหน้าที่ในการให้คำแนะนำในการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมที่นำมาสอดแทรกในแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ หลากหลายรูปแบบ เช่น การทดลอง เกมต่างๆ นอกจากนี้ยังคอยชี้แนะเทคนิคการสอนใหม่ๆ ในการ นำไปปรับใช้กับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน ครูพี่เลี้ยงมีบทบาทในการคอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษา ในเรื่องของการทำกิจกรรมต่างๆ การจัดทำแผนการเรียนรู้ และยังช่วยควบคุมชั้นเรียน อีกทั้งยังช่วย เพิ่มเติมในส่วนของเนื้อหาที่ขาดไปให้กับนักเรียนอีกด้วย

7.3.4) ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย (Research-Based Learning) ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) และระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) (สะท้อนผลการเรียนรู้ และทักษะ ที่เกิดจากการทำกิจกรรม)

การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย พบว่า นักเรียนเกิดการ เรียนรู้สามารถสะท้อนกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาได้ และนักเรียนยังเกิดทักษะการเป็นผู้นำและการ ทำงานเป็นทีมได้ดีมากขึ้น มีการยอมรับฟังความคิดของผู้อื่นมากขึ้น มีการวางแผนก่อนเริ่มงาน มีแบ่ง งานกันภายในกลุ่มชัดเจน และนักเรียนส่วนใหญ่สนุกสนานกับกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาเป็นอย่างมาก นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นจากเดิมจากการสังเกตและการตอบคำถาม นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมเองจนเกิดการเรียนรู้และนักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนมากยิ่งขึ้นและได้ เข้าใจในตัวนักเรียนมากขึ้นในแต่ละด้าน เกิดทักษะการจัดการชั้นเรียนที่ดีขึ้นและเข้าใจระบบในการ จัดเตรียมกิจกรรมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นักเรียนเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย จากการเรียนรู้พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถสะท้อนกิจกรรมจิตต ปัญญาศึกษาได้ ส่วนในระหว่างทำกิจกรรมนักเรียนแต่ละคนมีทักษะในการทำงานกลุ่มดีมากมีการ แบ่งงานกันชัดเจน มีการวางแผนก่อนเริ่มงาน แต่ก็ยังมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ยังไม่สามารถคิดเชิงเหตุ ผลได้ และพบว่านักเรียนเกิดทักษะในการคิดมากขึ้นเมื่อเทียบกับสัปดาห์แรกๆ ที่เริ่มจัดการเรียนการ สอน จากการทำกิจกรรมจิตปัญญานั้น อาจมีปัญหาในเรื่องของเวลาที่ไมเพียงพอสำหรับการทำ จาก การทำกิจกรรมไปนั้น ตัวผู้สอนเองได้ดำเนินงานไปแล้ว 1 แผนการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนส่วน

ใหญ่เกิดความสนุกสนานเป็นอย่างมาก เวลาให้สะท้อนกิจกรรมผลที่ออกมาก็ดี และเป็นที่น่าสนใจสำหรับครูผู้สอนเสมอ

7.4) ประมวลข้อมูลและข้อเสนอแนะทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยหรือคณะ รวมทั้งวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นรายมหาวิทยาลัย

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	กลไกความร่วมมือ
1	การประสานทำความเข้าใจกับผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ระดับหลักสูตร</u> ประธานสาขาวิชา และนักวิจัยของแต่ละสาขาร่วมทำความเข้าใจกับผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย
2	พัฒนาอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการโค้ช และ PLC	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	กลไกความร่วมมือ
		- รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จัดโครงการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการโค้ช และ PLC - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ระดับหลักสูตร</u> นักวิจัยของแต่ละสาขาทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการโค้ช และ PLC และสรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย</u> - อาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยงร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการโค้ช และ PLC
3	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันและหาแนวทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง - รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จัดโครงการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันและหาแนว

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	กลไกความร่วมมือ
		ทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กลุ่มเป้าหมายร่วมกัน - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ระดับหลักสูตร</u> นักวิจัยของแต่ละสาขาทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเพื่อทำ ความเข้าใจร่วมกันและหาแนวทางการนิเทศนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย</u> - อาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเพื่อทำ ความเข้าใจร่วมกันและหาแนวทางการนิเทศนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน
4	นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กลุ่มเป้าหมายนำความรู้ไปใช้ใน สถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชน วิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC)	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็น ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการ ดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการ ดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย</u>

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	กลไกความร่วมมือ
		- อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครูและอาจารย์นิเทศทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาบัณฑิตครูพร้อมเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฝึกใช้นวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนามาแก่นักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงที่ได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกับอาจารย์นิเทศเป็น “โค้ช” ที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
5	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษาครูโดยอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา กลุ่มเป้าหมาย อาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยงประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา
6	จัดเวที PLC ระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและถอดบทเรียนเพื่อพิจารณาแนวทางในการ	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	กลไกความร่วมมือ
	นำไปปรับปรุงการนิเทศก์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละภาคเรียนต่อไป	- คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง - รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จัดโครงการเวที PLC ระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและถอดบทเรียนเพื่อพิจารณาแนวทางในการนำไปปรับปรุงการนิเทศก์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละภาคเรียนต่อไป - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย</u> - อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและถอดบทเรียนเพื่อพิจารณาแนวทางในการนำไปปรับปรุงการนิเทศก์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละภาคเรียนต่อไป
7	ถอดองค์ความรู้และ KM	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	กลไกความร่วมมือ
		- รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สรุปลงการถอดองค์ความรู้และ KM - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย</u> - ถอดองค์ความรู้และ KM เพื่อให้ได้ชุดความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์_และนำเสนอข้อเรียนรู้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน
8	ทีมวิจัยหลักของโครงการดำเนินการพัฒนาครูของครู นักศึกษาชั้นปีที่ 5 และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษารุ่นต่อไปตามแนวทางการดำเนินงานในระยะที่ 1 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและมีความยั่งยืนในคณะครุศาสตร์	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง - รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ดำเนินการพัฒนาครูของครู นักศึกษาชั้นปีที่ 5 และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษารุ่นต่อไป - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย</u>

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	กลไกความร่วมมือ
		- ทีมนักวิจัยและครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูในรุ่นต่อไป ดำเนินตามแนวทางการดำเนินงานในระยะที่ 1 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและมีความยั่งยืนในคณะครุศาสตร์
9	จัดเวทีจัดการความรู้เพื่อถอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานตั้งแต่ระยะที่ 1 จนถึงระยะที่ 2	<u>ระดับคณะ</u> - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - คณะกรรมการบริหารคณะครุศาสตร์ วางแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง - รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จัดเวทีถอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานตั้งแต่ระยะที่ 1 จนถึงระยะที่ 2 - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาการและบริการวิชาการ แก่สังคม ประสานงานติดต่อ <u>ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย</u> - นักวิจัย นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และครูพี่เลี้ยงร่วมกันถอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานตั้งแต่ระยะที่ 1 จนถึงระยะที่ 2 เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาระบบและกระบวนการในการผลิตและพัฒนาครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

7.5) การบูรณาการและผลการบูรณาการกับงานอื่นๆ เช่น ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ครุต้นแบบ การศึกษากับฟินแลนด์ หรืออื่นๆ

บูรณาการกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครูที่มีมาตรฐานวิชาชีพ

7.6) ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

1) ปัญหาอุปสรรคในการติดต่อประสานงานกับอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงบางท่านไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากติดภารกิจ

2) ปัญหาเรื่องเวลาซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เนื่องจากทางโรงเรียนมีกิจกรรมมากทำให้นักศึกษาไม่ได้สอนตามที่วางแผนไว้ อีกทั้งการจัดกิจกรรมตามแนวคิด CCR ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในแต่ละบทเรียนทำให้สอนไม่ทันตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อีกทั้งนักเรียนต้องได้รับการฝึกทักษะการทำข้อสอบ ONET ทำให้เวลาเรียนไม่เพียงพอ

3) ปัญหาเรื่องระยะทางในการนิเทศนักศึกษาสำหรับอาจารย์นิเทศ เนื่องจากระยะทางในการเดินทางไปนิเทศค่อนข้างไกลและอยู่บนเขาจึงทำให้ใช้เวลาในการนิเทศนักศึกษาส่วนหนึ่งค่อนข้างมาก และครูพี่เลี้ยงเองก็มีการปฏิบัติงานมากทำให้การพูดคุยตามกระบวนการ PLC ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้จึงใช้วิธีการส่งข้อความแทน

7.7 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป -

8. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กิจกรรมที่ 1 การประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับผู้บริหาร/ผู้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหาร ผู้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู

ระยะเวลา กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2561

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์สุกัญญา สีสมา

1. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับผู้บริหาร/ผู้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลทั่วไป

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูกลุ่มเป้าหมายมีทั้งหมด 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก โรงเรียนจำการบุญ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โรงเรียนบึงพระ และโรงเรียนบ้านกร่างศึกษา โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารแต่ละโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 5 คน เป็นเพศชายทั้งหมด และได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ดูแลนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 7 คน เป็นเพศชาย 3 คน และเพศหญิง 4 คน ซึ่งจากการสัมภาษณ์สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนมีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหนุนเสริมด้วยการ Coaching (Coaching) และการดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community; PLC) สามารถสรุปได้ว่า คณะผู้บริหารได้ให้ความหมายของการ Coaching ว่าเป็น การสนทนาหรือพูดคุยอย่างมีเป้าหมายชัดเจน เพื่อให้ผู้รับการ Coaching ได้เรียนรู้ ตระหนักและพร้อมจะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น ซึ่งทักษะสำคัญสำหรับผู้ที่เป็น Coach ดังนี้

- 1.1 การสร้างเป้าหมายร่วมกัน (Goal)
- 1.2 เทคนิคการใช้คำถามให้ถูกจุด (Questioning)
- 1.3 การรับฟังอย่างตั้งใจ (Listening)
- 1.4 การให้ข้อมูลป้อนกลับของการ Coaching (Feedback)
- 1.5 การสนับสนุนแนวความคิดของผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้รับการ Coaching

(Motivation)

โดยกระบวนการที่ใช้ คือ TGROW Model (T–Topic G–Goals R–Reality O–Options W–Will) มีรายละเอียดดังนี้

T คือ Topic เป็นหัวข้อที่เราจะใช้ในการ Coaching หรือ พูดคุยกัน หรือ เรื่องที่ต้องการจะเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Action Learning) เป็นเรื่องที่ต้องการความสำเร็จตามช่วงเวลาที่เราดำเนินการ Coaching

G คือ Goals เป็นเป้าหมายที่เราต้องการที่สามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรมตามช่วงระยะเวลาที่มีการ Coaching การกำหนดเป้าหมายจะต้องเป็นไปในเชิงบวก มีความท้าทาย และสามารถบรรลุผลสำเร็จจริงได้

R คือ Reality เป็นการพิจารณาจากสภาพปัจจุบัน หรือขณะนี้คืออะไร ส่งผลกระทบต่อผู้ใด ใคร บ้างต้องเกี่ยวข้อง สิ่งที่เกิด ขึ้นเป็นปัญหาอาการ หรือเป็นเหตุ

O คือ Options เป็นทางเลือกที่จะนำไปสู่การปฏิบัติต้องมีการ ประเมินทางเลือก ค้นหา ความเสี่ยงแต่ละทางเลือก พิจารณาในเรื่อง ความคุ้มค่าการใช้เวลา หรือทรัพยากรอื่นๆ

W คือ Will เป็นแผนที่คาดการณ์ไว้ว่าในอนาคตข้างหน้าผู้รับการ Coaching จะวางแผนทำอย่างไรหลังจากได้รับการ Coaching แล้ว

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community; PLC) คือ การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม เรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุน สู่การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ เปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียน เป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้

2. ผู้บริหารเกี่ยวกับประสบการณ์การหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC โดยเฉลี่ยประมาณ 2-3 ปี ซึ่งโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขยายโอกาส ผู้บริหารค่อนข้างที่จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

3. ผู้บริหารได้มอบหมายให้ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดูแลและจัดครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC คอยดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

4. สถานศึกษาทั้ง 5 แห่งมีความพร้อมและให้การดูแลกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างดี รวมถึงการจัดหาครูพี่เลี้ยงหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC คอยดูแลและให้คำแนะนำ พร้อมสิ่งสนับสนุนต่างๆ คอยอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

5. ผู้บริหารได้นำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC มีประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้ส่งผลต่อครูผู้สอนและนักเรียน ดังนี้

- ผลต่อครูผู้สอน ครูผู้สอนสามารถลดความรู้สึกลดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกร่วมกันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น เพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแท้จริง จนเกิดความรู้สึกร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียนถือเป็นพลังการเรียนรู้ ที่ส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น มีการค้นหาความรู้ ความเทคนิคใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอน และผู้เรียนซึ่งเกิดจากการคอยสังเกตอย่างสนใจ รวมถึงความเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระ ที่ต้องจัดการเรียนรู้ได้แตกฉานยิ่งขึ้นจนตระหนักถึงบทบาทและพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

- ผลต่อผู้เรียน ผู้เรียนสามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้น และจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ประวัติศาสตร์และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่าสุดท้ายคือมีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันและลดลงชัดเจน

6. ผู้บริหารคิดว่าการจัดการโดยใช้การหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของท่าน มีปัญหาและอุปสรรค พบว่า

- 6.1 ครูในโรงเรียนยังไม่มีความพร้อมและมีประสบการณ์ และยังมีครูบางกลุ่มยังไม่เปิดกว้าง
- 6.2 บริบทของโรงเรียนยังไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควร
- 6.3 บุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายยังไม่เห็นความสำคัญและพร้อมที่จะรับการพัฒนา
- 6.4 ปัญหาความรู้พื้นฐานของผู้เรียนมีความแตกต่างกันมาก
- 6.5 ปัญหาจากการสะท้อนผลความคิดเห็นจากผู้ปกครอง
- 6.6 ครูในสถานศึกษาไม่ยอมรับเพราะคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน

จากผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือแก่ผู้บริหารหรือผู้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีต่อผลสำเร็จของการเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นบุคคลเหล่านี้จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการใหม่แก่ผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาบุคลากรตามลักษณะการปฏิบัติงานในโรงเรียน (School – based professional development) ซึ่งสอดคล้องกับธารทิพย์ นรงค์ยา(2558) ที่กล่าวว่าการส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานวิชาชีพครู การผลักดันให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งเชิงวิชาการด้วยวิธีการทำงานภายในโรงเรียน การร่วมมือ (Collaboration) เป็นทักษะที่ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิด การให้และการรับ ข้อมูลป้อนกลับ รวมถึงการนำความรู้ไปประยุกต์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การร่วมมือจึงเป็นทักษะการเรียนรู้ที่ช่วยให้การเรียนรู้และการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนให้ครูได้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นจะช่วยให้ครูได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การคิดไตร่ตรอง (Reflection) การยอมรับนับถือบุคคลอื่น การชื่นชมความสำเร็จของกลุ่ม และพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาการสอนและการเรียนรู้ของตนเองตลอดจนเพื่อนร่วมวิชาชีพได้ การนิเทศแบบร่วมมือจึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการนิเทศที่เน้นความร่วมมือ(Coordinating) การชี้แนะ (Coaching) การช่วยเหลือ (Supporting) การเรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ (Sharing learning) การสร้างวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ (Reinventing Work) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ (Sharing Information) จะเห็นได้ว่าการนิเทศในศตวรรษที่ 21 นั้นผู้นิเทศจำเป็นต้องใช้ความสัมพันธ์แบบร่วมมือ (Collaborative Relationships) การตัดสินใจแบบมี

ส่วนร่วม (Participatory Decision Making) การฟัง และการปฏิบัติเพื่อสะท้อนคิด (Reflective Listening and Practice) ซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ (2549) ที่กล่าวว่าการพัฒนาการทำงานของบุคลากร โดยเน้นการปฏิบัติงานให้ได้ตามมาตรฐาน หรือการให้ความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถนำความรู้ที่มีอยู่หรือได้รับการอบรมไปสู่การปฏิบัติงาน ดังนั้นการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการนิเทศจะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมที่ 2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC

กลุ่มเป้าหมาย อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ระยะเวลา มีนาคม 2561

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์สุนทรี จุงวงศ์สุข

2. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC

1. อาจารย์นิเทศก์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามและครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเป้าหมายที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้และพัฒนา นักศึกษาครูให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยกำหนดคุณลักษณะการดำเนินงานที่พึงประสงค์ ได้แก่

1.1 ด้านความรู้

1.1.1 นักศึกษาครูมีความรู้ทางด้านเนื้อหาในสาขาวิชาเฉพาะเพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.2 นักศึกษาครูมีความรู้ในศาสตร์การจัดการเรียนรู้ทั้งในการ ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนในโรงเรียนเป้าหมายที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดย การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การนำผลการประเมินมาพัฒนา การจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้

1.1.3 นักศึกษาครูมีความรู้ในประเด็นทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้วิเคราะห์ปัญหาที่พบในสภาพจริงในโรงเรียนเป้าหมายที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำไปสู่การสังเคราะห์เป็นประเด็นเพื่อใช้ในการสัมมนาทางการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

1.2 ด้านทักษะ

1.2.1 ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาทางการศึกษาระหว่างฝึกและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

1.2.2 ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ได้แก่ การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ การคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

1.2.3 ทักษะการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ได้แก่ การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

1.2.4 ทักษะการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ได้แก่ การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

1.2.5 ทักษะการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ได้แก่ การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

1.2.6 ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเองก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

1.2.7 ทักษะการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ได้แก่ การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยนักศึกษาครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

1.2.7.1 ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน

1.2.7.2 เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ

1.2.7.3 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน

1.2.7.4 ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

1.2.8 ทักษะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ได้แก่ การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

1.2.9 ทักษะการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

1.2.10 ทักษะการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

1.2.11 ทักษะการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ได้แก่ การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.2.12 ทักษะการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ได้แก่ การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาส ในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหาแล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแค้นแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำไปสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

1.3 ด้านเจตคติ

1.3.1 ด้านเจตคติความเป็นครูต่อตนเอง

นักศึกษาครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ได้แก่ ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด ศึกษาหาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ คำนึงว่า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพ ที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

1.3.2 ด้านเจตคติความเป็นครูต่อวิชาชีพ

นักศึกษาครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ได้แก่ แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้สาธารณชนรับรู้ อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมายและแบบแผนของทางราชการ เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ไขข้อข้องความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

1.3.3 ด้านเจตคติความเป็นครูต่อผู้เรียน

นักศึกษาครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ได้แก่ ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์ ด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์ ได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้ศิษย์ สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และ แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายให้ศิษย์ มีส่วนร่วม

วางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม กับตนเอง เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์ ด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

1.3.4 ด้านเจตคติความเป็นครูต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู

นักศึกษาครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ได้แก่ เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู มีความรักความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา

1.3.5 ด้านเจตคติความเป็นครูต่อสังคม

นักศึกษาครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ได้แก่ ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

2. อาจารย์นิเทศก์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเป้าหมายที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนักศึกษาครูมีการวิเคราะห์ปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสถานการณ์จริงของชั้นเรียน

3. อาจารย์นิเทศก์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเป้าหมายที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูร่วมหนุนเสริมให้นักศึกษาครูพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้

4. อาจารย์นิเทศก์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเป้าหมายที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูร่วมกันวิพากษ์ และสะท้อนผลการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู

จากผลการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การหนุนเสริมด้วยกระบวนการ Coaching และ PLC สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เมธินี วงศ์วานิช รัชภักภรณ์ (2558) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดปัญญาศึกษา เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย กล่าวคือการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านทักษะทางจิตใจ ด้านปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร และด้านคุณธรรม จริยธรรม ถือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่าน

กิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ อาทิเช่น การให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และการทำงานกลุ่ม จะเห็นได้ว่าการนำกิจกรรมสุนทรียสนทนา กิจกรรมฟังอย่างลึกซึ้ง กิจกรรมฐานการเรียนรู้ กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้รายบุคคลและรายกลุ่ม และกิจกรรมการเขียนอนุทินการเรียนรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นอิสระแก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และคิดเชิงบวก อีกทั้งยังพบว่าการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และให้ผลข้อมูลป้อนกลับที่สามารถพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชร ชีวะคำนวน (2560) พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาช่วยส่งเสริมผู้เรียนเกิดทักษะการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมโดยมีกลไกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ การปฏิบัติการคิด (Active learning) การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ (Behaving well) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) การเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และความสำเร็จของกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การให้กำลังใจ การดูแลสมาชิกภายในกลุ่ม และการมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวก ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการค้นพบ (Discovery learning) โดยผู้สอนทำหน้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการให้ข้อมูลป้อนกลับของผู้สอนช่วยทำให้เห็นถึงศักยภาพและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากระดับง่ายไปสู่ยาก ทำให้ผู้สอนมีโอกาสมิ่นพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และจะเห็นได้ว่ากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ด้วยการค้นพบ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง

กิจกรรมที่ 3 ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์วางแผนการนิเทศนักศึกษากลุ่มเป้าหมายร่วมกัน

กลุ่มเป้าหมาย ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์

ระยะเวลา เมษายน – พฤษภาคม 2561

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์นันท์ทิพย์ พวงสถิตย์

3. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์วางแผนการนิเทศนักศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ร่วมกัน

ข้อมูลทั่วไป

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ในการถอดองค์ความรู้การพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก โรงเรียนจ่าการบุญ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โรงเรียนบึงพระ และโรงเรียนบ้านกร่าง(พระชาชัยสิทธิ์)

การออกแบบการนิเทศติดตามและประเมินผล

การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามกระบวนการ PLC ของสถานศึกษา มีรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

1.1 โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,143 คน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครู/บุคลากร จำนวน ชาย 23 คน หญิง 80 คน รวมทั้งหมด 103 คน

1.2 โรงเรียนจ่าการบุญ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,781 คน ตั้งแต่ชั้นระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครู/บุคลากร จำนวน ชาย 11 คน หญิง 63 คน รวมทั้งหมด 74 คน

1.3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นโรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 482 คน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครู/บุคลากร จำนวน 65 คน

1.4 โรงเรียนบึงพระ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 430 คน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 ครู/บุคลากร จำนวน ชาย 7 คน หญิง 12 คน รวมทั้งหมด 19 คน

1.5 โรงเรียนบ้านกร่าง (พระชาชัยสิทธิ์) เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 388 คน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครู/บุคลากร จำนวน ชาย 4 คน หญิง 13 คน รวมทั้งหมด 17 คน

2. ประเด็นปัญหา

2.1 ปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนของครู หรือเทคนิควิธีการสอนที่ครูควรพัฒนา

3. เป้าหมายที่กำหนดไว้

แผนการนิเทศนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย แนวทางการนิเทศนักศึกษาโดยใช้แนวคิดการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC

4. การวางแผนการดำเนินงาน วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/กระบวนการทำงาน

ที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	การนิเทศ	การติดตามประเมินผล		
				เครื่องมือ	ระยะเวลา	ผู้นิเทศ
1	การสะท้อน ปัญหา แนวทางการ แก้ปัญหาของ กลุ่ม PLC (ระยะที่1)	เพื่อศึกษา สภาพปัญหา และแนว ทางแก้ไข ปัญหาการ จัดการเรียน การสอน	1. ทบทวนวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน PLC 2. วิเคราะห์ปัญหา การเรียนการสอน 3. การพัฒนาทีมงาน 4. ความคิดเชิงบวก 5. แนวทางการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ 6. การบันทึก Logbook	แบบ ติดตาม	พ.ค. 60	ครูพี่เลี้ยง และ อาจารย์ นิเทศก์
2	การ ดำเนินงาน ตามแนวทาง PLC (ระยะ ที่2)	เพื่อให้ สถานศึกษา สามารถ ดำเนินงาน ตามแนวทาง PLC ในการจัด กาเรียน การสอนได้	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบต่าง ๆ ตามสภาพปัญหา และบริบทของสถานศึกษา เช่น Active learning,BBL, PBL, Lessonstudy, ICT, DLTV, DLIT ฯลฯ 2. การพัฒนานวัตกรรม เพื่อการเรียนรู้	แบบ ติดตาม	ภาคเรียน ละ2 ครั้ง	ครูพี่เลี้ยง และ อาจารย์ นิเทศก์
3	สรุปรายงาน ผลการ ดำเนินงาน PLC	เพื่อสรุปและ รายงานผลการ ดำเนินงาน PLC	1. แนวทางการเขียนสรุป รายงาน PLC 2. AAR	แบบ รายงาน ผลการ ดำเนินงาน PLC	สิ้นสุดการ ดำเนินงาน	ครูพี่เลี้ยง และ อาจารย์ นิเทศก์

5. ผลการดำเนินงาน/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง

ผู้บริหาร ผู้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC แผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีการประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและ RBL ส่งเสริมให้เกิด PLC

6. ปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ

ผู้บริหาร ผู้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

7. อุปสรรค/ข้อจำกัด/ข้อขัดข้อง ที่พบในการดำเนินงาน

7.1 เวลาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันน้อยเกินไป

7.2 การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงลบ

8. ประเด็นที่ได้เรียนรู้

เทคนิคการสอน การนำเทคนิคการสอน CCR ไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์

9. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานครั้งต่อไป

นำผลที่ได้ไปขยายผลในโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ในเขตรอบนอกต่อไป

10. นวัตกรรมที่เกิดขึ้น

ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ CCR ได้แนวทางการนิเทศนักศึกษาโดยใช้แนวคิดการหนุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC พร้อมทั้งแนวทางการสนับสนุน/ส่งเสริมให้เกิด PLC

จากผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์วางแผนการนิเทศนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายร่วมกันพบว่าการนิเทศที่ใช้กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องของครูและนักการศึกษาในวงจรของการร่วมกันตั้งคำถาม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยส่งเสริมให้ครูคิดวิเคราะห์ด้วยหลักการและเหตุผล รวมทั้งการทบทวนและสะท้อนการทำงานของตนเอง (Reflective Practice) เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เกิดแนวคิดและมุมมองใหม่ ๆ และหากวิธีในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ส่งผลให้ครูสามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

Killion และ Todnem (1991) ได้นำเสนอกระบวนการสะท้อนคิดเป็นวงจรที่มี 3 ระยะ ประกอบด้วย 1) การสะท้อนคิดสำหรับการปฏิบัติ (Reflection for Action) เป็นการทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ และระบุแนวทางที่จะนำไปใช้เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานต่อไปในอนาคต 2) การสะท้อนคิดในขณะปฏิบัติ (Reflection in Action) เป็นกระบวนการที่บุคคลต้องควบคุมความตั้งใจและการปฏิบัติของตนเอง และ 3) การสะท้อนคิดหลังการปฏิบัติ (Reflection on Action) เป็นการย้อนกลับไปพิจารณาสิ่งที่ทำสำเร็จแล้ว และทบทวนเกี่ยวกับความคิด การกระทำ และผลงาน เพื่อประเมินตนเอง (Self-Evaluation) และการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการปฏิบัติด้วยตนเอง (Self-Reaction) ซึ่ง Dunne และ Villani (2007) ได้นำกระบวนการสะท้อนคิดดังกล่าวมาใช้ในกระบวนการนิเทศแบบร่วมมือซึ่งประกอบด้วย การสนทนาเพื่อสะท้อนคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสนทนาเกี่ยวกับการวางแผนจัดการเรียนรู้ (Planning Conversation)

การสนทนาเกี่ยวกับการวางแผนจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศสนับสนุนให้ครูได้ระบุเป้าหมายการเรียนรู้ และอธิบายหรือสาธิตเกี่ยวกับสิ่งที่จะสอน โดยผู้นิเทศใช้คำถามเพื่อให้ครูได้

ไตร่ตรองเกี่ยวกับการสอนของตนเองก่อนที่จะนำไปปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน ผู้นิเทศจำเป็นต้องช่วยให้ครูเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับเป้าหมายในการสอนของตนเอง นอกจากนี้ผู้นิเทศต้องส่งเสริมให้ครูได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างพฤติกรรมการสอน พฤติกรรมของผู้เรียนที่คาดหวัง จุดมุ่งหมายของบทเรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการ การดำเนินการสนทนาเกี่ยวกับการวางแผนจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศจึงจำเป็นต้องใช้คำถามเพื่อให้ครูได้ไตร่ตรองเกี่ยวกับการดำเนินการในประเด็นต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้
2. การระบุเนื้อหาสาระและวิธีการที่จะสอน
3. การกำหนดกระบวนการ กิจกรรม และสื่อการเรียนการสอน
4. การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล
5. การระบุประเภทของข้อมูลที่จะใช้สำหรับการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน
6. การทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการนำไปใช้สอนในชั้นเรียน

ระยะที่ 2 การสังเกตและการรวบรวมข้อมูลสำหรับการนิเทศ (Coaching Observation and Data Gathering)

การสังเกตและการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการนิเทศเป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการสังเกตการสอนในชั้นเรียนของครูและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ครูนำไปใช้ในการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของตนเอง ซึ่งข้อมูลสำหรับการนิเทศจะต้องเป็นข้อมูลที่ใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และทักษะที่ต้องการ อีกทั้งยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้วย อาทิเช่น ตัวอย่างวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการนิเทศมี 3 วิธีดังนี้

1. การบันทึกวาทะของครูและผู้เรียนตามที่ต้องการ (Selective Verbatim) โดยครูและผู้นิเทศควรตกลงร่วมกันก่อนว่า ครูต้องการข้อมูลเกี่ยวกับคำพูดของครูและผู้เรียนในเรื่องใดบ้าง และเทคนิคนี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งในกรณีที่ต้องการทบทวน ไตร่ตรองเกี่ยวกับการใช้คำถามของตนเอง ระดับการคิดของผู้เรียน หรือสังเกตปริมาณการพูดของครูในชั้นเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด

2. การบันทึกเสียงหรือบันทึกวีดิทัศน์(Audio or Video Recording) อาจเป็นการบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้น ทั้งหมดในชั้นเรียน การบันทึกเหตุการณ์บางส่วน หรือบันทึกเฉพาะประเด็นที่ครูต้องการทราบหรือสนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของตน เช่น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน พฤติกรรมของผู้เรียน

3. การสนทนาเพื่อสะท้อนคิด (Reflecting Conversation) การสนทนาในขั้นตอนนี้เป็นการสะท้อนคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปแล้วและการเริ่มการสนทนาเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับครั้งต่อไป ผู้นิเทศควรสนับสนุนให้การสนทนามีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย และจัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตเพื่อให้ครูนำมาใช้ในการวิเคราะห์และเกิดการเรียนรู้จากการ

ปฏิบัติการสอนของตนเอง ในการสนทนาเพื่อสะท้อนคิด ผู้นิเทศต้องใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ครูได้ไตร่ตรองเกี่ยวกับการสอนของตน เพื่อให้ครูเกิดการทบทวนและทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น วิเคราะห์สาเหตุของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น และพิจารณาว่าจะนำข้อมูลที่สังเกตได้ไปใช้อย่างไร และผู้นิเทศควรสนับสนุนให้ครูใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ครูได้สะท้อนคิดเกี่ยวกับการสอนของตนเอง เช่น ให้ครูสรุปและสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะสอน บอกวิธีการประเมินผล เปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่วางแผนไว้ ระบุผลกระทบของพฤติกรรมกรรมการสอนที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน บอกสิ่งที่จะนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

กิจกรรมที่ 4 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ชั้นปีที่ 5) นำแนวคิดที่ได้รับการพัฒนามาใช้กับนักเรียน โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศเป็นโค้ช

กลุ่มเป้าหมาย อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระยะเวลา กรกฎาคม-กันยายน 2561

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์จอมขวัญ รัตนกิจ

ผลการศึกษาการทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1. แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) คือหนึ่งในวิธีการเรียนรู้ที่นำผู้เรียนไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีลักษณะพิเศษ คือ มุ่งไปที่การพัฒนาชีวิตโดยการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก จากรากฐานของการปฏิบัติและฝึกฝนจริง จิตตปัญญาจึงเป็นการศึกษาเพื่อทางรอดเป้าหมายที่แท้ของการศึกษา คือ การเปลี่ยนผู้เรียนจากผู้ไม่รู้ผู้รู้และเห็นได้จากการมีวิธีคิด จิตสำนึกที่เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตอนที่ยังไม่รู้และเกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมการเรียนเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) จึงเกิดขึ้นเพื่อผ่าทางตันให้กับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา มีกิจกรรมหลักในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และปรัชญาของจิตตปัญญาศึกษา 2 ประการคือ หลักการพื้นฐานของจิตตปัญญาศึกษา (humanistic value) และกระบวนทัศน์องค์รวม (holistic paradigm) และหลักการพื้นฐานของการจัดกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา “หลักจิตตปัญญาศึกษา 7” หรือเรียกในชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า 7C’s ได้แก่ (1) หลักการพิจารณาด้วยใจอย่างใคร่ครวญ (Contemplation) (2) หลักความรักความเมตตา (Compassion) (3) หลักการเชื่อมโยงสัมพันธ์ (Connection) (4) หลักการเผชิญหน้า (Confronting) (5) หลักความต่อเนื่อง (Continuity) (6) หลักความมุ่งมั่น (Commitment) (7) หลัก

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community) นำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตอย่างต่อเนื่องถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานคือ กระบวนการเรียนรู้แบบ DLCM ได้แก่ (1) การฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep Listening – DL) (2) การน้อมนำสู่ใจอย่างใคร่ครวญ (Contemplation – C) (3) การเฝ้ามองเห็นตามที่เป็นจริง (Meditation – M) โดยบูรณาการกับหลักสูตรและหลักการสอน เกิดเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แนวจิตตปัญญาศึกษา

2. การทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวจิตตปัญญาศึกษา

การทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามจิตตปัญญาศึกษาของนักศึกษาเป็นการทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติและเกิดความคิดโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานประกอบกับการทำงานร่วมมือกันเป็นกลุ่ม ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการสอน นักศึกษาฝึกสอนจะต้องใส่ใจต่อการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อปรับกลยุทธ์การสอนที่จะทำให้การจัดกิจกรรมบรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้เรียนสนุกและเรียนรู้ในเรื่องที่ประทับใจซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 6 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการของผู้เรียน

ศึกษาสภาพและความต้องการของผู้เรียน เป็นงานขั้นต้นที่มีความสำคัญสำหรับการสอนแบบจิตตปัญญา ส่วนนักศึกษาฝึกสอนต้องทราบว่าตนเองสอนชั้นไหน วิชาอะไร ลักษณะผู้เรียนเป็นอย่างไร อ่อน เก่ง ชน ดื้อหรือมีปัญหาที่ต้องให้ความสนใจพิเศษ ทั้งนี้เพื่อให้การออกแบบกิจกรรมเป็นไปอย่างสอดคล้องกับผู้เรียนนอกจากนี้ นักศึกษาฝึกสอนต้องรู้สภาพท้องถิ่นของผู้เรียนเพื่อประมวลประสบการณ์เข้ามาออกแบบกิจกรรม จากข้อมูลที่ได้สามารถบูรณาการกิจกรรมการสอนที่ชัดเจนเหมาะสมกับผู้เรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดมโนทัศน์ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์

เป็นการสร้างความสามารถทางปัญญาให้แก่ผู้เรียน ฝึกผู้เรียนให้รู้จักประมวลข้อมูลความจริงที่ได้รับจากประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัด ซึ่งหลักการสอนสร้างมโนทัศน์ที่สำคัญนั้น นักศึกษาฝึกสอนต้องให้ผู้เรียนคิดสะท้อนความคิด หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้วพัฒนาเป็นมโนทัศน์

ขั้นที่ 3 กำหนดจุดประสงค์ของการสอน

นักศึกษาฝึกสอนจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งจะต้องมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย

ขั้นที่ 4 ออกแบบกิจกรรมการสอน

เป็นขั้นของการพัฒนากิจกรรมการสอนที่มุ่งคุณสมบัติสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา 5 ประการ คือ

A (Active learning) การปฏิบัติการคิดในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

B (Behaving well) การแสดงออกระหว่างเรียน ทั้งเพื่อการแสดงผลงานและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม

C (Cooperative learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือที่เกิดจากการเรียนในกลุ่มย่อยที่กำหนดในกิจกรรม

D (Discovery learning) การเรียนรู้จากการค้นพบจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

P (Progress) การก้าวหน้าในการเรียน ซึ่งสังเกตได้โดยครูและนักเรียนเอง

ขั้นที่ 5 ดำเนินการสอน

การเรียนรู้แบบจิตตปัญญา มีขั้นตอนการสอนประกอบด้วยงานหลัก 5 ขั้นที่นักศึกษาฝึกสอนต้องดำเนินการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมก่อนสอนทุก ๆ ครั้ง นักศึกษาฝึกสอนต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่เลือกสรรเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่เรียน ใช้เวลาประมาณ 3 – 5 นาที เพื่อให้ผู้เรียนสงบจิตใจและพร้อมที่จะเรียน

2. บอกจุดประสงค์การสอนใช้เวลา 1 นาที เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าเรียนอะไรบ้าง จะได้คิดตาม ติดตาม และสรุปผลได้ถูกเมื่อสิ้นสุดการเรียน

3. หาจุดสนใจ การเรียนรู้แบบจิตตปัญญาบางครั้งเราไม่สามารถดำเนินการสอนได้เลย ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้เรียน ความต้องการ ประสบการณ์

4. ดำเนินกิจกรรมการสอนตามแผน ขณะดำเนินกิจกรรม นักศึกษาฝึกสอนต้องประเมินตนเองตลอดเวลาว่ากิจกรรมนั้นกระตุ้นให้คิดหรือไม่ ผู้เรียนได้แสดงออกหรือไม่ เรียนรู้แบบร่วมมือหรือไม่ รู้อะไรเพิ่มขึ้นด้วยการประเมินการสอนตลอดระยะเวลาการสอน

5. สรุปบทเรียนจุดประสงค์หลัก คือ มุ่งประเมินสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ มีหลายวิธีทั้งที่เป็นการร่วมกันสรุป และการทดสอบ

ขั้นที่ 6 ประเมินภาพการสอน

การประเมินภาพการสอน เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด การประเมินภาพนี้ต้องทำทุกระยะของกระบวนการสอน เพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียน การปฏิบัติของนักศึกษาฝึกสอน

3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนรู้แบบจิตตปัญญา มีขั้นตอนการสอนประกอบด้วยงานหลัก 5 ขั้นที่ครูต้องดำเนินการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมก่อนสอนทุก ๆ ครั้ง ครูต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้วย กิจกรรมที่ครูเลือกสรรเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่เรียน ใช้เวลาประมาณ 3 – 5 นาทีเพื่อให้ผู้เรียนสงบจิตใจ และพร้อมที่จะเรียน

2. บอกจุดประสงค์การสอนใช้เวลา 1 นาที เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าจะเรียนอะไรบ้าง จะได้คิดตาม ติดตาม และสรุปผลได้ถูกเมื่อสิ้นสุดการเรียน

3. หาจุดสนใจ การเรียนรู้แบบจิตปัญญาบางครั้งเราไม่สามารถดำเนินการสอนได้เลย ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้เรียน ความต้องการ ประสบการณ์

4. ดำเนินกิจกรรมการสอนตามแผน ขณะดำเนินการกิจกรรมครูต้องประเมินตนเอง ตลอดเวลาว่ากิจกรรมนั้นกระตุ้นให้คิดหรือไม่ ผู้เรียนได้แสดงออกหรือไม่ เรียนรู้แบบร่วมมือหรือไม่ รู้ อะไรเพิ่มขึ้นด้วยการประเมินการสอนตลอดระยะเวลาการสอน

5. สรุปบทเรียนจุดประสงค์หลัก คือ มุ่งประเมินสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ มีหลายวิธี ทั้งที่เป็น การร่วมกันสรุป และการทดสอบการประเมินภาพการสอน

6. การประเมินภาพ (Assessment) เป็นการวินิจฉัยระดับของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสภาพใด สภาพหนึ่ง โดยใช้กระบวนการรวบรวมข้อมูลที่เป็นหลักฐานที่เกี่ยวข้องอย่างมีจุดประสงค์

4. การอภิปรายผล

การนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนนั้นมีตั้งแต่ระดับ ปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบจิตปัญญาร่วมกับการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในตนเอง หลังได้รับ การจัด ประสบการณ์ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ (เครือมาศ แสนตรี, 2557)

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) ขั้นตอนที่ 1 ฟังแล้วคิด มีกิจกรรมฟังให้ดี คิดให้ดัง ฝึกนักเรียนให้ฟังและสะท้อนความคิด นักเรียนมีโอกาสพูดแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100 และมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 6.08 ขั้นตอน ที่ 2 ขึ้นตระหนักและสร้างจิตสำนึก เป็นกิจกรรมให้เกิดจิตสำนึกเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน นักเรียนเรียนรู้ ร่วมกันผ่านกระบวนการและกิจกรรมหลากหลายที่กระตุ้นให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และมี เป้าหมายเพื่อปูพื้นฐานให้ลึกซึ้งและให้เกิดสำนึกในสิ่งที่เรียน รวมถึงการทบทวนความรู้ด้วยตนเอง และการจดบันทึกความคิดเห็นสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ในท้ายของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการรู้จักคำคล้องจองและได้ฝึกอ่านคำคล้องจอง มีความถี่รวมสูงสุดเท่ากับ 47 คิดเป็นลำดับที่ 1 นักเรียนรู้ว่าคำคล้องจองมีกี่พยางค์บ้าง มีความถี่รองลงมาเท่ากับ 44 คิดเป็น ลำดับที่ 2 และนักเรียนรู้ว่าคำคล้องจองเป็นคำที่มีความไพเราะ มีความถี่เท่ากับ 37 ตามลำดับ (วิไล พิพัฒน์มงคลพร และคณะ, 2554)

การนำแนวทางจิตปัญญาศึกษามาใช้ในการเรียนการสอนวิชา พย.1920 การพยาบาล ครอบครัวและชุมชน 2 โดยได้นำหลักการ check in –check out มาใช้ในการเรียนการสอนใน รายวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลครอบครัว ชุมชน 2 โดยในการ Check in ให้นักศึกษาตรวจระดับ ความสุขของตนเองก่อนเริ่มทำงานในแต่ละวัน เพื่อเป็นการเตรียมจิตใจและภาวะอารมณ์ให้พร้อม ก่อนเริ่มทำงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนการ check out แนะนำให้นักศึกษาใช้ประเมินการเรียนรู้ของ ตนในแต่ละวัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ โดยให้ยึดหลักที่ว่า “ทุกอย่างที่เกิดขึ้น ในแต่ละวันเป็นการเรียนรู้ทั้งสิ้น” มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยอาจารย์เปิดใจรับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของนักศึกษา และยอมรับ พร้อมทั้งนำมาพัฒนาปรับปรุงการเรียน การสอน และการนิเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ได้ใช้แนวทางจิตปัญญาศึกษาในการทบทวนบทบาทของตนเอง ในการนิเทศ และการวางแผนการนิเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ใช้แนวทางจิตปัญญาศึกษาในการสะท้อนการเรียนรู้ ในแต่ละกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงาน โดยให้ผู้เรียน สรุปความรู้ที่ได้รับ ความรู้สึกจิตใจ และการอยู่ร่วมกัน ของสมาชิกในกลุ่มในแต่ละช่วงของการฝึกปฏิบัติในชุมชน

จากการนำแนวทางจิตปัญญาศึกษาไปใช้ในการนิเทศนักศึกษาในรายวิชาการฝึก ปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 พบว่าในการอภิปรายกลุ่ม นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในกลุ่มมากขึ้น และรวมทั้ง ในรายงานสะท้อนความรู้สึกของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติงาน พบว่านักศึกษามีทัศนคติในเชิงบวกต่อ การฝึกปฏิบัติปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากการ ฝึกปฏิบัติงานสามารถนำไปปรับใช้ได้ในการทำงานในอนาคตต่อไป (ยุพเรศ พญาพรหม, 2554)

5. ตัวอย่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา

นักศึกษามีการจัดทำแผนการสอนโดยประยุกต์แนวคิดจิตปัญญาศึกษาไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Engagement)

ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการสอนร้องเพลง

เพลง กิ่ง ก้าน ใบ

กิ่ง ก้าน ใบ ชะ ชะ ใบก้านกิ่ง (ซ้ำ)

ฝนตกลงมาแรงจริงๆ

ชะ ชะ กิ่งก้านใบ

จากนั้นครูจึงถามคำถาม เพื่อทบทวนความรู้เดิม

- จากเพลงที่ฟัง นักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับอะไร (ส่วนประกอบของพืช)
- โครงสร้างภายนอกของพืช มีอะไรบ้าง (กิ่ง ก้าน ใบ ดอก ผล เมล็ด ลำต้น เป็นต้น)

หลังจากทบทวนความรู้เดิมแล้ว จึงแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน “สำหรับวันนี้ครูจะพาไปรู้จักกับโครงสร้างภายนอก และหน้าที่ของพืช”

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration)

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสำรวจต้นไม้บริเวณรอบโรงเรียน กลุ่มละ 1

ชนิด จากนั้นสังเกตว่าต้นไม้มีโครงสร้างภายนอกอะไรบ้าง บันทึกผลการสำรวจโดยการวาดภาพและเขียนเส้นชี้ระบุโครงสร้างภายนอกของพืช

ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)

1. ครูให้ผู้แทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการสำรวจและภาพวาดหน้าชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับโครงสร้างภายนอกของพืช โดยครูถาม

คำถามดังนี้

- บริเวณโรงเรียนมีต้นไม้ชนิดใดบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ ต้นहुกวาง ต้นเข็ม ต้นดาวเรือง ต้นมะม่วง ต้นกล้วย และต้นมะพร้าว)
- ต้นไม้แต่ละชนิดมีโครงสร้างภายนอกเหมือนกันหรือไม่ (เหมือนกัน)
- ต้นไม้แต่ละชนิดมีโครงสร้างภายนอกได้แก่อะไรบ้าง (ราก ลำต้น ใบ ดอก และผล)
- โครงสร้างภายนอกของพืชทำหน้าที่เหมือนกันหรือไม่ อย่างไร (โครงสร้าง

ภายนอกของพืช ทำหน้าที่แตกต่างกัน แต่จะทำงานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ)

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ประเด็นดังนี้ พืชมีโครงสร้างภายนอก ได้แก่ ราก ลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ด โดยแต่ละส่วนทำหน้าที่แตกต่างกัน แต่จะทำงานสัมพันธ์กัน

ขั้นที่ 4 ขั้นขยายความรู้ (Elaboration)

ครูให้นักเรียนนำผลงานภาพวาดและเส้นชี้แสดงโครงสร้างภายนอกของพืชจัดแสดงป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมิน (Evaluation)

1. ครูให้นักเรียนพูดแสดงความรู้สึกหลังการเรียนรู้ ในประเด็นต่อไปนี้
 - สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
 - นักเรียนเข้าใจเรื่องใดมากที่สุด
 - นักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยในเรื่องใดบ้าง
 - นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่
 - จากการทำงานกลุ่มร่วมกันในวันนี้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
 - นักเรียนต้องการให้ครูปรับปรุงการสอนในเรื่องใดบ้าง

2. ครูประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนดังนี้ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำงานร่วมกัน สังเกตการตอบคำถามของนักเรียนในชั้นเรียน ประเมินป้ายนิเทศสภาพวาด และเส้นชี้โครงสร้างภายนอกของพีช

จากการติดตามผลนักศึกษาที่ได้รับการอบรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา มีข้อสังเกตที่พบคือ นักศึกษาสามารถจัดทำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเข้าไปซึ่งประกอบด้วย สมานี คิดใคร่ครวญ และสะท้อนคิด เริ่มตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนได้มีการนำคลิปวิดีโอเพลงในการนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องเพลงร่วมกันเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนและทำให้นักเรียนเกิดสมาธิ อีกทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนก่อนเข้าสู่บทเรียน แต่ก็มีนักศึกษาบางคน que เลือกใช้วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการกำหนดประเด็นปัญหาขึ้นมา โดยให้นักเรียนทบทวนถึงสิ่งที่ตนเคยพบเห็นในชีวิตประจำวันที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาเรื่องที่จะเรียนต่อไปโดยอาศัยประสบการณ์เดิมของตนเอง หลังจาก que ผู้เรียนได้รับชมคลิปวิดีโอหรือเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาแล้วผู้สอนได้ทำการตั้งประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดบรรยากาศของการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนและนักเรียนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคลิปวิดีโอหรือเพลงที่นักเรียนได้รับชม ซึ่งประเด็นที่ผู้สอนใช้ในการสนทนา ได้แก่ นักเรียนรู้สึกอย่างไร ได้รับความรู้อะไรบ้าง และประทับใจอะไร สำหรับขั้นการจัดการจัดการการเรียนรู้ ผู้สอนได้ให้ความรู้เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม โดยการคละนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก่ง กลาง อ่อนเพื่อความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ และไม่เป็นการเอาเปรียบกัน อีกทั้งยังเป็นการสร้างเสริมบรรยากาศให้นักเรียนที่มีผลการเรียนเก่งกว่าได้มีโอกาสช่วยเหลือเพื่อนที่มีผลการเรียนอ่อนกว่าเพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนมีน้ำใจและรู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น หลังจากนั้นให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือรวมทั้งหนังสือ และใบความรู้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการทำใบงาน ในขั้นสรุป ผู้สอนได้ทำการสุ่มนักเรียนเพื่อเป็นตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนและร่วมกันพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนทำหน้าที่ตั้งประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรักของนักเรียนหลังที่ได้เรียนรู้ว่าเป็นอย่างไร นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง หลังจากนั้นให้นักเรียนทำการเขียนประเด็นดังกล่าวลงในสมุดของตนเอง ซึ่งรูปแบบของการเขียนจะต้องมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไล พิพัฒน์มงคลพร, 2554 ซึ่งได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) ผลการวิจัยพบว่า ในขั้นตอนที่ 1 ฟังแล้วคิด มีกิจกรรมฟังให้ดี คิดให้ดัง ฝึกนักเรียนให้ฟังและสะท้อนความคิด นักเรียนมีโอกาสพูดแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100 และมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 6.08 ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตระหนักและสร้างจิตสำนึก เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนโดยให้นักเรียนเรียนรู้

ร่วมกันผ่านกระบวนการและกิจกรรมหลากหลายที่กระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน และยังเป็นการทบทวนความรู้ผ่านการจดบันทึกและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ในส่วนท้ายของแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งประเด็นตัวอย่างที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมีดังนี้ นักเรียนได้รู้จักคำคล้องจองและได้ฝึกอ่านคำคล้องจอง มีความถี่รวมสูงสุดเท่ากับ 47 คิดเป็นลำดับที่ 1 นักเรียนรู้ว่าคำคล้องจองมีกี่พยางค์บ้าง มีความถี่รองลงมาเท่ากับ 44 คิดเป็นลำดับที่ 2 และนักเรียนรู้ว่าคำคล้องจองเป็นคำที่มีความไพเราะ มีความถี่เท่ากับ 37 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการนำเสนอจิตตปัญญาศึกษามานำบูรณาการเข้าไปในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่านักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและแนวคิดของจิตตปัญญาศึกษาที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่การนำไปปรับใช้การออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดแก่ผู้เรียนและผู้สอน

กิจกรรมที่ 5 การศึกษาแนวทางในการสนับสนุน/ส่งเสริม ให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) ของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กลุ่มเป้าหมาย อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ระยะเวลา กันยายน 2561

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์ธัญญาพร ก่องจันทร์

5. ผลการศึกษาแนวทางในการสนับสนุน/ส่งเสริม ให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) ของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางในการสนับสนุน/ส่งเสริม ให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) ของอาจารย์นิเทศคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.1 มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

ทุกคนในคณะจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และวัตถุประสงค์ รวมทั้งวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ใช้เป็นเครื่องมือในการรวมพลังในการทำงาน และใช้เป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในงาน

1.2 เปิดใจ

สมาชิกในกลุ่มจะต้องแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา แก้ปัญหาอย่างเต็มที่และจริงจัง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี โดยมีการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นในด้านความต้องการ ความคาดหวัง ความชอบหรือไม่ชอบ ความรู้ความสามารถ ความสนใจความถนัด จุดเด่นจุดด้อยและอารมณ์รวมทั้งความรู้สึกความสนใจในสัปดาห์เพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกัน

1.3 แบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้/เรียนรู้ร่วมกัน

มีการแลกเปลี่ยนความรู้หรือข้อมูลซึ่งกันและกัน โดยการให้ผู้ที่ได้รับความรู้ นำความรู้ไปปฏิบัติจริง เมื่อปฏิบัติตามแล้วมีปัญหาส่วนใด มีจุดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรจะต้องนำจุดบกพร่องนั้นมาหาทางแก้ไขร่วมกัน

1.4 ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

ผู้ที่มีส่วนร่วมควรจะเห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของการรวมตัวเพื่อร่วมกันหาแนวทางร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ สู่มาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก มีความเชื่อร่วมกันว่าการรวมตัวกันเพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ จะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ พฤติกรรม รวมทั้งทัศนคติของผู้เรียนได้

1.5 จัดเก็บความรู้/ประสบการณ์ที่ได้อย่างเป็นระบบ

เมื่อมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ต่างๆแล้ว ควรที่จะมีการรวบรวมความรู้ที่ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ไฟล์ คอมพิวเตอร์ เสียง ภาพเคลื่อนไหว มาแยกประเภท จัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อไว้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนต่อไป

1.6 มีความต่อเนื่องของกิจกรรม

เพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานอย่างแท้จริง การดำเนินการทำกิจกรรมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ควรจะต้องมีความต่อเนื่องของการดำเนินงาน

2. ผลการศึกษาแนวทางในการสนับสนุน/ส่งเสริม ให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) ของครูที่เลี้ยงคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม

2.1 สร้างความศรัทธาร่วมกัน

สมาชิกทุกคนควรที่จะมีความศรัทธาร่วมกันก่อนว่ากระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้จะสร้างพัฒนาหรือแก้ปัญหาผู้เรียนหรือนักศึกษาได้

2.2 มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม

ในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องสามารถจูงใจสมาชิกให้เต็มใจร่วมมือหรือให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมได้ เป็นนักประสานที่ดี มีความเข้าใจ

ของทุกฝ่าย สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคลและประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กรได้รู้จัก
อดกลั้นและอดทนทั้งทางอารมณ์และจิตใจ จะทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการดำเนินกิจกรรม

2.3 กำหนดช่วงเวลาตรงกัน

เนื่องจากภาระงานในโรงเรียนค่อนข้างมากทั้งงานสอนและภาระงานอื่นๆใน
โรงเรียนที่ครูพี่เลี้ยงจะต้องทำ จนบางครั้งอาจทำให้ครูพี่เลี้ยงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนี้ได้ ดังนั้น
โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรที่จะกำหนดวันและเวลาอย่างชัดเจน โดยไม่กระทบกับภาระงานด้าน
อื่นๆ

2.4 มีความไว้วางใจ

ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกันนั้น สมาชิกทุกคนควรที่จะมีความ
ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นทำให้ทุกคนกล้าที่จะเปิดใจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกัน
และกัน ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาร่วมกันที่ดีได้

2.5 ประสานร่วมมือ/ช่วยเหลือกัน/มีปัจจัยสนับสนุน

ควรมีการแบ่งงานออกไปตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ทำให้งานบรรลุเป้าหมาย
ตามที่กลุ่มต้องการทำให้การปฏิบัติงานมีความชัดเจนขึ้น และช่วยกันตัดสินใจจากข้อมูลที่ได้
นอกจากนี้ควรมีการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC เช่นเวลาวาระสถานที่
ขนาดชั้นเรียนขวัญกำลังใจข้อมูลสารสนเทศและอื่นๆที่ตามความจำเป็นและบริบทของแต่ละชุมชน

3. ผลการศึกษาแนวทางในการสนับสนุน/ส่งเสริม ให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครู (Professional Learning Community) ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.1 มีเป้าหมายร่วมกัน

มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือเพื่อต้องการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่ง
จะนำมาซึ่งความสำเร็จของการทำงานกลุ่มด้วย

3.2 มีเวลาการทำกิจกรรม(ชุมชนการเรียนรู้)ที่เหมาะสม

เนื่องจากนักศึกษามีภาระงานสอนและภาระงานอื่นๆที่มอบหมายจากโรงเรียน
ดังนั้นจึงควรกำหนดเวลาในการรวมกลุ่มกันเพื่อได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสม
ด้วย

3.3 เปิดเผยต่อกัน

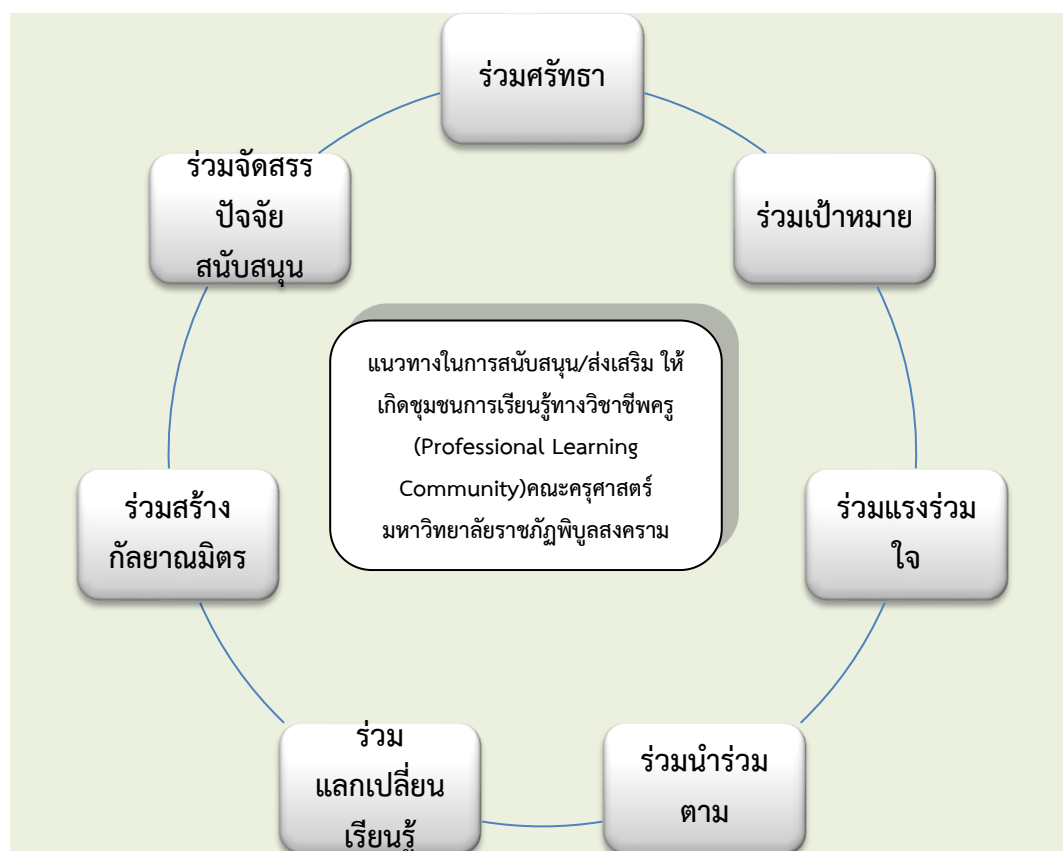
การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ สมาชิกจะต้องการแสดง
ความคิดเห็นอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา แก้ปัญหาอย่างเต็มที่และจริงจัง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกัน
และทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี โดยมีการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นในด้านความต้องการ ความ

คาดหวัง ความชอบหรือไม่ชอบ ความรู้ความสามารถความสนใจความถนัด จุดเด่นจุดด้อยและอารมณ์ รวมทั้งความรู้สึกความสนใจนี้เสียใจคอ

3.4 แบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้/เรียนรู้ร่วมกัน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะทำให้เกิด องค์ความรู้ใหม่ ต่อ ผู้ที่ได้รับการแลกเปลี่ยน เป็นสิ่งที่ทำให้เกิด นวัตกรรม การต่อยอดแนวคิด ที่ส่งผลให้สำเร็จในกิจกรรมนั้นๆสำเร็จ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นั้น ส่งผลให้เกิดความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ และแบ่งปันประสบการณ์ที่ดี

จากข้อมูลข้างต้น สรุปเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แนวทางในการสนับสนุน/ส่งเสริม ให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community)) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. ร่วมศรัทธา

สมาชิกทุกคนควรที่จะมีความศรัทธาและความเชื่อร่วมกันก่อนว่ากระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้จะสร้างพัฒนาหรือแก้ปัญหาผู้เรียนหรือนักศึกษาได้

2. ร่วมเป้าหมาย

การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมายทิศทางเส้นทางและสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริงเป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC ที่มีทิศทางร่วมกันโดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน

3. ร่วมแรงร่วมใจ

ทีมร่วมแรงร่วมใจเป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์คุณค่าเป้าหมายและพันธกิจร่วมกันรวมกันด้วยใจจนเกิดเจตจำนงในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ร่วมนำร่วมตาม

ภาวะผู้นำจะทำให้เกิดการนำร่วม โดยบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นมีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการโดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือการพัฒนาวิชาชีพใน PLC เป็นเป้าหมายและภาวะผู้ตามที่มีประสิทธิภาพ คือ มีความสามารถในการบริหารจัดการตนเองได้ดี ทำงานเต็มศักยภาพ และสุดความสามารถ มีความกล้าหาญ ซื่อสัตย์ และน่าเชื่อถือ ให้กระบวนการ PLC ได้ขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ควรเป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครูเพื่อจะทำให้เกิด องค์ความรู้ใหม่ ต่อผู้ที่ได้รับการแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิด นวัตกรรม การต่อยอดแนวคิด ที่ส่งผลให้สำเร็จในกิจกรรมนั้นๆสำเร็จ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้นั้น ส่งผลให้เกิดความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ และแบ่งปันประสบการณ์ที่ดี

6. ร่วมสร้างกัลยาณมิตร

มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุขทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสริภาพและเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึกลดทอดภัยหรือปลดการใช้อำนาจกดดันบนพื้นฐานความไว้วางใจเคารพซึ่งกันและกันมีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิงคุณธรรมคุณงามความดีที่สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพโดยมีเจตคติเชิงบวกต่อการศึกษาและผู้เรียน

7. ร่วมจัดสรรปัจจัยสนับสนุน

ควรการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC เช่น เวลาวาระ สถานที่ ขนาดชั้นเรียน ขวัญกำลังใจ ข้อมูลสารสนเทศ และอื่นๆ ตามความจำเป็น และบริบทของแต่ละชุมชน

จากผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน/ส่งเสริมให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) ของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีข้อสังเกตคือ ปัจจัยสำคัญที่จะเป็นเข็มทิศนำทางในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) ของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม คือ สมาชิกทุกคนควรที่จะมีความศรัทธาและความเชื่อร่วมกันก่อนว่ากระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้จะช่วยพัฒนาหรือแก้ปัญหาผู้เรียนหรือนักศึกษาได้ เป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC เป็นการสร้างวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกัน มีการเปิดใจ เชื่อใจ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน อาจเป็นการมองโดยเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน หรือการมองเห็นจากแต่ละปัจเจกที่มีวิสัยทัศน์เห็นในสิ่งเดียวกัน สอดคล้องกับ วรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557: 38) ได้สรุปว่า องค์ประกอบและลักษณะของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกับการเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วมและสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน และโครงสร้างสนับสนุนชุมชนที่จะส่งผลต่อการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสอดคล้องกับ อุทิศ บำรุงชีพ (2558: 198) ซึ่งได้กล่าวในข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและเป็นพี่เลี้ยง ชี้นำระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน ต้องมีการเปิดใจ สร้างความเชื่อใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน

กิจกรรมที่ 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดองค์ความรู้ระหว่างดำเนินการเพื่อนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการประดิษฐ์และพัฒนาครูโดยมีส่วนร่วมจากสถาบันผลิตครูและหน่วยงานผู้ใช้ครู
กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหาร ผู้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู
ระยะเวลา ตุลาคม - พฤศจิกายน 2561
ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์กาญจนา สุขพิทักษ์

6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดองค์ความรู้ระหว่างดำเนินการเพื่อนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการประดิษฐ์ และพัฒนาครูโดยมีส่วนร่วมจากสถาบันผลิตครู และหน่วยงานผู้ใช้ครูได้ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ท่านมีแนวทางขับเคลื่อนการนิเทศโดยใช้แนวคิดการการหมุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC อย่างไร

กำหนดระบบ Coaching เป็นนโยบาย สร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ให้มีความเชื่อใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ทำหน้าที่นิเทศและผู้รับการนิเทศ เชื่อมโยงผลการกระทำ Coaching สู่ Professional Learning Community (PLC) และสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็น วัฒนธรรมการเรียนรู้ ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาวิชาชีพจน เกิดการพัฒนาวิชาชีพ และเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้อำนวยการโรงเรียนได้รวบรวม ความคิดกับครู ร่วมกันออกแบบกิจกรรมและทดลองใช้ในห้องเรียน ซึ่งครูในสาขาวิชาที่จะพูดคุย จัด ประชุมปรึกษาหารือ อบรมวางแผนเรื่องการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาฝึก ประสบการณ์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและต้องเหมาะสมกับนักเรียน เช่น การสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ ใช้จัดกิจกรรม ทำให้นักเรียนสนุกสนานในการเรียน การใช้คำสั่งและการกล่าวชมเชย เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับโรงเรียนและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเป็นการเสริมกำลังใจให้ผู้เรียน รวมทั้งแก้ไขและหาวิธีการสอนที่ เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ นักเรียนที่ปกติเพื่อให้มีผลการเรียนรู้เป็นไป ตามตัวชี้วัดที่ต้องการ สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดผลสูงสุดกับนักเรียนด้วย มีการ ปรับเปลี่ยนการสอน รวมถึงเทคนิคการสอนต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาเรียนและรูปแบบ PLC อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ในชั้นการเตรียมการควรทบทวนหรือศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับหลักสูตร ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาในกลุ่มสาระ วิชา เข้าใจเกี่ยวกับหลักแนวความคิดการสอนวิเคราะห์ สะสมทักษะการใช้วิธีการเชิงระบบ นำข้อเสนอแนะ ของคณะครู นักศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยรับฟังเสียงของบุคคลส่วนมาก สอบถามติดตามงานที่ ได้รับมอบหมายให้คณะครูและนักศึกษาจัดทำ สรุปความก้าวหน้า ความสำเร็จ จุดเด่น จุดด้อย ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการทำงาน วิเคราะห์การสอนให้นักเรียนมีการพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทำงาน มีส่งเสริมการใช้ กระบวนการ PCLอย่างต่อเนื่อง สร้างแผนการเรียนรู้ที่อ้างอิงตามหลัก PLC การจัดการกิจกรรมการสอน ทุกครั้งมีการดึงหลัก PLC มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เพื่อการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและปรับเปลี่ยนปัญหาหรืออุปสรรคในการสอนให้ทัน เหตุการณ์ และจะเป็นแนวทางของการขับเคลื่อนการนิเทศ กระบวนการ PDCA เน้นการทำงานแบบ เป็นกลุ่มทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา เพื่อร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาให้นักเรียนแบบรายบุคคลที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ควรมีความรู้ในสาขาวิชาของตนเอง มีความ รับผิดชอบ ได้รับการคัดกรองอย่างรอบคอบก่อนส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ มีคุณสมบัติที่ เหมาะสมรวมถึงแนะนำคุณลักษณะอื่นๆ ในด้านความเป็นครูที่ดีได้ การติดตาม แนะนำ ชี้ให้เห็นข้อดี ข้อดี ข้อด้อยให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์ทั้งในเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อสารที่สะดวก ใน

ส่วนของครูนิเทศจะต้องมีความรู้มากพอที่จะให้คำแนะนำกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์ได้ ควรศึกษาข้อมูลก่อนที่จะนำมาเผยแพร่ให้กับนักศึกษา และมีช่องทางการติดต่อที่สะดวกไม่ทำให้ข้อมูลที่ได้รับผิดพลาด มีการแจ้งกำหนดการเข้านิเทศการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาร่วมกับหัวหน้ากลุ่มสาระ ชี้แจงแนวปฏิบัติ รายละเอียดต่างๆแก่นักศึกษาให้ทราบไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อเข้าตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสำรวจปัญหา จะต้องจัดทำเอกสาร เครื่องมือ และสรุปผลการประเมินมาวิเคราะห์ และพัฒนาการดำเนินงานต่อไป เมื่อประชุมชี้แจง คัดกรองปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน สรุปผล ปัญหาและการจัดการ สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารต่างๆที่ละเอียด เพื่อให้ให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์ควรคอยติดตามข้อมูลข่าวสารและคอยเรียนรู้งานในสถานศึกษาของตนเอง การควบคุมชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่วนรวม ตลอดจนการฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อการกับครูแข่งขันและอื่นๆ ครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนเสนอแนะแนวทางในการบันทึกแผนทั้งก่อนและหลังสอน รวมทั้งปัญหา ข้อเสนอแนะร่วมกับครูพี่เลี้ยงสม่ำเสมอ และเมื่อปรับปรุง พัฒนาแล้วจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ทั้งนี้ครูพี่เลี้ยงจะต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เมื่อพบเจอปัญหาควรปรึกษาอาจารย์ในสาขาวิชาหรืออาจารย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ศึกษาข้อมูลผลจากการนำไปใช้และสะท้อนผลเพื่อนำมากำหนดว่าแผนไหนควรใช้ต่อไป หรือว่าแผนไหนควรปรับปรุงและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแบบกัลยาณมิตร และร่วมกันสร้างอนาคตของเด็กไทย ทั้งนี้ในการเรียนการสอน ครูจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งก่อนเรียนให้นักเรียนพักจิตใจ คลายอารมณ์ และคลายความเครียด นอกจากนี้จะต้องสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับการใช้กระบวนการ PLC ติดตามการใช้กระบวนการ PLC อย่างต่อเนื่อง และตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้กระบวนการ PLC ทำความเข้าใจแนวคิดการการหมุนเสริมด้วยการ Coaching และ PLC ในการติดตามการใช้กระบวนการ Coaching และ PLC อย่างต่อเนื่อง คณะครูในโรงเรียนและครูพี่เลี้ยงร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในการนิเทศ แก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานและบันทึกไว้อย่างสม่ำเสมอ มีเครือข่ายระหว่างโรงเรียนและมหาวิทยาลัย และนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจริงเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขต่อไป

การพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพจะต้องมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้รับความรู้เท่าเทียมกันมากที่สุด แม้แต่เด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน เริ่มต้นการสอนที่มีการสอนง่ายๆ มีการกำหนดเป้าหมาย อภิปราย สะท้อนผล แลกเปลี่ยนกับคนอื่น ๆ มีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติ การพัฒนาผู้เรียนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้และความสามารถไม่เท่ากันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง มีการแลกเปลี่ยนกับครูในสาระการเรียนรู้อื่นๆเพื่อร่วมกันออกแบบการสอนในระยะยาว ต้องเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานและสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการ

สอนที่ให้ผู้เรียนได้คิด ฝึกประสบการณ์ด้วยตนเอง กระตุ้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม วิเคราะห์ เกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างความสัมพันธ์ได้เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจ กระตุ้นและส่งเสริมความความรับผิดชอบ ให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเอง ได้พัฒนาตนเองแก้ไขปัญหามาในสถานการณ์ต่างๆ เน้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ช่วยกันคิดและกล้าแสดงความคิดเห็น รู้จักยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของแต่ละบุคคลเพื่อลดอคติในการทำงานกลุ่ม และเป็นการยอมรับซึ่งกันและกันเพื่อเกิดความร่วมมือร่วมใจทำงานเป็นทีม ผู้สอนต้องสอดแทรกทักษะพื้นฐานในการใช้ชีวิตให้กับผู้เรียนด้วยไม่มุ่งเน้นแต่เนื้อหาในตำราเรียนมากเกินไป ครูต้องสอนให้เด็กนักเรียนมีน้ำใจ ต้องมีการรวมกลุ่ม แล้วมีแผนการทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำเครื่องมือติดตามผล และอาจมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างความตระหนักให้ความรู้และใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการสะท้อนคิดและปรับปรุงพฤติกรรม PLC เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูโดยเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหัวใจมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลและองค์กรประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ กัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุนชุมชน เป็นต้น

2. ท่านมีแนวทางสนับสนุน / ให้เกิด PLC ในกระบวนการทำงานได้อย่างไร

ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูร่วมกันช่วยแก้ไขปัญหามาจากการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอยู่เสมอ เช่น ปัญหาที่พบเจอในโรงเรียนส่วนใหญ่มาจากการขาดแรงจูงใจ คิดหาแนวทางในการแก้ปัญหาล่วงหน้าและเฉพาะหน้าอยู่เสมอ ประยุกต์ใช้กระบวนการ PCL กับการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม การวางแผนกำหนดความพร้อม มีการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์โดยเริ่มจากแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สอนโดยปัญหา สถานการณ์ ระดมความคิด มีการให้งานแก้โจทย์ปัญหาและลงมือปฏิบัติ ในการแก้ปัญหานักเรียนที่ไม่สนใจเรียนและไม่ทำแบบฝึกหัด ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตลอดจนการสอน บูรณาการเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้อื่น ทดลองสอนและปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ พัฒนางานและกิจกรรมให้ดีขึ้นแล้วจึงติดตามภาระงาน ประเมินผล จัดทำข้อเสนอแนะ ทั้งนี้บันทึกปัญหาและการแก้ไขทุกครั้งเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ปฏิบัติการสอน และแก้ไขปัญหามาในครั้งต่อไป

มีแนวทางปรึกษาร่วมกันระหว่างครูพี่เลี้ยงสาระอื่นและนักศึกษาฝึกประสบการณ์ นำจุดเด่นและจุดด้อยมาเสนอแลกเปลี่ยน ให้ความร่วมมือกับทุกฝ่าย อำนวยความสะดวกทั้งในด้านให้ข้อมูลและการติดต่อประสานงานอย่างเต็มที่ รับฟังข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในครั้งถัดไป บันทึกความรู้ในสมุดบันทึกประจำวัน ข้อเสนอแนะที่ได้รับการแลกเปลี่ยนแล้ว มีการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียน บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ต้องมีภาวะผู้นำร่วมกับฝึกเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสการทำงานและคอยช่วยเหลือกัน สร้างคุณค่าเป้าหมายและการกิจร่วมกัน สร้างแรงผลักดันเสริมสร้างกำลังใจเพื่อสร้างพลังบวกในการปฏิบัติงานสู่

คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เป็นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิก นอกจากนี้ยังพบว่าจะต้องมีครูสภาเข้าร่วมได้ เนื่องจากบางสิ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ก่อนจัดการเรียนการสอนควรกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจ รู้วิธีการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และมุ่งเน้นการสอนเพื่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการใช้กระบวนการ PLC ในการทำงาน ในการจัดการเรียนการสอนควรมีรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความแตกต่างกันเพื่อลดความซ้ำซากให้ผู้เรียนได้รู้สึกแปลกใจและไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย มีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดหาสื่อ หรือนวัตกรรมต่างๆ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับองค์กร เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีการถามคำถามผู้เรียนเสมอเพื่อให้ผู้เรียนช่วยกันคิด วิเคราะห์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และได้ทราบถึงว่าผู้เรียนสามารถตอบคำถามได้เข้าใจมากน้อยอย่างไรในการเรียนคาบนั้น โดยที่ผู้สอนจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะแนวทางแก่ผู้เรียน ไม่บังคับผู้เรียนจนทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัด ไม่จำเป็นต้องสอนเฉพาะในห้องเรียน บางคาบอาจเปลี่ยนบรรยากาศเป็นการเรียนนอกห้องเรียน กล่าวคือมีการเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ชุมชน มีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม มอบหมายชิ้นงานให้ผู้เรียนได้ร่วมกันทำ ช่วยกันปฏิบัติ สนับสนุนให้มีการแบ่งหน้าที่ตามความสามารถของเพื่อนร่วมงาน เช่น เสริมให้มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ครอบคลุมหมายชิ้นงานหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนช่วยกันทำงานกลุ่ม นอกจากนักเรียนจะได้ช่วยกันทำแล้วยังส่งผลให้ได้งานที่มีคุณภาพ เพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังมีส่วนช่วยลดอคติที่ไม่ดีต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทำให้รู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้ความสามารถของตนเองรวมถึงจุดด้อยต่างๆ อีกแนวคิดหนึ่งของการแบ่งกลุ่มคือให้มีนักเรียนที่มีความหลากหลายทางความรู้ภายในกลุ่ม เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางความคิดและเกิดการแลกเปลี่ยนทางความคิด ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม เสมือนได้ร่วมหาทางออกร่วมกัน นอกจากนี้นักเรียนยังได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนๆ ในกลุ่มตนเอง และเพื่อนๆ ในห้องเรียนอีกด้วย ซึ่งผู้เรียนจะได้ใช้ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ในการชีวิตประจำวัน หาแนวทางและวิธีคิดเพื่อนำมาปรับใช้กับการทำงาน

3. ข้อเสนอแนะ ปัญหาที่ได้พบจากการดำเนินการ

พบว่าปัญหาจากการดำเนินการนั้นมีอย่างหลากหลาย เช่น นักเรียนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่เสนอความคิดเห็น ไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมที่ทำ ไม่เข้าใจงานและไม่เห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย ปัญหาในด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างนักเรียน โรงเรียน และครู ทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน ดังนั้นจำเป็นต้องเข้มงวดเรื่องการประชาสัมพันธ์ สมาชิกใน

องค์กรที่มีเป้าหมายแตกต่างกัน อีกทั้งผู้สอนงานและผู้ถูกสอนงานยังไม่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การทำงานเป็นกลุ่มอาจเป็นไปได้ล่าช้าเนื่องจากขาดความพร้อมและความสามัคคีภายในกลุ่ม

การขาดความรู้ความเข้าใจที่เด่นชัดเกี่ยวกับกระบวนการ Coaching และกระบวนการ PLC ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน จากการใช้กระบวนการทำงานแบบกลุ่มพบว่านักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำงานกลุ่ม ทำให้ไม่อยากทำกิจกรรมร่วมกัน กล่าวคือมีการจัดกลุ่มที่คณะนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่งและอ่อนไว้ด้วยกันส่งผลให้นักเรียนที่เรียนอ่อนมีความรู้สึกที่ไม่ค่อยกล้าแสดงออก เพราะกลัวถูกล้อ ส่วนนักเรียนที่เรียนเก่งจะรู้สึกไม่ค่อยอยากจะทำงานกับนักเรียนที่เรียนอ่อน ฉะนั้น ครูจะต้องคอยให้คำปรึกษาในการทำงานร่วมกันของนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนค่อยๆปรับความเข้าใจซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นของอีกฝ่าย เรียนรู้ข้อดีข้อเสีย ของบุคคลอื่นและตนเองเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานกลุ่ม ปรึกษาหารือกันทำให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่เครียด เน้นให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น มีน้ำใจ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ความสัมพันธ์ของผู้เรียนในการทำงานกลุ่มดีขึ้น ทำให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้นและการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะต้องใช้วิธีการที่หลากหลายมาบูรณาการและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม บางกรณีนักเรียนในกลุ่มไม่ยอมรับเพื่อน ไม่อยากให้อยู่กลุ่มด้วย มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ นักเรียนไม่ช่วยเพื่อนทำงาน ทำให้ครูผู้สอนต้องโน้มน้าวให้นักเรียนเข้าใจซึ่งกันและกัน และให้โอกาสเพื่อนได้ปรับปรุงตนเอง การขาดความเชื่อมั่นในการจัดกระบวนการและการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง คือแผนที่ร่วมช่วยกันคิดจะต้องนำไปใช้อย่างจริงจัง ทุกฝ่ายควรให้ความร่วมมือในการจัดสร้างและปัญหาที่แท้จริงควรเป็นปัญหาที่สำคัญที่จะต้องนำมาแก้ไข ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ไม่เท่ากัน ทำให้มีการพัฒนาที่ต่างกันออกไป ผู้เรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

พบว่าการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นการบรรยาย ทำให้นักเรียนยังไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาต่างๆได้ ซึ่งควรมีการเรียนการสอนและการอบรมโดยใช้สื่อเทคโนโลยี ที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์พบว่านักเรียนต้องฝึกวิเคราะห์กระบวนการแก้โจทย์ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน กระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่ถูกต้อง และต้องทราบความสมเหตุสมผลในการหาคำตอบให้ได้ และสาระการเรียนรู้บางวิชาพบว่าการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียน โดยมีแนวทางการแก้ไขคือ จะต้องฝึกการอ่านบ่อยๆ เพื่อตีความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนที่สำคัญนั้นควรรู้แนวทางว่าจะแก้ไขอย่างไร ซึ่งแนวทางนั้นอาจดูจากประสบการณ์จึงจะเกิดผลสำเร็จ บางกิจกรรมใช้เวลามากเกินไปทำให้คณะครูและผู้ร่วมงานมีเวลาไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน พบว่าควรมีการอบรม PLC เป็นระยะต่อเนื่องและเร่งด่วนเมื่อพบอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้นทันที เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปได้ดียิ่งขึ้นและรองรับกับปัญหาได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้พบว่าปัญหาการควบคุมชั้นเรียนไม่ราบรื่นเพราะนักเรียนมีจำนวนมากต่อห้อง ครูมีภาระงานมาก นักเรียนไม่เคารพ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครูที่เลี้ยงไม่ได้ประชุมรับทราบนโยบายและรายละเอียดต่างๆ ที่

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องปฏิบัติอย่างทั่วถึงและเป็นแนวทางเดียวกัน บางกรณี นักศึกษายังขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครูพี่เลี้ยงจะต้องช่วยดูแลแนะนำ และเมื่อพบปัญหาให้ทุกคนช่วยมองการไกล ช่วยกันคิดตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา มีสติในการทำงานอยู่เสมอ สังเกตการเรียนรู้ของนักเรียน สรุปวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน บันทึกทุกขั้นตอนของการทำงานกลุ่ม โดยระบุปัญหา วิธีแก้ การทดลองใช้ และผลที่ได้ การแก้ปัญหาต่าง ต้องใช้ความร่วมมือกันของทั้งครูและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบประเมินการปฏิบัติของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระยะต่างๆ มีจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ Scale การประเมินที่ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การสรุปผลการประเมิน ส่วนแบบประเมินที่ต้องให้ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศยังมีข้อผิดพลาดหลายจุด ควรแก้ไขให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือได้ บางทีการใช้สื่อก็ยังไม่ชัดเจน ทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน ควรมีการปรับแก้ให้เป็นระบบมากกว่านี้ ส่วนการสอนแบบ Coaching ต้องมีการปรับบุคลิกของครูบางกรณี การให้เวลาสำหรับพัฒนานวัตกรรมเชิงประจักษ์เป็นสิ่งสำคัญ ครูควรใช้เวลาว่างหลังเลิกงานและวันหยุดมาร่วมกันออกแบบการทำงานโดยรบกวนเวลาส่วนตัวของผู้ร่วมงานให้บ้อยที่สุดขอความร่วมมือจากเพื่อนครู โดยยึดและแสดงให้เห็นว่าการเกิด PLC ในการขับเคลื่อนการทำงานนั้นได้ผลอย่างไร เพื่อให้เกิดความศรัทธา และร่วมมือกันอย่างจริงจัง

การพัฒนาต้นแบบครูพี่เลี้ยงของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่พัฒนาขึ้นมีดังนี้ 1) องค์ประกอบของต้นแบบครูพี่เลี้ยง มีดังต่อไปนี้ 1.1) ด้านความรู้ของครูพี่เลี้ยง ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษา การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ 1.2) ด้านทักษะ การนิเทศด้วยกระบวนการพี่เลี้ยง ประกอบด้วย การให้คำปรึกษาและการสอนงาน การสังเกตและการจดบันทึก 1.3) เจตคติที่มีต่อการนิเทศด้วยกระบวนการพี่เลี้ยง 2) ออกแบบกระบวนการพัฒนาต้นแบบครูพี่เลี้ยง ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ 2.1) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาบทเรียนร่วมกันระหว่างผู้วิจัย ครูพี่เลี้ยงกลุ่มเป้าหมายและผู้ทรงคุณวุฒิ 2.2) วางแผนบทเรียนและพัฒนาบทเรียนร่วมกันระหว่างผู้วิจัย ครูพี่เลี้ยงกลุ่มเป้าหมายและผู้ทรงคุณวุฒิ 2.3) การนิเทศด้วยกระบวนการพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) 2.4) สะท้อนความคิดจากการทดลองใช้บทเรียน 2.5) ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน 2.6) แลกเปลี่ยนเรียนรู้พร้อมทั้งนำบทเรียนไปใช้และเผยแพร่เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงานร่วมกัน การร่วมมือรวมพลังเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ผลจากการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศด้วยกระบวนการพี่เลี้ยงของครูพี่เลี้ยง พบว่า ด้านความรู้ ด้านทักษะการนิเทศด้วยกระบวนการพี่เลี้ยง

การร่วมมือ (Collaboration) เป็นทักษะที่ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิด การให้และรับ ข้อมูลย้อนกลับ รวมถึงการนำความรู้ไปประยุกต์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด การร่วมมือจึงเป็นทักษะการ เรียนรู้ที่ช่วยให้การเรียนรู้และการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนให้ครูได้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นจะ ทำให้ครูได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การคิดไตร่ตรอง (Reflection) การยอมรับนับถือบุคคลอื่น การชื่นชมความสำเร็จของกลุ่ม และพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) ซึ่งเป็น ทักษะที่จำเป็นที่จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการสอนและการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมวิชาชีพได้ การนิเทศแบบร่วมมือจึงเป็นการนิเทศทางเลือกสำหรับการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้จำเป็นต้องใช้ความสัมพันธ์แบบร่วมมือ (Collaborative Relationships) การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision Making) การฟังและการปฏิบัติเพื่อสะท้อนคิด (Reflective Listening and Practice) ซึ่ง Sullivan & Glanz (2000) เชื่อว่า การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการนิเทศจะช่วยให้ การนิเทศตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล อนุกวิทย์ (2552) ที่พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติการพยาบาล แบบองค์รวมของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรจิตตปัญญาศึกษาและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยค่ามัธยฐานของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งการประเมินโดยผู้เรียน ผู้สอน และผู้ป่วย นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาและครูส่วนหนึ่งที่สนใจนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เช่น งานวิจัยของโน ซาวา (2004) ที่พบว่า การนำแนวปฏิบัติแบบจิตตปัญญาศึกษาไปใช้ในชีวิตครู ส่งผลต่อ การพัฒนาตัวครูทั้งในแง่ คุณภาพชีวิตส่วนตน และในแง่คุณภาพการสอน โดยพบว่า ครูที่ปฏิบัติสมาธิแบบจิตตปัญญาศึกษา มีการรับรู้ตนเองที่สูงขึ้น สอนได้อย่างเป็นธรรมชาติ

สอดคล้องกับงานวิจัยของกรดศิริ ชิตดี และ ญัฐพร อุทัยธรรม (2556) ที่กล่าวสรุปถึงจิตตปัญญาศึกษาว่า ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตน มุ่งเน้นการศึกษาโลกภายในตนเองด้วยเหตุนี้จิตตปัญญาศึกษาจึงทำให้บุคคลเข้าใจด้านในจิตใจของตนเอง รู้ถึงความเป็นจริง เป็นแนวทางที่ทำให้เห็นความเชื่อมโยงของการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยมีการเชื่อมโยงทั้งความคิด จิตใจ และนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพจากนามธรรมไปสู่รูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมความเป็นครูที่พบว่า การปฏิบัติมากที่สุด ทั้งทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการมีมนุษยสัมพันธ์ มีความประพฤติเหมาะสมกับสถานภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี และมีจิตสาธารณะ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังปรากฏในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4) ผลงานวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของพฤติกรรมความเป็นครูที่จะเชื่อมโยงสู่แนวทางการจัดการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและสอดคล้องกับนโยบายตามหลักสูตรดังกล่าว

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาพกิจกรรม

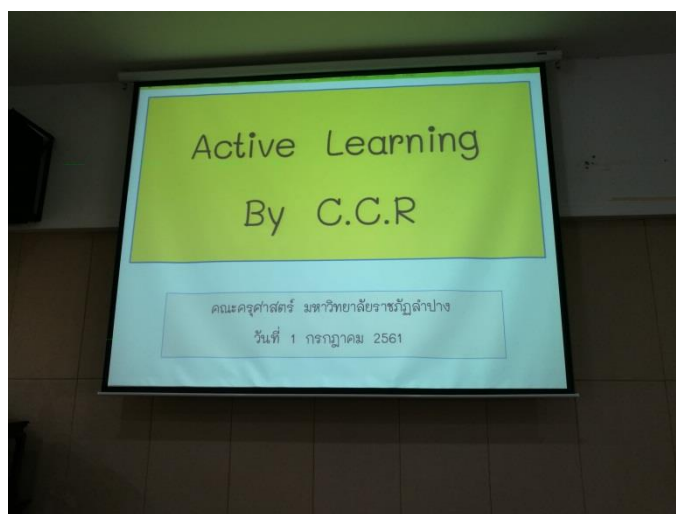
ภาพการพัฒนาอาจารย์นิเทศก์
การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และ
การวิจัยเป็นฐาน (CCR) ให้กับอาจารย์นิเทศก์ของคณะครุศาสตร์

ภาพการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะนักวิจัยและอาจารย์นิเทศก์
ในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา
การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

การจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตปัญญา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยพื้นฐาน (CCR) ให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง

ภาคผนวก ข

คำสั่ง สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ 007/2561
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิต
และพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง
และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2
ภายใต้ความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.

คำสั่ง สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ที่ ๐๐๗/๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิด
จิตตปัญญาศึกษา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ ๒
ภายใต้ความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.

ตามที่ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ทำบันทึกความร่วมมือการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนสังคมท้องถิ่น โดยสนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนาแนวทางการหนุนเสริมทางวิชาการ เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินโครงการ และเพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของบันทึกความร่วมมือฯ จึงขอแต่งตั้งคณะทำงาน ดังนี้

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัย มรภ.-สกว. เป็นที่ปรึกษา และมีคณบดีคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏที่ได้รับการคัดเลือกจากแต่ละภูมิภาคเป็นคณะกรรมการ และเป็นผู้รับทุนจากกองทุนวิจัย มรภ.-สกว. และ สกว. ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัย มรภ.-สกว.	ที่ปรึกษา
๒. ดร.ดิเรก พรสีมา	ประธานกรรมการ
ประธานที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์ / คณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคเหนือ
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโท ญัฐชัย จันทชุม	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคอีสานบน
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคอีสานล่าง
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคกลางตะวันออก
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	
๗. ดร.มิตภานี พุ่มกล่อม	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคกลางตะวันตก
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนอม เลขาพันธ์	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคใต้
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	
๙. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวดี มณีโชติ	กรรมการและเลขานุการ
ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	
๑๐. อาจารย์วิทเอก สว่างจิตร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง/ผู้ประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว.	

บทบาทหน้าที่

๑. ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ร่วมกันให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการและความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.
๒. แต่งตั้งคณะทำงานในระดับภูมิภาค และระดับมหาวิทยาลัย รวมทั้งบริหารจัดการงบประมาณตามที่ได้รับทุนวิจัยฯ
๓. ประสานงานและเอื้ออำนวยให้เกิดการขับเคลื่อนฯ และการเรียนรู้ในการพัฒนาอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง
๔. เผยแพร่ นำเสนอและรายงานผลต่อผู้บริหาร และที่ประชุมอธิการบดีฯ
๕. บูรณาการและประสานงานกับโครงการหรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

๒. คณะกรรมการหนุนเสริมวิชาการ ประกอบด้วยตัวแทนคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านจิตตปัญญาศึกษา การวิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง และเข้ารับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัย มรภ.-สกว.	ที่ปรึกษา
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิดา เหล่มตระกูล มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	ประธานกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุมา เมทนีธร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	กรรมการ ภาคเหนือ
๔. อาจารย์ ดร.ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ ภาคเหนือ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ ใจฉลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	กรรมการ ภาคเหนือ
๖. อาจารย์ ดร.ทฤทัย อนุสรราชกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	กรรมการ ภาคกลาง
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	กรรมการ ภาคกลาง
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรณีย์พล วิวรรณมงคล มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	กรรมการ ภาคกลาง
๙. อาจารย์ ดร.สุภัทรา คงเรือง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุยงยา	กรรมการ ภาคกลาง
๑๐. อาจารย์ ดร.วัฒนา รัตนพรหม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	กรรมการ ภาคใต้
๑๑. อาจารย์ ดร.อารี สาริปา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	กรรมการ ภาคใต้
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	กรรมการ ภาคใต้
๑๓. อาจารย์ ดร.ณัฐภาวน์รัตน์ ณ นคร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	กรรมการ ภาคใต้
๑๔. อาจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๕. อาจารย์ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๖.อาจารย์ ดร.ณัฐกิตติ์ สวัสดิ์ไธสงค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๗.อาจารย์ ดร. เทพพร โลมารักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๘.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ ดาแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๙.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา พาระนัด มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๒๐.อาจารย์วิฑเอก สว่างจิตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง/ผู้ประสานงานความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.	กรรมการและเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

๑. หนุนเสริมและสนับสนุนเชิงเนื้อหาในการขับเคลื่อนโครงการฯ ร่วมกันให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการและความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.
๒. หนุนเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง
๓. ประสานและร่วมดำเนินงานกับโครงการหรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ทั้งนี้ ขอให้ทั้งสองคณะดำเนินการภายใต้ความร่วมมือฯ มรภ.-สกว. ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาโครงการที่ได้รับทุน

ทั้งนี้ตั้งแต่ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ